

MyCOMPUTER

Pe CD: Sistem de operare Linux
Aplicații Shareware ■ 2 ore de muzică MP3

Nr.3/2005/III 99.000 Lei

2CD
100 FREeware

Supratactare
 pentru începători

Optimizare Browsere

Măști în Photoshop
 Programul de grafică
 la scenă deschisă

Slax 4.2.0
 Linux Live CD

Microsoft One Note
 Gestionarea ideilor

Picasa 2
 Made by Google

My Game:
 Warcraft III - DotA

Tutoriale Video Blender 3D
 Total Commander 6.5

**Ghidul Începătorului
 în Linux**

Învăță și tu să folosești Linux

Desktop-uri 3D
 Ferestre în trei dimensiuni

Istoria Internetului
 Află cum a început totul

**Protejarea
 prin parole**

Standardul monitorului tău:

TCO `03 vs. TCO `99

Darér

we care

www.darer.ro

Organizația implementă și menține un sistem de management al calității în conformitate cu standardul:

SR EN ISO 9001:2001

Nr 145/1/1/1 din 24 sept 2004

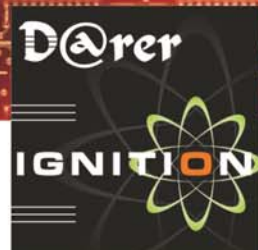
La IT ai poftIT?

Distribuitor autorizat

BenQ

**...decât să îți muști buzele,
caută-ne chiar acum!**

Tel/Fax: +40(259)342431, 342577; E-mail: darer@darer.ro, sales@darer.ro

Oradea: B-dul Decebal, C24-26; Tel/Fax: 0259-413119; darer.oradea@darer.ro

Arad: str.Ghiba Birta, nr.2; Tel/Fax: 0257-214400; darer.arad@darer.ro

Timișoara: str.Brediceanu, nr.8; Tel/Fax: 0256-498501; darer.timisoara@darer.ro

DLP™ technology by Texas Instruments offers crystal clear images with superior quality.

Ai probleme cu proiectorul tău?
Încearcă **proiectorul BenQ PB8250.**

BenQ Digital Projector PB8250/PB8240/PB8140

Total performance as a combination of reliability and brilliant image.

- DLP™ Projection System
- Native XGA (1024 x 768) Resolution
- 3000 ANSI Lumens
- 2000:1 Contrast Ratio
- Micro Dust Filters
- T-flow Cooling System
- 8 sets of Preset Mode
- Versatile Connectivity
- 3000 hrs Lamp Life (Eco. Mode)
- HDTV Compatible (480p, 576p, 720p, 1080i)

BenQ.com

BenQ

Enjoyment Matters

Darer SRL - Your best IT partner

Tel.: 0259-342431, 342577; E-mail: darer@darer.ro; sales@darer.ro

Oradea: B-dul Decebal, C24-26, Tel/Fax: 0259-413119, mail: darer.oradea@darer.ro

Arad: Ghiba Birta, nr. 2, Tel/Fax: 0257-214400, mail: darer.arad@darer.ro

Timișoara: Str. Brediceanu, nr. 8, Tel/fax: 0256-498501, mail: darer.timisoara@darer.ro

PAG. 80

CUPRINS

My INFO

11 Cele mai noi știri din IT&C

My PREZENTĂM

HARDWARE

- 18 Noua tehnologie de la nVidia - Turbo Cache
- 18 PCI Latency Tool 2.0
- 19 Player SYD DVD - 667B
- 20 Car Kit Bluetooth LCD HS-8200 de la Trust
- 20 Televiziune si radio fara fir, pe PC
- 21 Bluetooth prin USB
- 21 Muzica la tine acasa: de pe PC, unde vrei tu!
- 22 BenQ PM505: tastatura si Maus fara fir
- 22 Scanner BenQ 5250C

INTERNET

23 Siturile lunii

SOFTWARE

- 24 Slax
- 27 Microsoft One Note
- 30 Picasa 2
- 32 Symantec LiveState Recovery Desktop 3.0
- 34 Total Commander 6.50
- 35 eXeeM - Bittorrent fără limite

My REPORT

LINUX

36 Linux: Desktop-uri 3D

INTERNET

40 Istoria Internetului

GRAFICĂ

44 Blender

HARDWARE

45 TCO`99 vs. TCO`03

My TEST

HARDWARE

48 MSI K8N Diamond

My HANDS

SECURITATE

54 Protejarea prin parole

HARDWARE

58 Supratactarea pentru începători

LINUX

64 Ghid de inițiere în Linux - Partea I

SOFTWARE

70 Măști în Photoshop

INTERNET

72 McAfee Firewall și AntiSpyware 2005

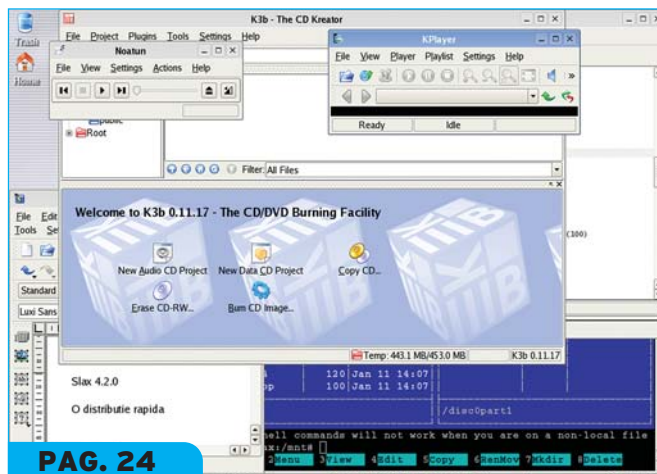
77 Optimizarea browserului

My GAME

80 DotA Allstars

My RECYCLE BIN

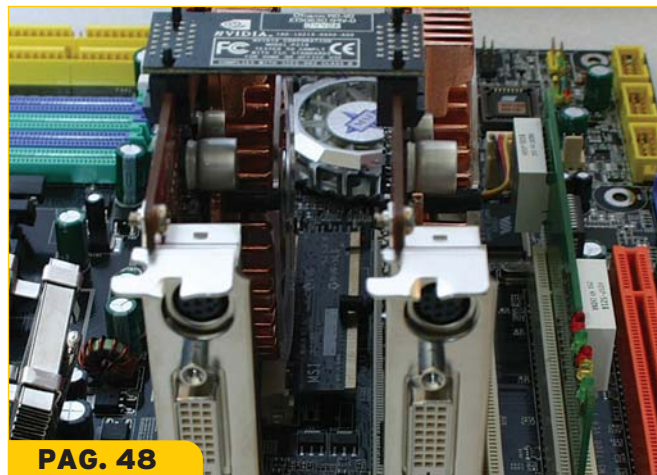
82 Poantele și imaginile trăznite ale IT-ului

PAG. 24

PAG. 34

PAG. 48

My COVER DISC

Conținutul acestui CD a fost scanat cu următorii
antivirși: NOD 32, NAV 2004, BitDefender, F-prot,
RAV, PC Cillin, Panda Antivirus, eScan 2003

CD 1

DRIVER

Driver 3Dfx Voodoo 3-4-5 Aalpha
22 (SFFT)
Driver ATI CATALYST 5.1
Driver ATI CATALYST 5.1 CCC
Driver ATI CATALYST 64-Bit Edition
BETA 3
Driver ATI Omega 2.5.97a
Driver DNA-Force Nvidia 1.0.71.24
Driver INTEL INF v.6.3.0.1007

FREWARE

2 Pic v12.0.6
3DMark03 v.3.5.0
ABCVideoRoll v.2.5.70
Acoo Browser v1.04
Actual Booster v2.0
Actual Shut Down 2003 v.1.9
AI RoboForm v.6.1.9
Algebrus v.1.2.130
AMP Font Viewer v3.61
Arkanoid3D.NET v.1.1
BCArchive v.1.02
BGInfo v.4.07
BinaryClock v.1.0
BioCert LiteEdition v1.0
BonkEnc v1.0 Beta3
Bulk Rename Utility v.2.1.0.12
BurnCDCC v.1.05a
Cascade DTP v.4.0.14
CheckFolder v.1.1.0.4
Cobian Backup v.6.1.1.260
CopyLock v1.0.9
CursorXP v.1.31
DarkAdapted v1.3
DeluxeFTP v.6.01
DiskDriver mini
Distortit v.1.0
Download Accelerator Plus v.7.3
Drive Manager v.2.22
Drive Speed Checker v.1.5.5
DVD Identifier v.3.6
Easy Text To HTML Converter v.1.1
eXeeem v0.20
Ezail v.0.2.0
FastFolder byBB v.3.3.0
FontPage v2.0.0.9
FxFoto
GFI LANGuard v.1.0
IconoMaker v.1.0
Image Renaming v.1.2.0
ImageToAVI v1.0
imgSeek v0.8.5rc2
Jetico Personal Firewall v.1.0.1.49
K-mp3 v5.11.2.97
Maxthon v1.1.120
Merge v.1.4
Minos Album 2.2
MixVibes Free v.5.2
Mp3tag v.2.27e
NET Traffic Meter v.2.0.1831
NetLink v.3.2
NotepadFTP v.1.0 beta
nVidia nTune 2005 v.2.00.21
NVU v.0.70
P3D0 Explorer v1.7.5
Paint.NET v2.0
PCI Latency Tool v.2.0
Photo Sorter v.3.01
PhotoTree
PHP Designer 2005 v.3.0.3
Picassa v2
Pictures Toolbar for Internet Explorer
v1.1.01
PIXresizer v1.0.8
Powerbullet Presenter v.1.44
PowerClick v.1.1
Powerful Cookies v.1.0
ProgDVB v.4.47.3
PRTG v.4.1.0.265
Quicknote v.5.1

PAG. 70

PAG. 80

PAG. 58

INSERENȚI DE PUBLICITATE

BenQ 3
Darer 2
Ed.Niculescu 9
Infomax 8
PC Coolers 10
RDS 6
Romexpo 11, 13, 15
SysNet 17, 19
T3 14
Webdev 12

INDEX EDITORIAL: FIRME ȘI ORGANIZAȚII

Adobe 79
Aigo 15
Amazon.com 16
AMD 48, 49, 50, 51
Apache 12
AT&T 42
ATI 37
BenQ 22
Chaintech 51

Corsair 51
Creative 50, 53
Debian 65, 67, 68
Gentoo 67
Gigabyte 17
Gigapixel Creative 23
Google 12, 13, 30
IBM 15, 82
Kodak 19
Lycoris 24, 65
Mandrake 67, 68
Marvell 49
McAfee 72, 73, 74, 75

Microsoft 9, 11, 12, 13, 25, 27, 29,
57, 61, 64, 66, 68, 73
MIPS Computer 17
Mozilla 39, 67
MSI 17, 48, 49, 50, 51, 53
NASA 42
Neohapsis 55
Newman 42
NVIDIA 17, 18, 37, 38, 39, 48, 49,
51, 53
OpenOffice.org 25
RedHat 37, 67, 68
RIAA 16, 82

Sanyo 16
SDC 42
Silicon Image 50, 51
SMC 15, 21
Sony 16
Sophos 13
Sun Microsystems 37, 39, 44
SYD 19
Symantec 32, 33, 73
Trust 20
VIA 49, 51
Xandros 24, 67, 68
Yahoo 12

PCI Latency Tool 2.0	
Class	Device Name
ost bridge	Intel Corp. 82865G/PE/JP DRAI
CI bridge (No...	Intel Corp. 82865G/PE/JP PCI t
SB Controller...	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5
SB Controller...	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5
CI bridge (No...	Intel Corp. 82801 PCI Bridge
IA bridge	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5
XE interface	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5
GA compatibl...	nVidia Corporation NV34 [GeF
thernet contr...	Davicom Semiconductor, Inc. i

Quis Lite v.1.1.1
Remote Mail32 v.1.0
RivaTuner 2.0 RC v.15.3 NY Ed
Safe XP v1.5.1.25
Scarabay v.2.5
Snowbird
SoftCAT v.2.0
SpeedFan v.4.20
Squirrel Morph v1.2c
Strategy Command v.1.0
StudioLine Photo Basic v.2.1.17
STVcard silver
Swf Avi Convert v.1.0
TalkByPC v.1.0.0.3
TaskArrange v1.1
Total Commander v6.50
TransparentFX v1.9
Tv v1.0.0
Tyberis Music Database v.1.92
UltraShredder v.3.0
USB Mouserate Switcher v.1.0
Vamper v.1.1
VideoInspector v1.2.2.72
Virtual Drive Creator v.2.1.0
Wave 2 Mp v1.0
Weatherpulse v.2.04.2
Webroot SpyAudit v3.5
WinGet v1.9
WrestleFX
WTR - Web The Ripper 2 v1.0
YoPoW v.2.5
Zip Password Finder

MUZICĂ

Robert Allen - Blues Over You.mp3
Robert Allen - Georgia Lady, Dixie
Woman.mp3
Robert Allen - High on the Hog.mp3
Robert Allen - Old Man Brown.mp3
Robert Allen - Sound of the
Train.mp3
Robert Allen - When I Found
You.mp3
Sleepwalker Project - Century
Child.mp3
Sleepwalker Project - Comes From
The Heart Comes from the Mind.mp3
Steve Massey - Spring in
Defiance.mp3
The Good Folk - Come by the
Hills.mp3
The Good Folk - Rio Grande.mp3
The Good Folk - Rowan Tree,
the.mp3
The Good Folk - Skye Boat
Song.mp3
Third Eye Reggae Band - A Song to
Jah.mp3
Third Eye Reggae Band - Concrete
Jungle.mp3
Third Eye Reggae Band - Gimme
Sum Lovin'.mp3
Third Eye Reggae Band - Jah
Dub.mp3
Third Eye Reggae Band - Love
Happiness.mp3
Third Eye Reggae Band - Watch De
Dub.mp3
Third Eye Reggae Band - Watch

it.mp3
Valerys Kin - Dont Tread Where You
Dont Belong.mp3
Valerys Kin - Pale Years Came.mp3
Valerys Kin - The smell of decay.mp3
Valerys Kin - To Each His Own.mp3
Voice of Golden Eagle - Dream
Seeker.mp3
Voice of Golden Eagle - Harvest
Song.mp3
Voice of Golden Eagle - Hea Yie Yo
(It Is So).mp3
Voice of Golden Eagle - Red Road
Walk.mp3
Voice of Golden Eagle - Snow
Dancer.mp3
Voice of Golden Eagle - Spirit
Walker.mp3
Wet City Rockers - Marley
Moons.mp3

My Prezentăm

Video Demo Looking Glass

CD 2

VIDEO

Blender Video Tutorial
Trailere filme
Topul filmelor

GALERIE

DotA AllStars

Screensavers-animale

OPEN-SOURCE

3ddesktop-0.2.8-1.FC2.nVidia.i386
FreeCraft-v.1.18
freedroid-1.0.1-1mdk.i586
globulation2-0.8.11-016.i386
gtk-qt-engine-0.6
ig3d-rel-0-5-1
nVU-0.70-pc-fedora2-kde
Slune-with-deps-1.0a

SHAREWARE

AKVIS Enhancer v1.2
Capture One Raw Workflow v3.6LE
ColorCache v.3.0.1.1
eXPerT PDF Pro Edition v.3.0
iRedSoft Image Resizer v3.16
Likno Web Button Maker v1.0
PhotoMix v5.2.4
PowerArchiver v.9.11
Shortcut PhotoMagic v1.0.2

UPDATE

BitDefender Standard Edition v7.x
Update
F-Prot
NAV 2005 Update

Accelerează.

Am dublat viteza! Acum, noul CableLink are o viteză de până la 256kb/s.

În plus, am mărit traficul inclus cu până la 100%, prețul abonamentului l-am redus cu până la 25% iar noul super-modem îl primești gratuit în custodie.

Traficul între 2 abonați Cable Link din același oraș este acum gratuit – așa că poți aduce muzică sau filme de la prietenii tăi fără costuri, la 256 kb/s. Tot gratuit este și accesul la căsuța ta de e-mail la RDS.Link, precum și accesul la aproape orice site din orașul tău.

Noi îi spunem noul Cable Link. Tu cum îi spui?

Noul modem Cable Link – soluția pentru telefonie și super-viteză pe net.

100% internet
0% taxe telefonice

rds.LINK
www.rdslink.ro

• București: 021/301.08.78 021/301.08.76 021/301.08.71 031/401.08.78 031/401.08.76 031/401.08.71	• Oradea: 0259/44.72.52 0259/44.72.46 0359/40.04.00	• Iasi: 0232/26.00.88 0332/40.50.00	• Timișoara: 0256/49.91.91 0356/40.02.00	• Craiova: 0251/41.65.79 0351/40.32.00
• Arad: 0257/22.82.02 0257/22.83.02	• Sibiu: 0269/21.01.12	• Tg. Mures: 0265/21.12.05	• Constanța: 0241/63.99.29 0241/55.41.01	• Satu Mare: 0261/71.21.60 0361/40.04.02
			• Vaslui: 0235/31.49.70	

Director General: GABRIELA PUCHIANU

Redactor-Şef:
MIRCEA BUZLEA - mircea@myc.roRedactor-Şef Adjunct
RĂZVAN T. COLOJA - razvan@myc.roRedactor Hardware
DOREL PUCHIANU jr. - dorel@myc.roRedactor internet
LAURENȚIU BANCU - laurentiu@myc.roRedactor Grafică
REMUS ZOICA - remus@myc.roCD-ROM/Webmaster:
TAMAS KIRALY - webmaster@myc.roProducție CD-ROM:
SC INSERT MEDIA SRL, Tel. 0359.401.221

DTP & Grafică: Cristian Mada

Ediția s-a închis la data de 07.02.2005

Director executiv: ALEXANDRINA PETER
executiv@mediacontact.ro**Marketing-Publicitate:**
RAZVAN BELTECHI - Tel.0788.507.285,
SINZIANA DEM - Tel.0788.343.942
marketing@mediacontact.ro**DISTRIBUȚIE:**
SC MEDIA CONTACT DISTRIBUȚIE SRLDirector Distribuție: DORIN ONICA,
Tel.0788.343.943

Director Economic: OANA NOJE

OVIDIU BELCIN, AURICA ANDREIU
distributie@mediacontact.ro
Tel.0359.401.086
vanzari@mediacontact.roContabilitate: SANDA IAS
financiar@mediacontact.roJuridic: IOANA CIOARA
juridic@mediacontact.ro

Producție: SC MEDIA CONTACT SRL

Serviciul de COMENZI și ABONAMENTE:
Director: IOANA ANDREEA POP,
Tel.0788.344.494 ; 0259.441.523
abonamente@mediacontact.ro

Expediții: PAUL MORK

REDACȚIA: Str.Col.Buzoianu, nr.34, et.1,
Oradea, 410094, Jud.Bihor
Tel.: 0259.441.523, Fax: 0259.441.526
E-mail: contact@myc.ro**www.Myc.ro**Reclamații: reclamatii@mediacontact.ro

EDITOR: SC MEDIA CONTACT SRL

ISSN: 1583-9133Media Contact este un grup editorial cu sediul
la Oradea și editează următoarele publicații: PC
Games, MyComputer, CD Forum, Auto Contact,
Andrei, Star Kids, Noroceii, Alpha, Computer to
Print, Matador, Security Magazin

Președinte:DOREL PUCHIANU

MEDIA CONTACT SRL este membră B.R.A.T.

Mircea Buzlea

@naliza sITuației

Parola: Mărțișor

despre viitoarele rețele de familie...

Calde salutări tuturor, dar "My" ales felicitări și urări de bine doamnelor și domnișoarelor care ne onorează prin împărtășirea pasiunilor calculaticești! Chiar dacă încă mai persistă o majoritate a bărbaților în domeniul IT, nu trebuie să pierdem din vedere faptul că iubitul nostru computer începe să cucerească, sufrageria, dormitorul, bucătăria... și cine mai știe ce ne rezervă viitorul ;-). Viața de familie, la rândul său, va simți - cu siguranță - influența tehnologiei informației.

Într-o prognoză IDC referitoare la evoluția vânzărilor de produse IT pe piața Europei occidentale în următorii trei ani, se arată că rolul principal va fi jucat de computerele cu rol de "centre media", cu toate că vânzarea de laptopuri, de exemplu, va ajunge la 53%, depășind vânzarea de computere desktop. Nimic anormal, deoarece în ultima vreme, producătorii de laptopuri au demonstrat că acestea se descurcă excelent (și) în rolul de centre media, beneficiind în plus de extraordinarul avantaj al portabilității.

"Granițele dintre calculatoarele de acasă, mobilitate, aparatele electrocasnice și divertismentul

digital s-au estompat, vânzătorii trebuie să adreseze consumatorilor mesaje cât mai simple și coerente, asigurându-se - în același timp - că oferta lor este atractivă și are un preț competitiv." (Ian Gibbs, IDC).

Ceea ce mi s-a părut și mai interesant este dezvoltarea conceptului de "rețea la domiciliu" (home networking), care deja are definite trei componente: rețele de calculatoare, rețele multimedia și rețele pentru divertisment. Aceste rețele sunt implementate fie prin cablare (cabluri Ethernet, rețeaua de curent sau chiar prin firele de telefon), fie (mult mai simplu!) prin tehnologii de comunicare fără fir. Notabil - în acest sens - este faptul că, în SUA, mai mult de jumătate dintre rețelele de domiciliu cuprind conexiuni fără fir (unele bazându-se chiar exclusiv pe acestea).

"Raiul hackerilor", spun unii... Ei, dacă rețeaua de la domiciliu va fi bine administrată, liniștea căminului nu va fi tulburată de "intruși digitali". Bănuiesc că ați înțeles deja cui îi va reveni rolul de administrator de rețea?... Atunci, ați face bine să nu (my) uitați de mărțișoare! ;-D

Mircea@myc.ro

www.MyC.ro/Forum

Intră acum,

aici găsești soluții!

info IT & C

R O M A N I A

CATALOG TIPARIT - CATALOG ON LINE

2.500

Catalogul cuprinde 2.500 de firme
ce-ți oferă produsele și serviciile!

30.000

30.000 de cataloage / an
se distribuie gratuit!

50.000

50.000 de vizitatori / an
pe site-ul www.IT-C.ro!

WWW.IT-C.RO

Publicație editată de **infoMAX**

București, Sector 2, Str. Paul Greceanu 7

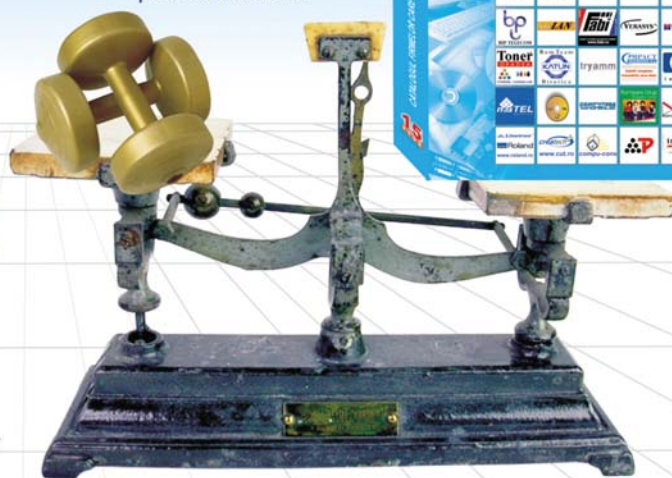
Tel./Fax: 021-212.18.30 ; Fax: 021-211.19.33

Orange: 0740 15.77.88 Zapp: 0788 15.77.88 Connex: 0724 37.40.28

E-mail: office@infomax.ro

2 Kg

informații și imagini
din domeniul IT & C

La concursul lunar organizat de revista MyC și Editura NICULESCU, în urma extragerii taloanelor publicate în ediția MyC11-2004, au fost desemnați următorii câștigători ai celor zece cărți de IT oferite ca premiu de Editura NICULESCU:

1. **CIURESCU MIHAIL**, PITEȘTI, jud. Argeș - "Dicționar de calculatoare englez - român" de Nicolae Ionescu Cruțan
2. **MILITARU PAUL**, BUCUREȘTI - "Dicționar de calculatoare englez - român" de Nicolae Ionescu Cruțan
3. **COJOCARIU FLORIN**, IAȘI, Jud. Iași - "Dicționar Larousse de informatică"
4. **PANTIRU LIVIU**, SIGHIȘOARA, Jud. Mureș - "Dicționar Larousse de informatică"
5. **LATIC DRAGAN**, TIMIȘOARA, Jud. Timiș - "Limbajul C++" de George Daniel Mateescu și Pavel Florin Moraru
6. **STANCIU ROBERT**, PITEȘTI, Jud. Argeș - "Limbajul C++" de George Daniel Mateescu și Pavel Florin Moraru
7. **MOZES ISTVAN**, ODORHEIU SECUIESC, Jud. Harghita - "Să învățăm Word și Excel pas cu pas" de Simona Petrescu și Marcel Andrei Homorodean
8. **DANA BURETEA**, JURILOVCA, Jud. Tulcea - "Să învățăm Word și Excel pas cu pas" de Simona Petrescu și Marcel Andrei Homorodean
9. **ION DANIEL**, BRĂILA, Jud. Brăila - "Inițiere în calculatoare" de Livia Emilia Magheți
10. **MIHALCEA IONEL**, RM.SĂRAT, Jud. Buzău - "Inițiere în calculatoare" de Livia Emilia Magheți

**La tombola chestionarelor, ARHILEI VLADIMIR din ARAD, jud. Arad a câștigat un abonament MyC pe 3 luni.
Îi felicităm pe toți câștigătorii. Completând talonul alăturat, poți și TU să MyCâștigi!**

Învăță singur MS Excel 2003 în 24 de ore

Autor: Trudi REISNER

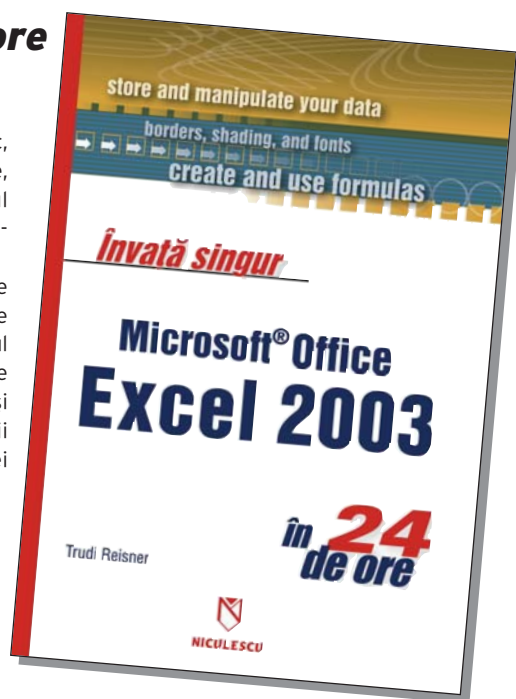
Pe parcursul celor 24 de lecții însoțite de exemple, sfaturi practice și detalii tehnice, lucrarea, bogat ilustrată, prezintă noțiunile fundamentale legate de introducerea datelor, crearea, stocarea și manipularea registrelor și a foilor de calcul, personalizarea uneltelor de lucru și creșterea productivității prin apelul la șabloane, formule și funcții predefinite, grafice și diagrame.

Folosind o abordare directă, pas cu pas, fiecare lecție se bazează pe cea anterioară, ceea ce vă va permite să învățați elementele esențiale ale

Microsoft Excel 2003, pornind, practic, de la zero. Întrebările și răspunsurile, testele și exercițiile de la sfârșitul fiecărui capitol vă vor ajuta să vă verificați și să vă fixați cunoștințele.

Sunt subliniate, totodată, principalele diferențe și îmbunătățiri față de edițiile anterioare ale Microsoft Excel și modul în care Excel 2003 integrează aplicațiile de ultimă oră din pachetul Office și mediul online, în vederea partajării rezultatelor activității în cadrul unei rețele interne sau în universul Internet.

Contact: www.niculescu.ro

ÎNTREBARE: Care este (implicit) extensia fișierelor create în Excel?

Editura Niculescu împreună cu MyCOMPUTER te invită, și în această lună, la un concurs cu premii în cărți din domeniul IT&C. Tot ce trebuie să faci este să răspunzi corect la întrebarea concursului și să completezi talonul din partea din dreapta jos de pe această pagină, apoi să decupezi talonul de pe această pagină pe linia punctată și să îl expediezi pe adresa redacției.

Îți "My" oferim o șansă de câștig: dacă vei completa și răspunsurile la toate rubricile Chestionarului din partea de jos a paginii, vei participa și la extragerea lunară în urma căreia poți câștiga un abonament pe trei luni la publicația aleasă de tine, dintre revistele editate de grupul MediaContact*.

Mulțumim pentru participare și pentru timpul acordat!

RĂSPUNS (MyC3/2005): Extensia (implicită) a fișierelor create în MS Excel este: _____.

MyCăștigă: Răspunde la întrebările de mai jos pentru a participa la extragerea pentru **UN ABONAMENT pe 3 luni** la oricare dintre publicațiile* Media Contact

MyCOMPUTER

1. Cum consideri acest număr al revistei **MyC**?
F. bun ☐ Bun ☐ Mulțumitor ☐ Slab ☐

2. Ce apreciezi cel mai mult la CD-ul cadou?
Interfața ☐ Diversitatea ☐
Cantitatea ☐ Calitatea ☐

3. Care articol(e) ți-au plăcut cel mai mult?

4. Care articol(e) ți-au displicut cel mai mult?

5. Ce teme ai prefera să citești mai des în **MyC**?

6. Ce ai dori să mai conțină CD-ul cadou?

7. Din ce localitate ai cumpărat **MyC**?

8. Se găsește **MyC** la chioșcul tău preferat?

Da, întotdeauna ☐ Nu ☐
Da, dar sunt puține exemplare ☐

8. Softul tău preferat

9. Ce rubrică ai mai dori să conțină **MyC**?

10. Cât ești dispus(ă) să plătești pentru un program full version original care să nu depășească dimensiunea de stocare a unui CD?

2-300.000 lei ☐ 3-500.000 lei ☐
5-700.000 lei ☐ Peste 700.000 lei ☐

11. Cum ai aflat despre revista **MyC**?

Radio, TV ☐ Ziare, Reviste ☐ Internet ☐
Chioșcuri de presă ☐ Prieteni, cunoștințe ☐

12. Sistemul tău are următoarea configurație:

13. În următoarele 6-12 luni dorești să îți upgradezi sistemul sau să-ți cumperi unul nou:

Da ☐ Nu ☐

14. Ești conectat la Internet prin:

cablu ☐ dial-up ☐ radio ☐ GPRS ☐ CDMA ☐

15. Cum apreciezi știrile zilnice de pe www.myc.ro:

utile ☐ inutile ☐ interesante ☐ neinteresante ☐
Alte observații despre situl www.myc.ro:

16. În domeniul IT, pasiunile tale sunt:

17. Propunerea ta pentru **Top MyC** (cel mai bun articol din acest număr):

Nume/Prenumele: _____

Adresa: Localitatea _____ Jud. _____ Str. _____ Nr. _____

Bl. _____ Ap. _____ Cod stradal: _____ Telefon/Mobil: _____ Data/luna/anul nașterii: ____/____/____

E-mail _____ Nr. membrilor familiei: _____ Venit/lună _____

Studii _____ Mi-ar place să fiu abonată la revista * _____

* MyCOMPUTER PC Games CD AMERICAN ANCHOR

MyCOMPUTER ABONAMENT

Numele, prenumele / instituția de învățământ / societatea comercială _____

Adresa: Localitatea _____ str. _____

nr. ____ Bloc _____ ap. ____ cod poștal _____ jud. _____ sector _____

Tel.: _____ e-mail: _____ Data: _____

Trimiteți acest talon pe adresa redacției **My COMPUTER**: Str. col.Buzoianu, nr. 34, et.1, cod 410094, Oradea, jud. Bihor.

Semnătura _____

Doresc să mă abonez pe o perioadă de:

☐ 3 luni - 244.000 lei ☐ 6 luni - 416.000 lei ☐ 12 luni - 844.000 lei

Prețul abonamentului, în sumă de _____, l-am achitat cu mandat nr. _____ pe numele: Paul Mork, str. Doina, nr. 7, bl. PB 78, ap. 13, cod 410326, Oradea, jud. Bihor.

Comenzile se pot trimite și prin fax: 0259-441.526
sau prin e-mail la abonamente@mediacontact.ro

Protecție anti-piraterie, periculoasă!

Anton Tomov este un dezvoltator software pentru aplicații care rulează pe PocketPC-uri. El este autorul a două aplicații numite Pocket Mechanic și Pocket Hackmaster. Prin ultimele update-uri ale software-ului, Tomov a inclus și o metodă de protecție dubioasă: dacă programul detectează că este o copie pirată, resetează aparatul bazat pe Windows Mobile și șterge toate datele din

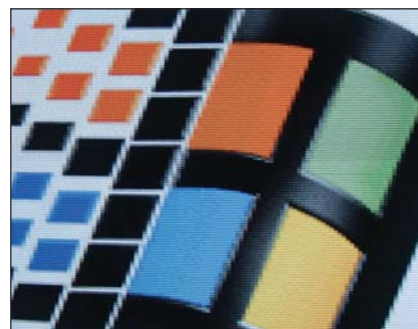
acesta. A fost raportat un caz în care un întreg card SD a fost curățat astfel. Utilizatorii care foloseau aplicațiile au fost intrigați de ultimele rezultate de programare și au afirmat că nu vor mai folosi programele lui Anton Tomov care a declarat că "totul este o campanie de discreditare a numelui meu și a calității programelor pe care le scriu." ■

Windows versus Windows

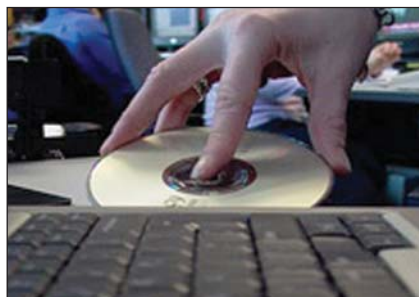
Nu, nu este o greșală de redactare. Microsoft a decis să lupte mai eficient împotriva copiilor piratate ale sistemului de operare Windows. De la jumătatea anului, copiile Windows care nu au o licență validă nu vor mai putea fi actualizate cu update-uri de pe situl Microsoft. Dacă nu îți vei înregistra Windowsul, te vei putea trezi deschis în fața atacurilor diferiților viruși și programelor malițioase, sau va trebui să urmezi exemplul

altora și să treci pe Linux. Momentul nici că putea fi mai nepotrivit pentru marea companie din Redmond. Ascensiunea Linuxului a dăunat mult imaginii Microsoft și bugetului acesteia. Dacă și mai mulți utilizatori vor trece pe Linux din cauză că nu au bani să cumpere CD-uri Windows originale, compania producătoare se va trezi lipsită de și mai mulți clienți. În prezent, în China de exemplu, rata pirateriei se ridică la 92%. ■

Detector de programe de file-sharing

În ultimul timp, campania de combatere a pirateriei a schimbat puțin direcția. În loc să investească bani în procese inutile, acum dezvoltă un program prin care părinții vor detecta dacă copii lor folosesc unelte de file-sharing. MPAA-ul (Movie Association of America) a declarat că programul va detecta și toate filmele și melodiile stocate pe sistem. Informațiile legate de datele ilegale nu vor fi trimise companiei, ele sunt doar informative

pentru părinți. "Scopul nostru este să ajutăm utilizatorii să detecteze aceste informații și să ia deciziile corecte", a declarat Dan Glickman șeful asociației MPAA. În ultimele teste ale programului, utilizatorii au declarat că și fișierele .wav din Windows sunt detectate în categoria datelor piratate. Programul este în dezvoltare, iar pe viitor MPAA-ul va lansa o serie de utilitare asemănătoare. ■

Vizitați CERF!

Un oras în care toată lumea merge la serviciu fără să plece de acasă.

Soluții IT&C din viitor care îți fac prezentul mult mai simplu.

20 - 24 aprilie 2005, Complexul Expozițional Romexpo, ediția a XIV-a
Organizator: **EXPOTEK** Tel.: 224 37 33, office@expotek.ro, www.cerf.ro

Fondatorii sitului www.mp3.com oferă un nou serviciu

Prin noul serviciu oferit de situl www.mp3.com utilizatorii vor putea cumpăra melodiile dorite. Inițiativa a fost luată din cauza asocierii tehnologiei proprietare cu posibilitatea de a cumpăra online melodiile. Aceasta limitează utilizatorul la cumpărarea dispozitivului respectiv. Melodiile cumpărate de pe situl www.mp3.com fi distribuite fără DRM (Digital Rights Management) și vor putea fi scrise pe CD-uri sau copiate. Încă nu este clar cum inițiatorii acestei acțiuni vor obține acordul caselor de discuri care și-au exprimat punctul de vedere asupra respectivei probleme de multe ori. Acestea nu vor distribui melodiile fără protecție, pentru a împiedica pirateria. ■

Inventivitatea autorilor de viruși

Un nou vierme de Internet încearcă să păcălească utilizatorii Windows să își infecteze calculatoarele promițându-le poze cu moartea lui Saddam Hussein. Viermele Bobax-H se prezintă sub forma unui atașament venit prin e-mail care promite că oferă poze cu corpul decedat al fostului dictator, ucis se pare în timp ce încerca să evadeze. Desigur - totul este o minciună, dar mulți vor fi tentați să deschidă fișierul. Boobax-H folosește aceeași vulnerabilitate Windows ca și Sasser pentru a se propaga. Variante ale virusului promit să înfățișeze poze cu capturarea lui Osama Bin Laden. ■

Big Brother știe...

Angajații din întreaga lume vor avea o surpriză în lunile care urmează. O companie australiană a dezvoltat un sistem de monitorizare a rețelelor mici. În scurt timp, șeful va ști ce situri ai vizitat în timpul lucrului, câtă vreme ai stat pe MiRC sau dacă ai pierdut timpul pe Messenger, și te va taxa corespunzător. Softul realizat de Exinda Networks monitorizează și lățimea de bandă folosită pe lângă URL-urile vizitate. Desigur, există software open-source care face deja acest lucru (Apache, Squid) oferind gratuit acces către informații legate de rețeaua ta, însă implicațiile acestuia în salvarea timpului pierdut de angajați nu au fost încă pe deplin analizate. ■

Yahoo a lansat un nou serviciu de căutare

Noul serviciu lansat de Yahoo va căuta în baza de date informații legate de termenul specificat, ținând cont și de pagina pe care navighează utilizatorul. Astfel, informațiile afișate ca rezultat vor fi mai exacte în ceea ce privește domeniul de interes al cititorului. Compania a lansat serviciul doar pentru testare, iar acum lucrează la lansarea unei unelte care va permite Web designerilor să-și încadreze siturile create între rezultatele unei astfel de căutări. Bătălia între marii rivali Yahoo, Google și Microsoft s-a încins recent. Microsoftul tocmai a înlocuit

tehnologia folosită în motorul de căutare (Yahoo) cu una proprie. Compania Google a lansat o serie de noi produse destinate afacerilor. ■

Google Mini

Noul produs lansat de Google ajută la căutarea informațiilor în rețelele intranet. Sistemul este o cutie mică albastră care este conectată la rețea și caută informații în aproximativ 50.000 de documente. Produsul este destinat companiilor mici, cu buget restrâns, care se confruntă cu problema localizării informațiilor. Acesta costă aproximativ 5000 USD, există și alternative pentru marile companii care au fost lansate în 2002 și care oferă capabilități de căutare în peste 100.000 de documente. Alături de această lansare, compania Google a fost acreditată

de ICANN pentru înregistrarea numelor de domenii. Purtătorul de cuvânt al companiei susține că momentan nu există planuri concrete pentru începerea activității de înregistrare a domeniilor. Compania poate înregistra domenii .com, .biz, .info, .name, .net, .org și .pro. ■

14% dintre utilizatori citesc spam-ul

Timpul pierdut pentru ștergerea mesajelor spam se ridică la o "valoare" de 22 miliarde USD pe an. Un studiu efectuat recent a arătat că 75% dintre persoanele care utilizează servicii prin Internet primesc mesaje spam. Numărul

mediu de mesaje spam pe zi se ridică la 18,5, iar timpul mediu pierdut pentru ștergerea lor este de 2,8 minute. Cel mai uimitor aspect prezentat în studiul efectuat de Rockbridge Associates este că aproximativ 14% dintre utilizatori citesc aceste mesaje. ■

ename.ro

Găzduire Web

pe servere performante Linux
în datacenter-uri din SUA și România.

Toate pachetele de servicii de găzduire Web includ:
» baze de date MySQL
» suport pentru limbajele PHP, Perl și Python, CGI propriu
» acces FTP, extensii FrontPage
» conturi de e-mail (cu protecție anti-spam și anti-virus)
» administrare Web (interfață web pentru administrarea tuturor facilităților legate de găzduirea site, creare adrese e-mail, acces la baza de date)
» statistici vizitatori, uptime 99.5%
Spațiu de stocare: începând cu 50 MB.
Trafic: începând cu 2 GB în SUA sau nelimitat în România
Suport tehnic profesionist - telefonic și online.

Servere în rețele:

web/dev

tel./fax: (021) 250.21.63
mobil: 0723 316.043
email: contact@webdev.ro
web: www.webdev.ro
www.ename.ro

Proiect Googlefox

Recent, pe Internet circulă tot mai multe zvonuri despre lansarea unui browser Web dezvoltat de compania Google Inc. Din aprilie 2004, momentul în care compania a achiziționat adresa qbrowser.com se așteaptă lansarea unui nou concurent pentru poziția de lider în domeniul browserelor Web. Zvonurile au fost întărite de faptul că doi dintre oamenii care au jucat un rol important la dezvoltarea browserului Firefox - Ben Gooder și Darin Fisher - au devenit angajați ai companiei Google. Steve Langdon, purtătorul de cuvânt al companiei a declarat: "nu pot dezvălui mai multe despre proiectele la care vor lucra cei doi, doar că interesele companiei Google sunt legate de

îmbunătățirea integrării cu browserele Web". Microsoft este singura companie care ar fi afectată puternic de lansarea unui browser Web. Acum aceasta nu extrage nici un profit din Internet Explorer, dar lucrurile se vor schimba la lansarea sistemului de operare Longhorn în 2006. Dacă până în 2006 Microsoft va pierde supremația din

domeniul browserelor, compania va pierde teren și la lansarea Longhorn-ului. La apariția navigatorului Firefox, Microsoft a pierdut aproximativ 5% din utilizatori, iar dacă Google ar investi mult în reclamă, pierderile pentru Microsoft ar fi substanțiale. ■

Hackerii atacă gamerii online

Recent a apărut un nou troian care atacă sistemele persoanelor care joacă online MMORPG (Masive Multi-player Online Role Playng Game). Denumit Legmir-Y, troianul încearcă să obțină parola și informațiile celor care joacă Lineage. Acesta încearcă și să blocheze

antivirusul instalat pe sistem. Graham Cluley, consultant în cadrul companiei de securitate Sophos, a declarat: "este trist că unii oameni au ajuns la nivelul la care ar comite o crimă în viața reală, pentru un bun într-un joc virtual". Jocul Lineage este jucat pe plan mondial, și este foarte popular.

Acesta necesită o taxă variabilă între 15 și 20 de USD pe lună pentru a putea fi jucat. Cu cât petreci mai mult timp în lumea virtuală, cu atât personajul tău devine mai puternic, beneficiind și de anumite avantaje. Troianul încearcă să fure aceste personaje virtuale. ■

Vizitați CERF!

Un oras fără magazine, cu un comerț tot mai dezvoltat.

Soluții IT&C din viitor care îți fac prezentul mult mai simplu.

20 - 24 aprilie 2005, Complexul Expozițional Romexpo, ediția a XIV-a
 Organizator: **EXPOTEK** Tel.: 224 37 33, office@expotek.ro, www.cerf.ro

CERF
 2005

Ai poftă de tehnologie? Savurează **T3** !

The world's best gadget magazine

Tehnologii Tendințe Tentatii

T3

ANUL II NR. 2
FEBRUARIE 2004
96.000 LEI
www.revistat3.ro

TENDINTE
NINTENDO DS
GAME BOY PRIMESTE
UN TOUCHSCREEN

EXCLUSIV
SONY REVINE
IN FORTA
...CU UN NOU
MP3 WALKMAN

atractivele anului
2005
Cele mai
fierbinti
gadgeturi ale
acestui an

IPOD RADIOGRAFIAT
SECRETELE PLAYER-ULUI
DEZVĂLUIE DE RAZELE X

**"JOIN THE
DARK SIDE!"**
Gadgetul
care te
face să
vorbești
ca
Darth
Vader

DOSARELE HIFI

EVALUĂRI
DENON DVD-2910
LINDEMANN 820

AUDIOFILE
OPTIMIZAREA ACUSTICII
CAMEREI

IBM susține dezvoltarea tehnologiei informației în cadrul Universităților din România

IBM a acordat premii profesorilor universitari din Europa pentru contribuția lor în domeniul cercetării și al educației. Unul dintre premiile acordate a revenit României, mai precis Universității Politehnice din București (UPB) - una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din țară, cu peste 180 de ani de existență. Este al doilea an consecutiv în care un profesor din cadrul UPB primește un

asemenea premiu. Programul Premiilor IBM pentru Universități s-a adresat și mediului academic din Europa Centrală și de Est. Un juriu internațional format din profesioniști IBM de vârf din domeniul cercetării și dezvoltării a ales 13 câștigători dintre cei 29 de candidați din întreaga regiune.

Proiectele premiate sprijină modelul e-business on demand, fie prin îmbunătățirea pregătirii e-business, fie prin promovarea

modelului e-business în sine în domenii precum: dezvoltarea serviciilor de inovare; integrarea avansată a afacerilor; cercetarea în tehnica de calcul cu grad înalt de complexitate; îmbunătățirile Linux; tehnologia de calcul pentru programe de cercetare; dezvoltările în domeniul aplicațiilor de afaceri și așa mai departe. ■

Noile switch-uri SMC TigerStack

SMC® Networks (www.smc.com), important furnizor de soluții de conectare la rețea pentru IMM-uri și utilizatorii particulari, a anunțat completarea gamei de switch-uri pentru mediul enterprise TigerStack cu două produse: switch-ul stivuibil administrabil TigerStack III Power over Ethernet cu 24 de porturi 10/100, SMC6824MPE și switch-ul

stivuibil administrabil TigerStack IV cu 24 de porturi 10/100, SMC6224M. Ambele modele respectă principiile obișnuite ale produselor SMC privind administrarea cu ușurință, flexibilitatea, asigurarea securității și eficiența. Noile switch-uri Tiger 10/100 excelează în aplicații pentru mediul

enterprise. Fiecare echipament dispune de 24 de porturi auto-MDIX la 10/100 Mbps și de două porturi Gigabit combo uplink (RJ-45/SFP). ■

Mp3 Player Aigo F660 OLED

Firma Aigo a lansat de curând unul dintre cele mai mici MP3 playere de pe Terra. Noul MP3 player poate fi dotat cu 128MB, 256MB și 512MB de memorie, poate rula până la 10 ore cu o singură baterie, integrează un Tuner FM cu 20 de posturi memorabile, poate înregistra

voce în calitate de 64 Kbps timp de 270 de minute, iar dispozitivul se poate proteja cu ajutorul unei parole de 4 cifre sau litere. Dispozitivul costă între 80 și 100 Eur, în funcție de capacitatea memoriei. ■

Vizitați CERF!

Un oraș fără ghișee și fără restanțieri.

Soluții IT&C din viitor care îți fac prezentul mult mai simplu.

20 - 24 aprilie 2005, Complexul Expozițional Romexpo, ediția a XIV-a
Organizator: **EXPOTEK** Tel.: 224 37 33, office@expotek.ro, www.cerf.ro

Protecția Windows Media DRM a fost înlăturată

În ultimul timp circulă zvonuri despre existența unei metode de înlăturare a protecției DRM (Digital Rights Management) introduse de Microsoft pentru conținutul în format digital. Aceasta ar trebui să protejeze drepturile de autor ale fișierelor multimedia. O revistă japoneză a publicat informații despre modul de

înlăturare a protecției. Singurul impediment este necesitatea de a deține drepturile asupra fișierului de pe care ele vor fi înlăturate.

Informațiile nu sunt sigure, dar se zvonește că programul poartă numele DrmDbg.exe și generează un fișier .wmv complet neprotejat. ■

Scanner cu design futuristic CanoScan LiDE 500F

Canon a lansat recent un nou scanner CanoScan LiDE 500F cu un design futuristic și care este disponibil momentan pe Amazon.com. Scannerul poate fi poziționat aproape vertical pentru birourile unde spațiul este limitat și poate scana fără probleme în respectiva poziție. În poziția verticală ușa se deschide la aproximativ 40 de grade scannerul luând

forma literei "V" pentru a "prinde" fotografiile sau documentele ce urmează a fi scanate. Scannerul are o rezoluție optică de 2400x4800 dpi. De asemenea, dispozitivul poate scana și filme pozitive sau negative, datorită adaptorului LiDE 500F care este inclus în pachetul scannerului. Scannerul poate fi achiziționat de pe Amazon.com în schimbul sumei de 123,95 USD. ■

Reportofon Sanyo HDR-B5GM cu hard disc de 5GB

Noul Reportofon de la Sanyo HDR-B5GM poate înregistra până la 693 de ore pe propriul hard disc. Reportofonul Sanyo HDR-B5GM este primul reportofon din lume care înregistrează vocea pe hard disc. Dintr-o altă perspectivă, și MP3 playerele pot

funcționa ca și un reportofon. Dacă cei 5GB nu sunt suficienți, dispozitivul Sanyo mai dispune și de un slot SD. De asemenea, HDR-B5GM poate opera și ca MP3 și WMA player. Aparatul măsoară 45x94x19mm și cântărește 93g. Prețul nu a fost încă specificat. ■

Sony a lansat TV wireless LocationFreeTV LF-X5 în Japonia

Sony a lansat TV LF-X5 în Japonia, un aparat care este disponibil de o bună perioadă de timp în SUA, acesta fiind unul din rarele exemple când Sony lansează un produs prima dată în afara Japoniei. Modelul are un ecran de 7 inci și măsoară 20,6 cm x 11,1 cm x 2,6 cm. TV Sony wireless suportă standardul 802.11a

(5GHz) și 802.11b/g. Ecranul are o rezoluție de 800x480 pixeli. Pe lângă vizionarea posturilor TV, Sony LF-X5 permite navigarea pe Web și utilizarea serviciului de e-mail. Prețul dispozitivului începe de la 833 USD, iar versiunea Sony LF-X1 cu ecran de 12 inci pornește de la 999 USD. ■

RIAA îi dă în judecată pe morți

Nici chiar moartea nu poate opri lupta împotriva rețelelor P2P. Avocații Recording Industry Association of America au dat în judecată o femeie care a murit în decembrie la venerabila vârstă de 83 de ani. Motivul se pare a fi partajarea a peste 700 de melodii piratate pe Internet.

Fiica decedatei a trimis certificatul de

deces al mamei sale la sediul RIAA pentru a dovedi că femeia nu mai poate apărea în fața instanței din motive evidente. Rușinea la care a fost supusă RIAA după acest caz nu este prima de acest gen.

În 2003, RIAA a acuzat o fetiță de 12 ani că pirata fișiere video prin canale peer-to-peer. ■

USB Flashlight

Dacă nu vezi seara unde trebuie să introduci USB Flash-ul, cu noul USB Flashlight nu va trebui să îți cauți lanterna, pentru încorporează o mini-lanternă care îți permite să vezi și cele mai întunecoase locuri. USB-ul are un LED care produce lumină continuu pentru circa patru ore și poate fi controlat cu ajutorul unui buton de pornire/oprire. Timpul de reîncărcare a baterie din USB este de patru ore și jumătate. ■

Floare care detectează rețele Wi-Fi

Floarea se numește Hotspot Bloom Wi-Fi detector, iar tot ce trebuie să faci pentru a detecta o rețea Wi-Fi este să te îndrepti cu ea către un spot vizibil. Când intri în raza de acțiune a rețelei Wi-Fi, "floarea" va ilumina cu ajutorul unui led, iar pentru a ști cât de bun este semnalul, ledul cu care a fost proiectată aceasta va semnaliza luminos în mai multe culori în funcție de intensitatea semnalului. ■

Unele plăci video MSI GeForce 6800 GT integrează cipuri GeForce 6800

Un număr de utilizatori care au achiziționat plăci MSI NVIDIA GeForce 6800 GT au descoperit că produsul lor este tactat la o frecvență mai mică, la fel ca și produsele GeForce 6800. Un sit german, TechPowerUp a afirmat că ultimele plăci video MSI pe slotul PCI Express x16 vândute ca și NVIDIA GeForce 6800 GT au cipuri grafice integrate GeForce 6800. Cipul original NVIDIA GeForce 6800 GT are 16 procesoare pixel și 6 vertex, în timp ce unitățile grafice de procesare GeForce 6800 integrează 12 procesoare pixel și 5 vertex care - firesc - oferă o performanță mai scăzută. Nu se știe câte plăci de acest gen s-au vândut. De asemenea, situl a mai consemnat că și seria de plăci grafice NVIDIA GeForce 6800 produsă de Gigabyte Technology și PixelView, era configurată astfel încât aveau o performanță mai mică decât cea precizată. TechPowerUp spunea că problema se putea corecta la produsele

Gigabyte cu ajutorului unui update special de BIOS. Magazinul german MIPS-Computer a precizat presei că: "am primit mai multe plăci grafice MSI 6800GT care aveau doar 12 procesoare pixel și 5 vertex. Acest defect ne-a pus pe gânduri pentru că MSI oferă întotdeauna o calitate bună. Nu am vândut nici o placă de acest tip clienților." Purtătorul de cuvânt de la MSI a

spus: "am distribuit în USA plăci MSI GeForce 6800GT cu cip NVIDIA GeForce 6800 GT, de aceea nu avem nici o idee ce s-a întâmplat în Germania". ■

www.syd.ro

SYD SNET distributions

SYD DSC-6000 CO

Rezoluție maximă 2848x2136 pixeli
Meniu în limba română și maghiară
Senzor CCD, 4.2 MegaPixeli
Zoom Optic: 2.8x
Display de 2.0"
Memorie internă: 16 MB
Memorie externă: SD Card
Funcție de reportofon digital
Înregistrare film cu sunet și zoom digital

SYD DSC-5000 M

Rezoluție maximă 2560x1920 pixeli
Meniu în limba română și maghiară
Senzor CMOS, 3.2 MegaPixeli
Memorie internă 8 MB, posibilitate extensie cu memorie
SecureDigital sau MultiMedia Card
4X Zoom Digital
Înregistrare film cu sunet

SYD DSC-5800 C

Rezoluție maximă 2848x2048 pixeli
Meniu în limba română și maghiară
Senzor CCD, 4.2 MegaPixeli
Memorie internă 16 MB, posibilitate extensie cu memorie
SecureDigital sau Multimedia Card
4X Zoom Digital
4 jocuri
Iesire TV
Înregistrare film cu sunet

SYSNET distributions

Ploiesti, Prahova, 100301
Str. Gh. Gr. Cantacuzino nr. 348
Tel./Fax: 0244 597688
www.sys-net.ro, www.syd.ro, contact@sys-net.ro

Noua tehnologie de la NVIDIA TurboCache™

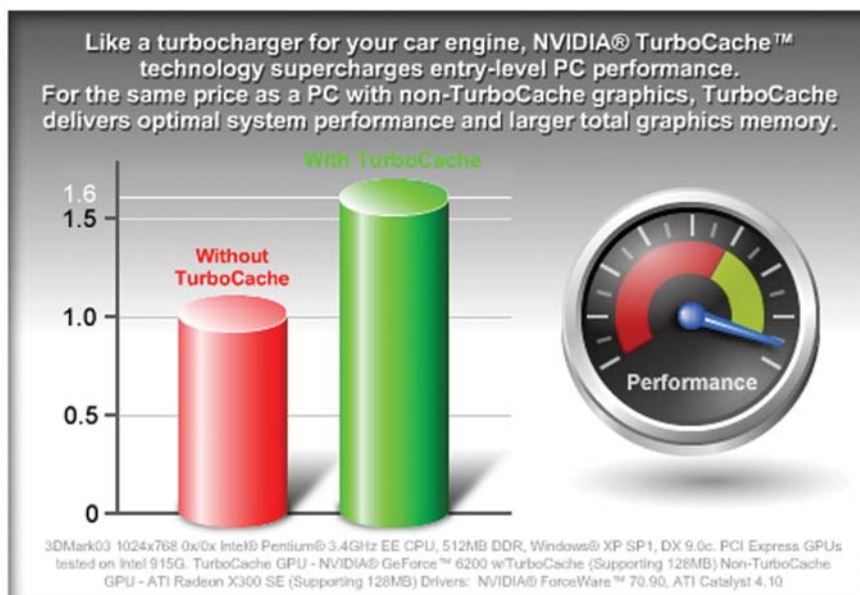
Prin introducerea tehnologiei TurboCache, NVIDIA redefinesc raportul preț/performanță pentru sistemele ieftine, fie ele notebook-uri sau desktop-uri. Acest raport era compromis mai demult, din cauză că performanța plăcilor grafice ieftine era slabă și de multe ori distrugea complet "feelingul" jocurilor. Însă, prin introducerea acestei tehnologii, NVIDIA va

mulțumi și consumatorii care își permit doar o placă grafică cum este GeForce 6200.

Cum funcționează?

Revoluționarea tehnologie TurboCache utilizează lățimea de bandă adițională a magistralei grafice PCI Express pentru a atinge nivele mai înalte de performanță

grafică decât tradiționalele soluții ale memoriilor video. Astfel, prin atribuirea suplimentară a capacității și a lățimii de bandă care se alocă pentru memoria video a plăcii grafice, din memoria dinamică disponibilă a sistemului, TurboCache funcționează ca o "turbina" care mărește memoria alocată plăcii grafice, dar și performanța acesteia (lățimea de bandă). Cu ajutorul graficului de mai jos, NVIDIA demonstrează performanța noii tehnologii. ■

Performanța noii tehnologii este cu 60% mai mare în 3DMark03. Testul comparativ a fost realizat cu o placă grafică Nvidia GeForce 6200 cu TurboCache și cu o placă grafică ATI X300 SE care nu are această tehnologie.

Descrierea arhitecturii turbocache:

- Tehnologie hardware și software brevetată care randează direct din memoria sistemului
- Un manager TurboCache, care alocă dinamic memoria pentru o performanță maximă a sistemului
- Algoritm software inteligent care maximizează performanța aplicațiilor
- Lățime de bandă PCI Express bidirecțională, în conjuncție cu arhitectura TurboCache, care îmbunătățește performanța grafică

PCI Latency Tool 2.0 Utilitar pentru o latență mai mică

PCI Latency Tool 2.0 este un mic utilitar care îți permite să modifice latența sloturilor PCI, AGP etc. Fără prea multe explicații latența plăcilor grafice este setată implicit pe 248, probabil că producătorii au uitat acest aspect sau a fost lăsat intenționat așa! Însă, cu ajutorul acestui utilitar poți seta latența plăcii grafice să fie pe 64 sau 32, care cu siguranță îți va adăuga un plus de performanță în jocuri. Astfel, poți obține o performanță cu ceva mai bună în jocuri. Programul se găsește și pe CD-urile revistei noastre din acest număr. Producătorul nu oferă nici o garanție, deci îți asumi implicit orice risc! Majoritatea dispozitivelor suportă o valoare a latenței multiplu de 8,

No	Bus	Dev	Func	Class	Device Name	Latency	New Latency
00	000	00	0	Host bridge	Intel Corp. 82865G/PE/P DRAM C...	000	N/A
01	000	01	0	PCI bridge (No...	Intel Corp. 82865G/PE/P PCI to A...	064	N/A
02	000	29	0	USB Controller...	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5/IC...	000	N/A
03	000	29	1	USB Controller...	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5/IC...	000	N/A
04	000	30	0	PCI bridge (No...	Intel Corp. 82801 PCI Bridge	000	N/A
05	000	31	0	ISA bridge	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5/IC...	000	N/A
06	000	31	1	IDE interface	Intel Corp. 82801EB/ER (ICH5/IC...	000	N/A
07	001	00	0	VGA compatibl...	nVidia Corporation NV34 [GeForce...	248	N/A
08	002	07	0	Ethernet contr...	Davicom Semiconductor, Inc. 21x...	032	N/A

ceea ce înseamnă că orice valoare diferită va fi rotunjită. Nu toate dispozitivele au latență programabilă. Dacă un dispozitiv

are o valoare a latenței ≤ 16 , atunci latența respectivului dispozitiv nu este programabilă!

Player SYD DVD - 667B

Dacă te mulțumești să te uiți la filme DivX, DVD, SVCD și să asculți MP3-uri, SYD DVD - 667B te scutește să îți achiziționezi un calculator pe care ai fi fost nevoit să instalezi programele de rigoare pentru a-l putea înlocui; în plus, investiția într-un sistem de calcul ar fi mult mai costisitoare.

Dispozitivul arată bine la prima vedere, însă după ce începi să-l folosești, vei realiza că are câteva defecte de neiertat. În primul rând, când vei introduce un disc optic în player vei remarca faptul că platanul nu se deschide complet, ceea ce îngreunează introducerea discului optic.

Finisajul butoanelor lasă de dorit, iar controlul prin telecomandă este îngreunat de unghiul mic de recepție: ești obligat de fiecare dată să orientezi telecomanda exact înspre dioda de recepție a aparatului, pentru că altfel dispozitivul nu va sesiza comanda. Meniul ar trebui să fie complet în limba română, însă am descoperit, de exemplu, că "pauză" a fost "tradus" cu "pause".

Am fost încântat să descopăr că deschide orice fișier cu extensia .dat chiar dacă CD-ul respectiv nu este unul SVCD. Nu am avut probleme cu nici un CD pe care l-am citit în unitatea optică SYD. Dispozitivul integrează toate ieșirile posibile, adică:

SCART, digitală, RCA și VGA. Din păcate, ieșirea VGA a refuzat să funcționeze, deși am încercat pe două monitoare diferite; probabil că rata de refresh furnizată de aparat este prea mică (de altfel, unul dintre monitoare a semnalat această eroare).

Disponem de două ieșiri audio, una cu cinci canale plus un subwoofer și alta cu două canale.

Aparatul este ideal pentru toți cei care doresc să vizioneze DVD-uri, SVCD-uri, DivX sau să asculte MP3-uri și CD-uri cu muzică. Practic, nu îți trebuie nici un

soft, nu trebuie să configurezi nimic, ci pur și simplu îl conectezi și merge instantaneu, în plus te

face să uiți de toate grijile referitoare la codec-uri: am rulat fără probleme și filme mai noi, comprimate cu DivX versiunea 5. Dacă ai în vedere raportul preț/calitate, exceptând micile probleme de finisaj și dacă acest dispozitiv corespunde necesităților tale atunci SYD DVD - 667B este ideal pentru tine. ■

Contact: www.syd.ro

Preț: 3.900.000 lei (TVA inclus)

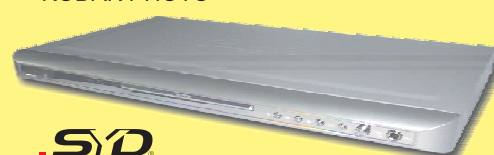
SYD DMP-36

Radio FM
Reportofon Digital
Timp de înregistrare: 36 de ore
Mp3 Player
Funcție VOR
Funcție de înregistrare într-un Buffer permanent a ultimelor 30-90 secunde
Afisează timpul de înregistrare disponibil
Funcție memorie portabilă: max. 128 MB
Funcție de înregistrare de pe telefonul fix
Funcție ceas, alarma

SYD DVD-667A

Compatibil cu standardul DivX, versiunile 3.11/ 4.0/ 5.0
Upgradabil firmware
Iesire audio Prologic cu doua canale (L/R)
Iesire DTS Digital AC-3, iesire optica digitala
Funcție de blocare Parental Lock
Zoom 2x, 4x sau 8x
Multi-zone, NTSC/ PAL
Posibilitate selectie din 8 limbi de dublare audio
Posibilitate selectie din 32 subtitrari
Compatibil cu MPEG4/DVD/VCD/CD/ S-VCD/MP3/CD-G/CD-R/CD-RW/ KODAK PHOTO

SYD DVD-667B

Compatibil cu standardul DivX, versiunile 3.11/4.0/5.0
Upgradabil firmware
Iesire audio prologic cu doua canale (L/R)
Iesire DTS Digital AC-3, iesire optica digitala
Iesire VGA
Funcție de blocare Parental Lock
Zoom 2x, 4x sau 8x
Multi-zone, NTSC/PAL
Posibilitate selectie din 8 limbi de dublare audio
Posibilitate selectie din 32 subtitrari
Raport semnal/zgomot: > 100dB
Consum redus de energie: 11 W
Compatibil cu DVD, VCD, CD-DA, CDIFMV, CD-Mp3, MPEG 4

SYSNET
distributions

Ploiesti, Prahova, 100301
Str. Gh. Gr. Cantacuzino nr. 348
Tel./Fax: 0244 597688
www.sys-net.ro, www.syd.ro, contact@sys-net.ro

Mâinile stau pe volan!

Car Kit Bluetooth LCD HS-8200 de la Trust

Cu ajutorul telefonului mobil, poți fi contactat de către ceilalți oriunde te-ai afla, chiar și atunci când te afli în mașină. Problema este că în timp ce conduci, mâinile îți sunt ocupate cu volanul și schimbătorul de viteze, deci vorbitul la telefon e destul de dificil, ba chiar nerecomandat (fără a mai aduce vorba despre faptul că mai constituie și contravenție, conform Codului Rutier). Trust s-a gândit din nou la șoferi, iar rezultatul este un dispozitiv util, confortabil și elegant în egală măsură.

Te sună cineva în timp ce conduci? Nici măcar nu mai e nevoie să scoți telefonul din buzunar! (desigur, telefonul trebuie să dispună de posibilitatea de conectare fără fir prin tehnologia Bluetooth).

Acest Car Kit, bazat pe tehnologia Bluetooth Class 2 care îi permite o rază de

acțiune de 10 metri, dispune de un afișaj cu cristale lichide și iluminare de fundal albastră care facilitează vizualizarea apelantului sau a numărului apelat, precum și a funcțiilor din meniul dispozitivului. Car kit-ul poate fi atașat, cu bandă Velcro, într-un loc accesibil în mașină, de exemplu deasupra bordului, iar suportul permite rotirea dispozitivului în plan orizontal, astfel încât să poată fi vizibil și de către pasagerul de pe locul din dreapta.

HS-8200 poate fi configurat să funcționeze cu până la opt telefoane mobile, de exemplu în cazul în care mașina de serviciu este folosită de mai multe persoane. Totuși, poate funcționa doar cu un

singur telefon la un moment dat.

Funcțiile integrate includ formarea vocală a numerelor, refuzarea apelurilor sau repetarea apelării unui număr, dar și sincronizarea cu memoria telefonului, astfel încât 20 de contacte pot fi păstrate în memoria acestui mic, dar inteligent dispozitiv. ■

Contact: www.trust.com

Preț informativ: 109,95 EUR

Televiziune și radio fără fir, pe PC

Trust TV-2100 Digital TV & Radio Receiver

Ai acum posibilitatea de a privi și chiar înregistra emisiunile de televiziune preferate în timp ce stai în sala de așteptare a unui aeroport, sau chiar la birou (interesant de încercat în timpul ședințelor!).

Trust TV-2100 este un receptor fără fir DVB-T (Digital Video Broadcast Terrestrial) care îți poate aduce pe ecranul laptopului emisiunile posturilor de televiziune (sau radio) care pot fi recepționate cu antene terestre.

Dispozitivul se conectează la computer pe USB (în plus, nu necesită alte surse de alimentare) și va scana automat frecvențele pentru a identifica posturile TV disponibile în zona respectivă. Imaginea poate fi vizualizată pe tot ecranul sau chiar în fereastră, în timp ce lucrezi și altceva pe calculator.

Telecomanda inclusă în pachet facilitează selectarea canalelor, controlul volumului, precum și înregistrarea pe hard disc a emisiunilor, cu 25 de cadre/secundă.

Este disponibilă chiar și funcția "time-shift", adică ai posibilitatea, în timpul unui meci, de a revedea o fază de "gol" care s-a petrecut cu câteva secunde (sau chiar până la 10 minute!) în urmă și era cât pe-acți să o pierzi fiindcă lucreai într-o altă fereastră.. ■

Contact: www.trust.com

Preț informativ: 149,95 EUR

USB SMC-BT10 EZ Connect Bluetooth

Bluetooth prin USB

SMC anunță lansarea adaptorului USB SMC-BT10 EZ Connect Wireless Bluetooth®, membru al familiei de produse EZ Connect destinate conectării dispozitivelor wireless de acasă. Noul adaptor USB Bluetooth permite configurarea cu ușurință a unei rețele personale (Personal Area Network), la care pot fi conectate maximum șapte dispozitive care folosesc tehnologia Bluetooth, precum laptopurile sau sistemele PDA. Compatibil cu Bluetooth 1.2, adaptorul dispune de performanțe îmbunătățite și conexiuni mai rapide, fiind total compatibil cu produsele lansate anterior.

Cel mai nou membru al familiei EZ Connect - adaptorul USB wireless Bluetooth - facilitează conectarea la computere a dispozitivelor Bluetooth, permițând partajarea și transferul datelor, tipărirea, sincronizarea etc. Se introduce

întâi adaptorul SMC-BT10 în portul USB al sistemului notebook sau desktop și apoi CD-ul cu programul de instalare, EZ Installation Wizard. Instalarea se realizează automat, computerul fiind capabil imediat să comunice wireless cu alte echipamente Bluetooth pentru partajarea de fișiere, transferul de date, tipărirea, sincronizarea informațiilor PDA, trimiterea și primirea e-mailurilor, navigarea pe Internet și chiar utilizarea unui telefon mobil pentru accesarea Internetului. Compatibil cu tehnologia Bluetooth Class 2, SMC-BT10 comunică la distanțe de maximum 9 metri (distanța poate să varieze în funcție de mediul de operare, numărul de utilizatori și de celelalte dispozitive wireless care funcționează în banda de frecvență de 2,4 GHz).

Deoarece suportă Bluetooth 1.2, conexiunile cu alte echipamente Bluetooth 1.2 vor avea mai puține interferențe și vor beneficia de performanțe îmbunătățite. SMC-BT10 dispune de asemenea de funcții de securitate încorporate care asigură criptarea datelor și autentificarea accesului. ■

Contact: www.flamingo.info

Preț informativ: 29 EUR

Muzică la tine acasă: de pe PC, unde vrei tu!

Adaptorul audio wireless SMC EZ-Stream™ la 11 Mbps

Familia SMC EZ-Stream de produse pentru rețea destinate petrecerii timpului liber acasă a fost completată cu adaptorul audio wireless la 2,4 GHz și 11 Mbps, SMCWAA-B. Deja disponibil în magazinele distribuitorilor și resellerilor autorizați, noul adaptor audio wireless distribuie muzică stocată sau accesată prin intermediul PC-urilor către orice încăpere din casă.

Produsul este compatibil UPnP (Universal Plug and Play) și este ușor de configurat într-o rețea wireless 802.11g sau 802.11b, oferind utilizatorilor libertatea de a asculta oriunde în casă muzică în format MP3, M3U și WMA stocată pe hard discul computerului.

Adaptorul audio wireless EZ-Stream™ este simplu de conectat la PC-uri, iar telecomanda sa intuitivă face simplu și con-

trolul pe partea de recepție, prin intermediul display-ului LCD de dimensiune mare, care permite citirea cu ușurință a stării echipamentului, informațiilor de configurare și titlurilor melodiilor.

Ușor de instalat și de folosit, SMCWAA-B dispune de o telecomandă intuitivă și se conectează la orice sistem stereo prin intermediul cablurilor audio standard.

Software-ul Musicmatch® simplu de instalat pe PC permite administrarea, crearea și transmiterea fișierelor audio către

sistemul stereo prin intermediul serverului audio wireless, iar compatibilitatea cu protocolul UPnP permite configurarea mai multor servere audio într-o singură rețea, astfel încât fiecare încăpere a casei să beneficieze de propria transmisie de muzică. ■

Contact: www.flamingo.info

Preț informativ: 129 EUR

BenQ PM505: tastatură și maus fără fir

Dacă v-ați săturat de mulțimea de cabluri de pe birou, atunci e timpul să vă achiziționați o tastatură și un maus radio. "Echipa de lucru" de la BenQ cu siguranță își va face datoria, cel puțin eu am fost

foarte mulțumit de tastatură, însă mausul m-a dezamăgit pentru că este prea sensibil, iar ca orice maus fără fir, împreună cu bateriile de rigoare, este prea greu de manevrat. Designul celor două periferice

are linii fine, iar tastatura este neagră și dispune de multe butoane multimedia care îți fac viața mai ușoară. Cu toate laudele pe care i le-am adus, tastatura prezintă două neajunsuri, dintre care unul este elementar: nu dispune de leduri pentru butoanele Num Lock, Caps Lock și Scroll Lock, deci nu vei ști niciodată dacă aceste funcții sunt sau nu activate!

Problema numărul doi este butonul din dreapta-sus, destinat aplicațiilor multimedia, care îți permite să oprești complet volumul sau să mărești și să reduci intensitatea acestuia. Acest buton este supradimensionat și este prea greu de manevrat. ■

Contact: www.darer.ro

Preț: 1.580.000 lei (TVA inclus)

Scanner BenQ 5250C

BenQ 5250C este un scanner suplu, atât pentru acasă cât și pentru birou, fiind foarte ușor de transportat. Are un design modern, iar finisajul materialelor din care este construit este deosebit. Dispozitivul scanează o pagină A4 la rezoluția de 1200x1200 dpi, la o adâncime de culori de 48 biți, în 90 de secunde - ceea ce este rezonabil. Pre-vizualizarea documentelor se face într-un timp destul de scurt, cca. 3-6 secunde. Scannerul utilizează o nouă lampă pentru scanarea documentelor care nu pro-

PRO +
+ previzualizarea documentelor este rapidă 3-6 secunde + suport pentru susținerea verticală a scannerului + pe suport se poate atașa un disc optic + lampa de scanare a discului nu produce lumină excesivă, cum produc alte scanere + butoane pe scanner pentru scanare rapidă + finisaj reușit + nu are alimentare suplimentară + softuri suplimentare pentru scanarea OCR
CONTRA -
- aspectul verzui al imaginii de pe capacul scannerului (deși este o reproducere a unei opere de artă). - softul OCR din pachet nu recunoaște diacriticele limbii române.

duce acea lumină (puternică) deranjantă în timpul scanării.

Suportul în care se poate așeza vertical scannerul este util pentru a vă elibera spațiul de pe birou atunci când nu folosiți perifericul. De asemenea, pe suport poți atașa un disc optic; ideea ar fi să atașezi discul cu driverele scannerului, dacă cumva îl împrumuți, de exemplu, unui prieten. Rezoluția optică maximă la care poate scana este de 1200x 2400 dpi, iar rezoluția interpolată maximă este de 19200 x 19200 dpi. Adâncimea de culoare în cazul documentelor color este de 48 biți, iar în cazul

celor alb negru este de 16 biți. Scannerul funcționează pe ambele interfețe USB 2.0 și 1.1. Scannerul BenQ 5250 cântărește numai 1,8 Kg, și este silențios când scanează documente, producând un zgomot de numai 50dB. Pachetul în care se vinde scannerul include două CD-uri cu mai multe softuri care permit și scanarea OCR a documentelor text, adică puteți scana paginile cu text, iar apoi să le transformați direct în documente word sau text. ■

Contact: www.darer.ro

Preț: 2.530.000 lei (TVA inclus)

SITURILE LUNII

Nu toată lumea dispune de timpul necesar de a naviga intens pe Internet și probabil, cu cât stai mai puțin în fața calculatorului, cu atât se reduc mai mult șansele de a întâlni situri care să te fascineze. Așa că, începând cu acest număr, m-am gândit să lansez o nouă rubrică pe care am denumit-o "Siturile lunii", și în care voi încerca să prezint cele mai interesante și mai deosebite situri pe care le întâlnim pe Internet. Și pentru ca totul să fie cât se poate de interactiv, te invit și pe tine să participi, așa că dacă crezi că ai găsit un sit aparte, trimite un e-mail la adresa laurentiu@myc.ro, iar descoperirea ta va fi publicată în revistă.

Iar ca lucrurile să fie cât de cât organizate, vor fi prezentate 3 situri reprezentative pentru categoriile: cel mai bun design, cel mai bun conținut și cel mai bun sit românesc. Și când spun "bun" am în vedere câteva sinonime parțiale, de genul "interesant" sau "deosebit", dar și modul în care au fost realizate.

Care ar fi scopul acestei rubrici? În primul rând ea se adresează avansaților și în special celor pasionați de web-design care vor putea urmări, lună de lună, realizările profesioniștilor și vor putea studia mai atent metodele acestora de a crea situri.

Cel mai bun design

De obicei, când se decernează premii la această categorie se au în vedere criterii precum designul, ușurința în utilizare, interactivitatea, utilizarea tehnologiilor, conținut etc. În această lună mi-a atras atenția situl www.gigapixelcreative.com. Situl este unul de prezentare (portofoliu) al firmei de design Gigapixel Creative cu sediul în New York. Așa cum spun și angajații, firma se concetrează pe trei aspecte:

simplitate, funcționalitate și apreciere din partea utilizatorilor.

Am constatat într-adevăr că aceste obiective au fost îndeplinite și în ceea ce privește situl în cauză. Nimic prea complicat (html și Flash - din codul sursă am mai aflat câte ceva și despre Yao-Hui Huang "Dr. Business", și am văzut o avalanșă de cuvinte cheie...), o bună funcționalitate (meniuri intuitive) și foarte atractiv (am aflat că muzica a fost compusă de DJ Understanding). Vei afla de aici câte ceva despre cei trei, siturile, logo-urile și meniurile create, precum și gama largă de servicii pe care le oferă. Tot de aici am luat cunoștință și despre un proiect recent denumit "Pink Noise", un sit pe cât de simplu pe atât de interesant, creat de asemenea în Flash (www.pinknoise.com). **NOTA 9/10**

Cel mai bun conținut

Cu toate că nu mi-a fost nici aici ușor să aleg deoarece sunt foarte, foarte multe situri care ar merita să fie menționate, m-am oprit asupra unuia într-adevăr complex și deosebit, atât prin ideea de la care a pornit, cât și prin varietatea domeniilor abordate. Situl www.howstuffworks.com se adresează în primul rând unei categorii aparte de utilizatori, și anume curioșilor. Da, curioșilor și celor avizi de cunoaștere, fiindcă situl este recunoscut (după cum spune și titlul) pentru felul în care explică funcționalitatea a tot ce mișcă în jurul nostru. Situl este împărțit în 10 categorii: computer, auto, electronics, science, home, "stuff", health, money, travel, people. Deși fiecare categorie în parte este destul de interesantă, pe mine m-a atras în primul rând cea legată de calculatoare. De aici am aflat cum funcționează AGP-ul, routerele, furtul de identitate și multe altele.

La studierea codului sursă am remarcat,

în afară de nelipsitul HTML, prezența unor secvențe JavaScript și CSS.

Situl are 4 milioane de vizitatori unici, și 40 de milioane de afișări lunar, ceea ce l-a propulsat între primele 400 de situri ale Internetului. Situl se adresează atât începătorilor cât și avansaților (sunt necesare cunoștințe avansate de limbă engleză, având în vedere că este disponibil doar în această limbă). **NOTA 9,5/10**

Cel mai bun sit românesc

În ce privește cel mai bun sit românesc, am ales pentru această lună tot un sit de prezentare, www.designfix.ro.

După intro-ul de rigoare atât de specific siturilor realizate în Flash, care te anunță atât în engleză cât și în română că ai nevoie de plugin-ul Flash pentru a continua, se încarcă situl propriu-zis, care impresionează prin tenta modernă, dar și eleganță în același timp. Cu toate că situl pare încărcat, este bine proporționat iar culorile sunt bine alese. Deosebite sunt de asemenea meniul și controlul asupra volumului.

Analiza codului sursă a confirmat folosirea de cod CSS și JavaScript 1.2, pe lângă Flash și HTML.

O singură obiecție am legată de acest sit, și anume că nu este prezentat nici un fel de tarif, dar cum aceasta este o tendință de marketing actuală, am trecut cu vederea acest aspect.

NOTA 8,5/10

Aștept propuneri pentru cele mai bune situri ale lunii aprilie la adresa de mai jos. ■

Laurențiu Bancu
laurentiu@myc.ro

O distribuție rapidă care rulează direct de pe CD și este compatibilă cu pachetele software din Slackware

ată că a venit rândul unei alte distribuții Linux să fie discutată în MyC. De mai bine de un an am vorbit în revistă de Xandros, Lycoris, Vector Linux, Ubuntu și alte distro-uri care la vremea lor erau ori cele mai noi, ori cele mai interesante sisteme de operare din lumea Linux. În această lună am ales să vă prezint Slax - o distribuție Live CD bazată pe Slackware.

Slackware are reputația uneia dintre cele mai vechi distribuții Linux și este totodată și una dintre cele mai răspândite, mai rapide și mai configurabile versiuni disponibile pe Internet. Nu e de mirare că din Slackware au luat naștere o serie de alte proiecte dintre care cele mai notabile ar fi Vector Linux și Slax.

Knoppix este probabil cea mai cunoscută distribuție Live CD și se bucură de cel

mai bun suport hardware dintre toate versiunile Linux de acest fel. Însă ai încercat vreodată să bootezi Knoppix pe un Pentium II? Aici intervine Slax.

Ultima versiune Slax este 4.2.0 și pe lângă faptul că este extrem de redusă ca dimensiune, se bucură de o viteză de rulare de invidiat. ISO-ul măsoară 184MB, iar Slax permite și instalarea pe hard disc (despre care vom vorbi mai încolo).

Să vedem acum ce ne oferă acest distro și cum se comportă el. Am copiat de pe Internet iso-ul distribuției și l-am scris pe un CD. Ca sistem de test inițial am folosit un Pentium II la 400MHz și 64RAM cu un CD-ROM vechi care nu citea CD-uri scrise la mai mult de 12 viteze.

La bootare ești întâmpinat de logo-ul Slax (un trifoi cu patru foi de culoare verde)

și trebuie să apeși [Enter] pentru ca sistemul să booteze. După ce informațiile referitoare la procesele de inițializare încep să se deruleze pe ecran vei ajunge la un prompt de login.

Slax folosește în versiunea Live CD un singur utilizator - root - și prin urmare pe acesta îl vom folosi. Ulterior, dacă dorești să instalezi Slax pe o partiție proprie poți adăuga noi utilizatori și să le setezi parolele.

Ne logăm deci cu "root" iar la parolă

Intrăm în KDE cu comanda "gui"

introducem "toor" (inversul lui "root"). Din textul de mai sus putem alege una din opțiunile de inițializare a interfeței grafice. Primele două sunt cele mai importante.

Slax vine instalat cu KDE 3.3.1 și Fluxbox. Pentru a intra în KDE nu recurgem la clasicul "startx" și nu vom avea parte de gdm sau kdm ci scriem simplu "gui". Pentru a intra în Fluxbox vom scrie "guifast". E atât de simplu :).

Fluxbox nu îl voi discuta pe larg deoarece e un manager de ferestre simplu iar majoritatea dintre voi au avut deja ocazia să îl încerce. Versiunea din Slax nu se deosebește de cea din alte distribuții (poate doar prin faptul că are o temă verde și un fundal amuzant).

Să vedem acum în schimb KDE-ul și

aplicațiile din Slax.

Trebuie să recunosc că Slax este o distribuție care se respectă. Găsești în versiunea 4.2.0 aproape cele mai noi versiuni ale programelor integrate. Să vedem acum specificațiile de care Slax se bucură.

Kernelul - ca și Slackware 10 - este din seria 2.4. Un kernel din seria 2.6 nu ar strica (Vector Linux este bazat tot pe Slackware și vine cu kernel 2.6 preinstalat) și ar ajuta mult la detectarea hardware-ului. Kernelul Slax este 2.4.28-pre4 cu suport SATA. Slax - precum majoritatea distribuțiilor noi - folosește X.org în loc de XFree86 (versiunea 6.8.1). KDE se află la versiunea 3.3.1 ceea ce e destul de acceptabil având în vedere că la momentul redactării acestui articol proiectul KDE nu lansase încă oficial KDE 3.3

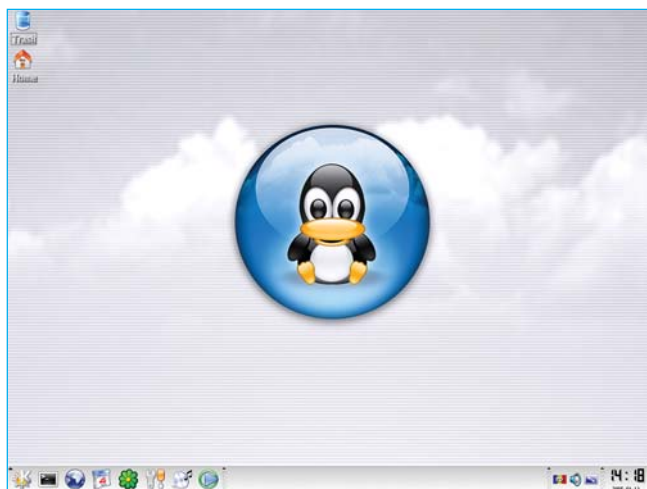
sau 3.4. OpenOffice nu este inclus în Slax deoarece ocupă prea mult spațiu. În schimb avem KOffice (1.3.3). Sunt incluse și câteva jocuri din suita KDE, nimic important însă.

Ce mi-a plăcut la Slax a fost faptul că avea inclus MPlayer 1.0pre5. Mai mult, preinstalat este și KPlayer, un GUI KDE pentru MPlayer. Calculatorul pe care l-am folosit pentru testarea distribuției era destinat inițial vizualizării de filme. Căutam de mult timp o distribuție care să fie rapidă și să mă scutească de instalări de programe și rezolvări de dependențe. Cum nu este legat la Internet, rezolvarea dependențelor mi-a dat bătăi de cap, dar având în vedere că îl folosesc doar pentru filme și muzică, Slax a fost soluția ideală.

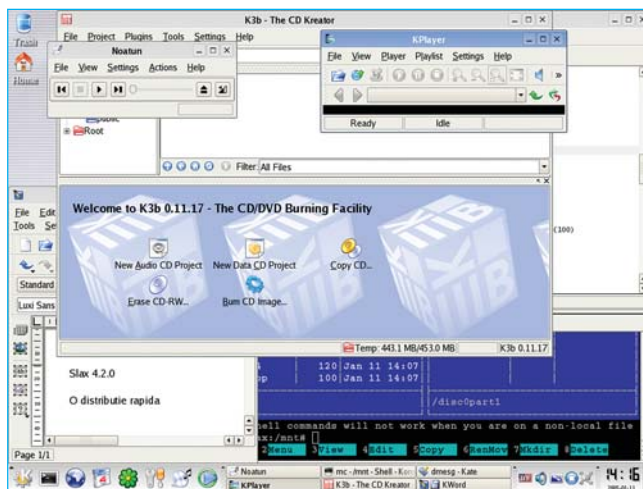
Ca aplicație de IM avem Kopete. GAIM ar fi fost de preferat dar Slax se ferește de tot ce înseamnă GTK și nu include Gnome. O altă bulină roșie pe care i-o acord Slax-ului este cea pentru Midnight Commander. Din păcate există distribuții care nu includ strălucitul manager de fișiere care pentru mine este indispensabil. Pentru cei cu writere CD/DVD Slax oferă K3B (program pe care l-am descris într-unul din ultimele numere ale anului trecut). Client de e-mail avem Mutt, și RDesktop ca și soluție de conectivitate cu servere Microsoft.

Slax are suport hotplug deci orice memorie pe care o montăm pe USB va fi recunoscută imediat. Și vorbind de medii de stocare, partițiile hard disc-ului sunt montate desigur sub /mnt sub forma /disc0part1 unde "disc 0" este primul hard disc și "part 1" este prima partiție de pe acesta.

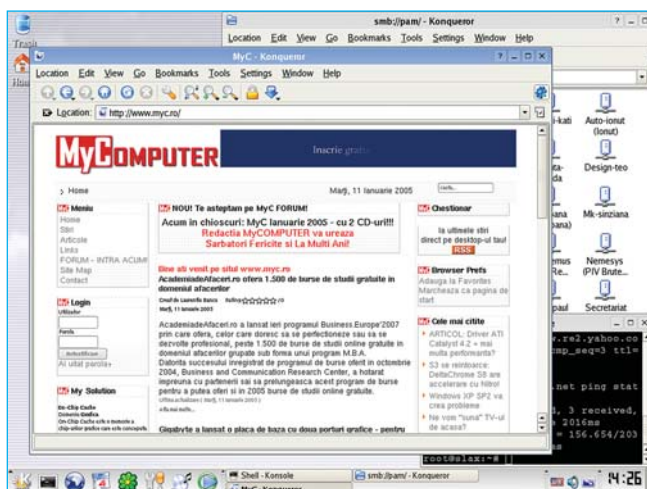
Și dacă tot am ajuns la hardware ar trebui să vă spun că Slax mi-a detectat corect toate componentele sistemului, de la

Desktop-ul implicit din Slax (KDE)

Câteva aplicații incluse

KDE

mouse până la placa de sunet (Yamaha onboard). KDE a bootat în rezoluția de 1024x768 la 60Hz. Dacă dorești o altă rezoluție poți tasta înainte de pornirea serverului X linia "gui 800x600 75" pentru ca KDE să pornească în rezoluția de 800x600 la 75Hz. Alternativ, poți folosi applet-ul "Resize and Rotate" din Panel-ul KDE-ului.

Vorbeam înainte de mai multe opțiuni după tastarea numelui de utilizator și a parolei. Primele două erau "gui" și "guifast". Mai putem tasta "mc" pentru a porni Midnight Commander sau "guisafe" pentru a intra în safe mode (VESA) în caz că există probleme cu inițializarea KDE sau Fluxbox.

Slax suportă o mulțime de opțiuni la bootare pentru mai multe cazuri în care ai dori să îl folosești. Una dintre cele mai importante este "slax toram". Dacă pornim în acest fel Slax de pe CD, toate fișierele necesare rulării sistemului de operare vor fi copiate în RAM (ai nevoie de minim 256RAM pentru a putea folosi această opțiune). Un alt parametru de bootare pe care l-am putea lua în considerare este "slax tohd-disc0part1". Slax astfel pornit va copia toate fișierele în partiția montată din /mnt/disc0part1 într-un director numit "SLAX". După ce ai trecut o dată prin acest proces, data viitoare poți porni Slax cu opțiunea "slax fromhd-disc0part1", având posibilitatea să observi o îmbunătățire a vitezei Slax deoarece acum va rula de pe HDD.

Dacă tot am ajuns și la partea de instalare, nu acesta este modul corect de instalare Slax pe un hard disc. După ce am bootat în mod normal de pe CD și ne-am logat cu "root" trebuie să inițializăm scriptul

de instalare "slax-install" care, după ce ne va întreba unde dorim să instalăm sistemul de operare, va copia toate datele pe partiția respectivă. Atenție - Slax va LILO instala fără să te întrebe astfel că te vei pricopsi cu un bootmanager, că vrei că nu vrei.

O altă opțiune de bootare pe care am s-o amintesc, vis-a-vis de opțiunile "toram", "tohd" și "fromhd" este "slax eject". Aceasta permite ejectarea CD-ului imediat ce acesta nu va mai fi necesar. Folosiți-o atunci când vreți să citiți datele de pe un alt CD și nu dispuneți de două unități.

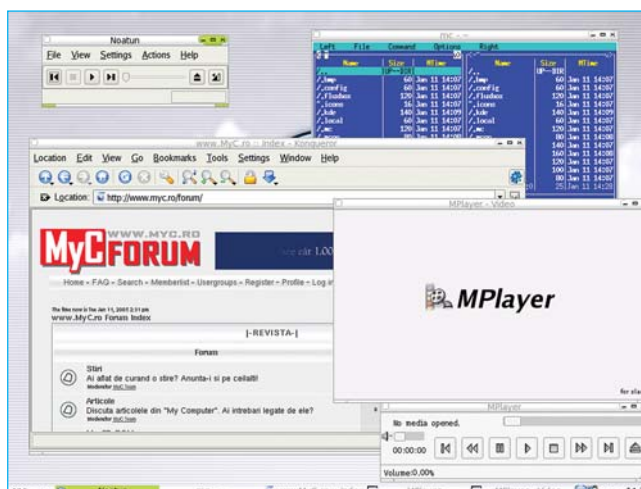
O listă întreagă de parametri de bootare o găsiți la adresa <http://slax.linux-live.org/cheatcodes.php> alături de explicațiile aferente.

Revenind la programele care sunt preinstalate în Slax, mi-a plăcut faptul că, deși mă așteptam să găsesc cel puțin clasicul XMMS (dacă nu AmaroK) ca și aplicație de redare a MP3-urilor, tot ceea ce Slax oferă este Noatun. Deși probabil acesta este preferatul câtorva utilizatori Linux, majoritatea probabil că ar alege XMMS.

Alte aplicații care se regăsesc în Slax sunt Kate, KWrite, Kuickshow, KolourPaint, KSnapshot, KPPP, KMail, Knode, Konqueror ca și browser web și KsCD.

Să vedem cum configurăm rețeaua ca să avem acces la Internet. Cei care au mai lucrat cu Slackware au deja experiență în acest domeniu, dar cei care preferă utilitare GUI pentru setarea IP-ului și al name-serverelor vor trebui să folosească totuși "ifconfig" în felul următor:

```
ifconfig eth0 192.168.0.2
netmask 255.255.255.0
route add default gateway
```


Fluxbox - al doilea mediu desktop din Slax

```
123.123.123.1
echo "nameserver
234.234.234.2" >>
/etc/resolv.conf
```

unde 192.168.0.2 este IP-ul static al stației, 123.123.123.1 este gateway-ul iar 234.234.234.2 este DNS-ul. Vezi - nu e chiar atât de greu ;). Poți face chiar un script care să conțină comenzile de mai sus adaptate la IP-ul rețelei tale pe care să-l rulezi de pe o partiție Linux ori de câte ori bootezi Slax.

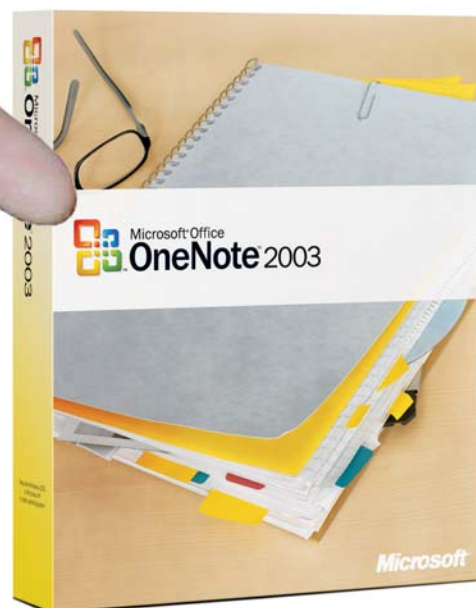
În concluzie, Slax este o distribuție extrem de stabilă și de mică. Bootează mai rapid decât Fedora Core 3 pe aceeași configurație hardware și îți oferă tot ceea ce ai nevoie pentru a putea lucra sub Linux. Calculatoarele de destinație Slax sunt cele mai vechi și cele care din anumite motive nu îți mai oferă acces către distribuția deja instalată. Da - Slax poate fi ușor folosit ca și rescue CD.

Lăsând la o parte faptul că nu folosește GTK și că aplicații precum GAIM sau Evolution nu au fost incluse tocmai din acest motiv, ar fi fost totuși plăcut să găsesc în Slax XMMS, Firefox sau măcar Abiword. Nu ocupă mult spațiu și nu necesită dependențe greu de rezolvat. Am instalat Slax și pe hard disc după ce m-am convins că merită, și am instalat ulterior aceste pachete folosind TGZ-uri din Slackware. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Microsoft One Note

Soluția pentru o bună gestionare a ideilor

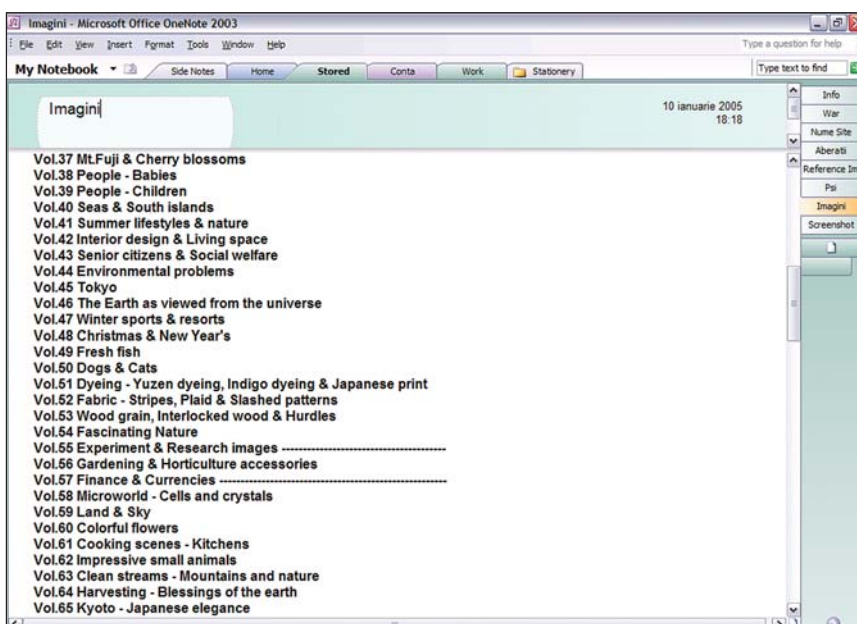
Tehnologia avansează cu o viteză uimitoare, iar timpul pe care îl avem la dispoziție scade cu o viteză cel puțin la fel de mare. Majoritatea șefilor marilor companii angajează asistenți personali pentru a le reaminti ideile și pentru a-i ajuta la o gestionare cât mai bună a timpului. Pe scurt, acesta este și rolul programului One Note, dezvoltat de Microsoft.

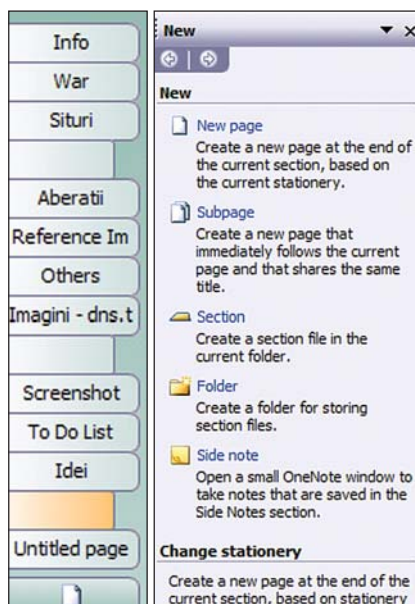
One Note este o aplicație special concepută pentru înregistrarea ideilor. Programul oferă câteva soluții pentru situațiile urgente, în care singura problemă este reprezentarea pe foaie, sau în format digital, a unei idei care poate fi uitată ușor.

Principalul avantaj al programului este eliminarea necesității de salvare a documentului, orice modificare făcută va fi memorată automat. În momentul în care ți-a venit o idee, trebuie doar să deschizi aplicația și să începi să notezi oriunde ai dat clic cu mausul. Dacă asociezi o scurtătură din taste pentru program, șansa pentru a-ți

concretiza ideile va fi mai mare. Programul te ajută în special la navigarea pe Web, oferindu-ți posibilitatea de a sintetiza foarte

ușor informația cu care ajungi în contact. Astfel dacă vei copia un text dintr-o pagină Web în One Note, adresa Web de la

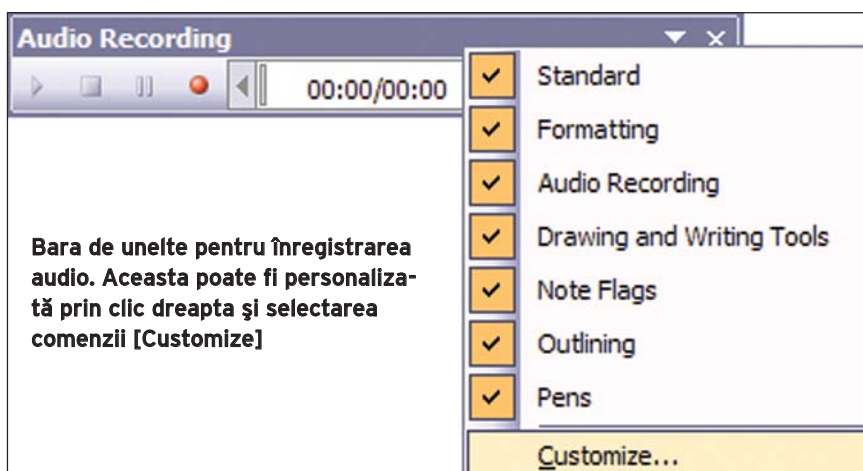
Plasarea paginilor și a subpaginilor în partea dreaptă a interfeței

care a fost copiat textul va fi introdusă și ea în document, automat. În program poți integra foarte ușor imagini, dacă folosești des tasta [PrtScr] pentru a captura întregul conținut al desktop-ului, prin [Ctrl+V] salvezi imaginea rapid în program, fără a mai da nume fișierului respectiv. Având un screenshot al desktop-ului îți vei putea aminti și continua ideea respectivă la momentul oportun. Programul este util și celor care utilizează o tabletă grafică, sau un microfon, ei având posibilitatea de a înregistra sau schița ideile folosind programul One Note.

Interfața programului este ușor de personalizat. Există mai multe seturi de unelte, care pot fi mutate și aranjate după bunul plac al utilizatorului. Eu personal le-am înlăturat pe toate, pentru a folosi o interfață cât mai curată și am redus dimensiunea ferestrei principale la mărimea unei ferestre din programul Total Commander. Printr-un [Alt+Tab] una din ferestre se modifică în One Note, fereastră în care pot nota repede informațiile importante.

În program este integrată o facilități de drag&drop (trage și aruncă) care este foarte bine pusă la punct.

Astfel dacă doresc să citesc un document, sau să urmăresc o secvență video, trag și arunc numele fișierului respectiv din Total Commander în One Note, pentru a-l putea rula direct de aici data viitoare. Fiecare bară de unelte poate fi personalizată prin clic dreapta pe suprafața ei și selectarea opțiunii [Customize].

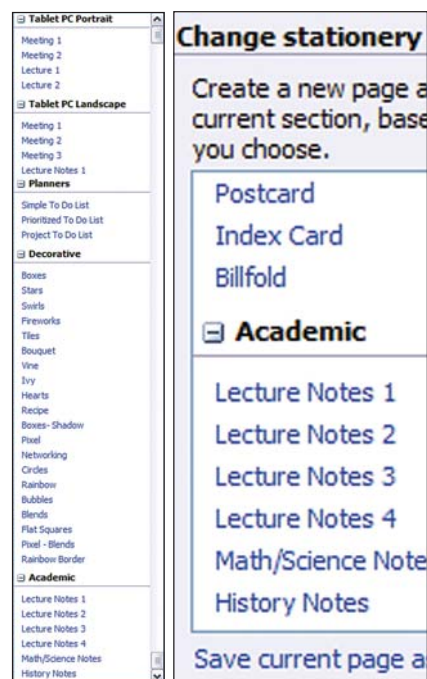
Pagini, subpagini, secțiuni de pagini...

Din momentul în care au apărut taburile în browserele Web, navigarea a devenit mult mai ușoară și mai organizată (cel puțin pentru mine). Aceste tab-uri au devenit prima cerință pentru popularitatea unui browser Web. La fel și în cazul programului One Note, interfața este împărțită pe tab-uri. Acestea reprezintă categoriile de bază, fiecare astfel de categorie poate fi denumită și mutată în oricare altă categorie. Implicit programul creează în directorul \My Documents\My Notebook un fișier cu numele categoriei respective și cu extensia .one. Vei putea lua cu tine fișierele în cazul în care urmează să continui munca pe un alt sistem. Fiecare categorie cuprinde subcategorii, care vor fi dispuse în partea stângă sau în partea dreaptă a interfeței grafice (depinzând de modul ales din opțiuni). Subcategoriile sunt asemeni paginilor unui caiet. Poți crea o pagină nouă apăsând butonul [New Page]. Poți crea chiar și subpagini cu dimensiuni specificate de tine în secțiunea [Page Setup] care apare la clic-dreapta pe numele unei pagini. Dacă apare o situație în care nu mai ai timp suficient pentru a crea și a denumi o pagină nouă, există posibilitatea de a o muta ușor într-o altă categorie, prin clic-dreapta pe numele ei și selectarea opțiunii [Move Page To...]. Pentru asocia o culoare unei secțiuni, selectează comanda [Section Color] care apare la clic dreapta pe numele tab-ului respectiv. Precum în cazul unor browsere, mișcarea butonului de scroll al mausului poziționat pe numele unui tab va schimba între taburile prezente în document (funcționează în special cu un maus Microsoft IntelliMouse).

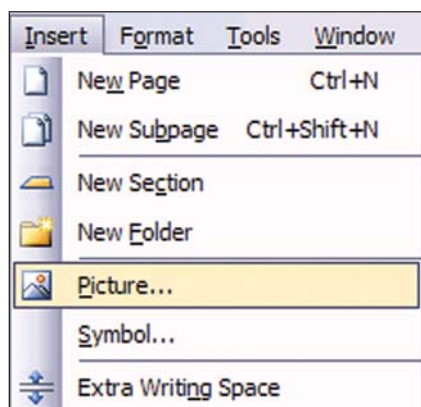
În cadrul unei pagini, de fiecare dată

când vei efectua un clic pe spațiul gol se va crea automat o nouă secțiune în care poți scrie. În Word va trebui să apeși tasta [Enter] și tasta [Space] de multe ori pentru a ajunge la mijlocul unei pagini goale. Dacă efectuezi un clic pe o suprafață care conține text, o vei putea edita în continuare. Luminozitatea chenarului și a fundalului secțiunilor o poți modifica din meniul [Tools] - [Options] - [Display]. Personal, eu prefer să înlătur acest chenar de-bifând opțiunea [Show note containers on pages], din același meniu pentru a nu încălca interfața cu o mulțime de culori.

Există un sistem foarte bine pus la punct pentru crearea documentelor noi în One Note. Poți crea o nouă pagină, subpagină, secțiune, sau director pentru stocarea

Moduri predefinite ale noilor documente

Inserarea unei imagini în document, realizabilă și prin apăsarea tastelor [Ctrl] + [V]

noilor documente din meniul [File] - [New]. Partea inedită a acestui meniu este posibilitatea de a crea pagini gata structurate pentru diferite tipuri de activități. Avem în acest fel la dispoziție o mulțime de tipuri de pagini special concepute pentru: lista cu activitățile din timpul zilei (denumită "to do list" - care poate fi structurată în funcție de priorități sau proiecte); pagini pentru întâlnirile de afaceri, care cuprind gata definite etapele; pagini gata formate pentru diferite cursuri (de istorie sau matematică), pentru prezentarea proiectelor, sau chiar pentru angajarea personalului din cadrul unei firme. Poți crea propriile formate de pagini foarte simplu, prin salvarea în modul [Stationery] din meniul de creare a unei pagini noi.

Integrare audio și video

Secvențele audio pot ușura mult munca pe calculator. Astfel în dreptul unui paragraf poți adăuga o secvență audio cu ideile pe care le-ai avut la momentul respectiv. Poți chiar forma o categorie [Audio to do list] pentru activitățile obișnuite din timpul zilei. Configurarea modului de înregistrare se realizează din meniul [Tools] - [Options] - [Linked Audio]. Situația este similară și pentru partea video. Poți înregistra direct în program folosind orice dispozitiv conectat la calculator, care este detectat de sistemul de operare Microsoft Windows.

Cu timpul, vei învăța multe tehnici de folosire a programului prin care poți să economisești timp prețios. Datorită integrării cu suita Microsoft Office poți trimite foarte ușor un document creat cu One Note prin e-mail, din meniul [File] - [E-mail]. Acesta va fi adăugat în Outbox-ul din

Outlook și va trebui să completezi doar adresa destinatarului. Mesajul este trimis în format HTML, pentru a putea fi citit și pe sisteme care nu au programul One Note instalat. Pentru vizualizarea lui va trebui să folosești un client de e-mail care suportă HTML.

Dacă spațiul disponibil pe monitor este prea mic, poți ascunde numele paginilor selectând opțiunea [Hide Page Titles], reprezentată printr-o săgeată mică. Paginile șterse pot fi recuperate din meniul [View] - [Deleted Pages Folder]. Opțiunea [Auto Correct] funcționează exact ca și în cazul programului Microsoft Office. Aici avem posibilitatea de a defini sintagme pentru a înlocui ușor cuvinte lungi, des folosite sau care sunt repetate.

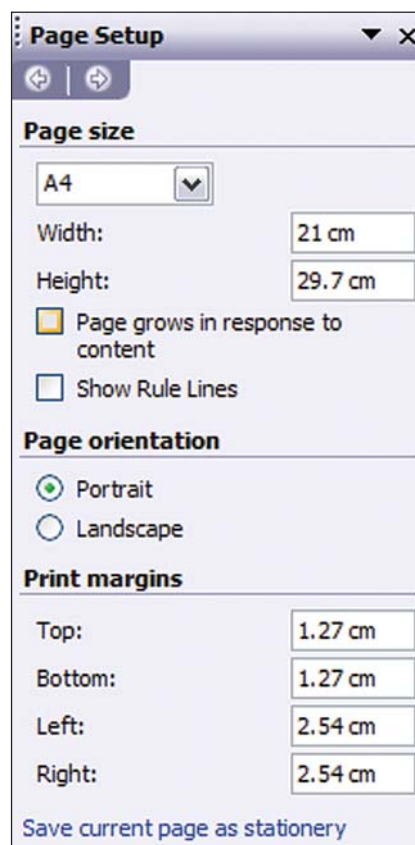
Eu am înlăturat opțiunea de autocorectare a documentului, prefer un document mult mai curat decât unul corect (doar pentru această situație); aici, pentru mine, delimitarea și organizarea au un rol mult mai important. Sublinierea unei greșeli, caracteristică suitei Office, îmi fură din concentrare și am înlăturat-o din prima zi în care am folosit programul. Oricum eu încurajez fiecare utilizator să-și modifice interfața și opțiunile în așa fel încât programul să fie cât mai ușor de folosit.

Programul One Note cuprinde multe facilități spre deosebire de alte programe de acest fel. De exemplu, poți căuta în documente sau poți folosi grilajul pentru a alinia secțiunile din cadrul unei pagini.

Dacă PC-ul face parte dintr-o rețea locală, poți partaja documentele cu colegii de lucru. Poți crea o copie de siguranță a notițelor din caseta cu opțiunile programului [Tools] - [Options] - [Backup], și poți defini un interval de timp la care aceasta să se facă automat. Opțiunea "Research", accesibilă din [Tools] - [Research], se poate dovedi utilă în multe cazuri, oferind informații, definiții sau sinonime despre termenii de care nu ești sigur.

Service Pack 1 pentru One Note

Așa cum ne-a obișnuit până acum Microsoftul, Service Pack-urile reprezintă componente care nu pot lipsi la folosirea programelor dezvoltate de această companie. În cazul programului One Note pachetul de service aduce o serie de noi facilități. Printre acestea se numără posibilitatea de protejare prin parolă a paginilor;

Specificarea dimensiunilor și caracteristicilor la crearea unei noi pagini

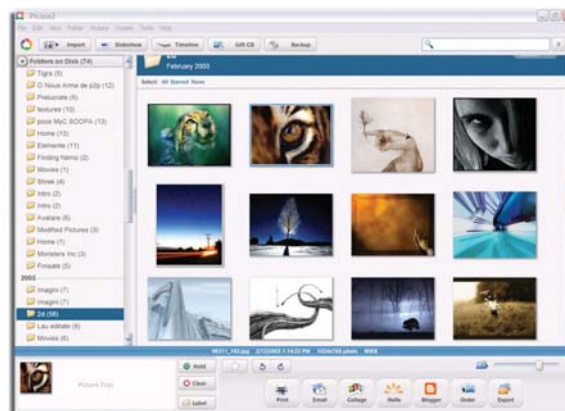
posibilitatea de captură a unei secțiuni a desktop-ului și funcția [Convert Handwriting to text] concepută special pentru utilizatorii TabletPC-urilor.

Programul funcționează și separat de suita Office, dar pentru a folosi anumite facilități (precum trimiterea prin e-mail a documentelor) vor fi necesare și alte programe. La folosirea programului am observat flexibilitatea mare în care au fost investite multe resurse.

Cu uimire am observat cum poți copia o imagine chiar și în secțiunea de titlu a unei pagini. Cu timpul cu cât am folosit mai mult programul, cu atât am observat efectele pe care le are asupra modului în care îmi organizez ideile.

În final nu uita, ideile sunt ca iepurii: prinzi câțiva, înveți să-i îngrijești, și în curând vei avea o duzină! ■

Remus Zolca
remus@myc.ro

By Google™

În octombrie 2002, o echipă de programatori a lansat prima versiune a programului Picasa. Acum 6 luni, această echipă a devenit membră a companiei Google Inc., iar de atunci lucrează la îmbunătățirea programului Picasa. De la prima versiune, lista cu facilitățile care urmau a fi integrate a crescut uimitor. Versiunea a doua a fost lansată recent. Printre noile facilități ale programului se numără: unelte îmbunătățite de editare și de organizare a colecțiilor de imagini, de scriere a CD-urilor și de integrare cu serviciile disponibile online.

Programul este gratuit, ocupă doar 3MB și îl poți descărca de pe situl <http://www.google.com/downloads/>, alături de alte programe oferite de Google Inc. De fiecare dată, la lansare, programul scanează hard discul pentru a detecta imaginile disponibile și le sortează pe albume în funcție de data creării și de numele directorilor. Am fost uimit când am descoperit (după cum bine spuneau autorii programului) imagini despre care nu îmi aminteam că le am sto-

cate pe hard disc, chiar dacă la început aranjarea pe ani a albumelor nu mi s-a părut a fi un lucru foarte util. De exemplu, pentru multe persoane care utilizează întregi colecții de discuri foto în munca de zi cu zi, anul este o caracteristică mai puțin importantă a imaginilor.

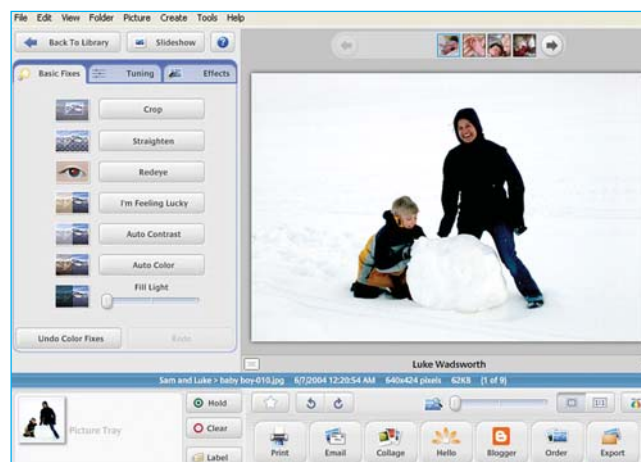
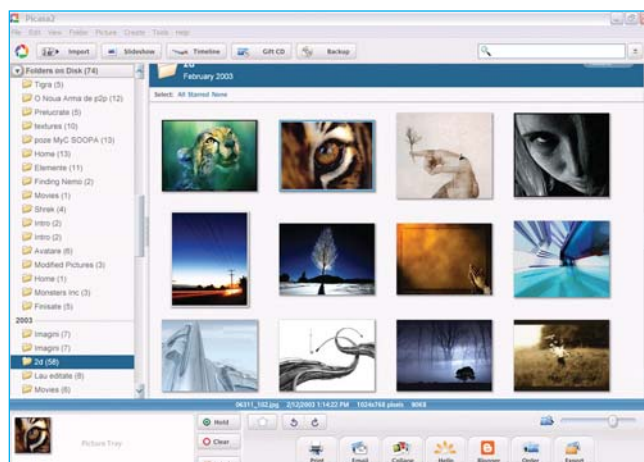
Interfața programului este concepută într-un stil foarte atractiv, iar structurarea și plasarea butoanelor a fost făcută pentru a oferi un mod de lucru cât mai intuitiv. Poți adăuga directoare noi colecției din meniul [File] - [Add folder to Picasa] și poți importa imagini în program chiar direct din camerele foto. Picasa Media Detector va detecta dispozitivele conectate la calculator, funcție care este legată de "Auto Play"-ul din Windows.

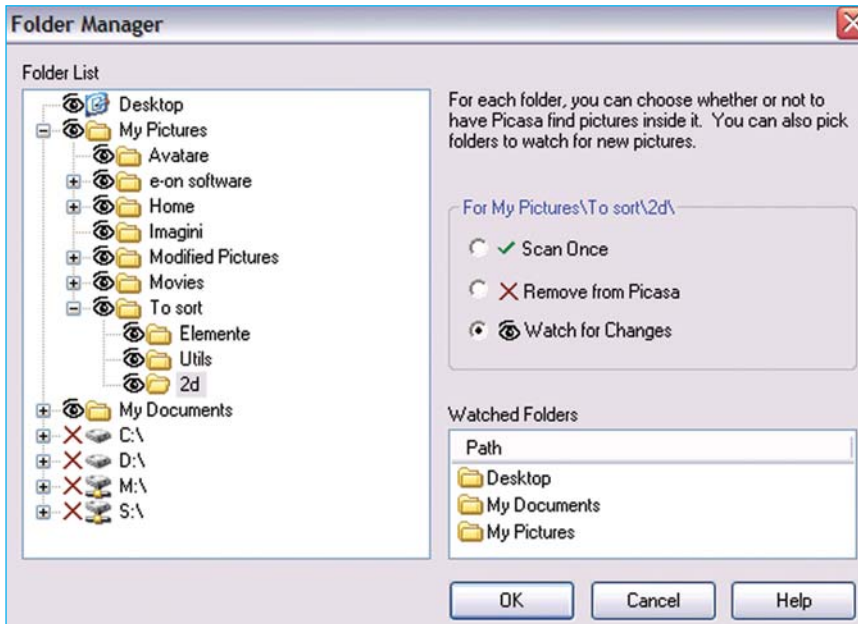
Organizarea imaginilor

Motorul de căutare al imaginilor care a fost integrat în program poate detecta mai multe categorii de text asociat imaginilor scanate. Prin "Caption" informația pe care

dorești să o salvezi este stocată în EXIF-ul imaginii. Prin "Labels" sunt create directoare virtuale care vor cuprinde imaginile selectate (fără a le muta fizic pe disc). Astfel poți crea ușor o listă cu imaginile favorite, sau grupuri de imagini cu care plănuiești să faci ceva în perioada următoare. În acest fel se creează o categorie nouă denumită "Labels" deasupra listei cu directoarele de imagini detectate pe disc. Pentru a înlătura o imagine dintr-o astfel de colecție trebuie să o selectezi și să apeși tasta [Del]. Imaginea nu va fi ștearsă de pe disc, va fi șters doar din directorul virtual. O altă modalitate de organizare a imaginilor se face prin repartizarea steluțelor. Astfel poți efectua o căutare (din partea dreaptă a ferestrei principale) doar între imaginile care au primit o stea.

Programul poate monitoriza directoarele și își poate înnoi librăria în momentul în care apar schimbări. Din meniul [Tools] - [Folder Manager] poți gestiona directoarele care sunt urmărite. Fiecare director poate avea 3 caracteristici în pro-

gram. Opțiunea [Scan Once] va detecta toate imaginile din directorul respectiv o singură dată și nu va înnoi baza de date de thumbnail-uri în momentul în care au apărut modificări în director. [Remove from Picasa] va bloca scanarea pentru directorul respectiv, iar [Watch for changes] va urmări schimbările care au loc în directorul respectiv.

Editarea imaginilor

Este normal ca de la un astfel de program să nu ne așteptăm la metode avansate de editare. Ele sunt doar simple etape (multe automate) de îmbunătățire a ima-

ginilor. În program există doar două unelte, una denumită [Crop Tool] (pentru redimensionarea imaginilor) și cealaltă unealtă pentru înlăturarea ochilor roșii (care este greu de utilizat pentru că la selectarea ei, zoom-ul nu funcționează). Restul modificărilor sunt aplicabile global, întregii fotografii. Există trei etape care sunt parcurse la editarea unei imagini. Acestea sunt modificările elementare [Basic Fixes] (redimensionarea, rotirea), efectele avansate din categoria [Tuning] (înlăturarea aberațiilor cromatice, corectarea contrastului) și categoria efectelor speciale denumită [Effects] (modificarea culorilor și aplicarea unor filtre). Programul nu salvează niciodată peste

fișierul original. Pentru a salva un fișier selectează din meniu [File] - [Save a copy] sau folosește comanda [Export to folder].

Meniul [Create]

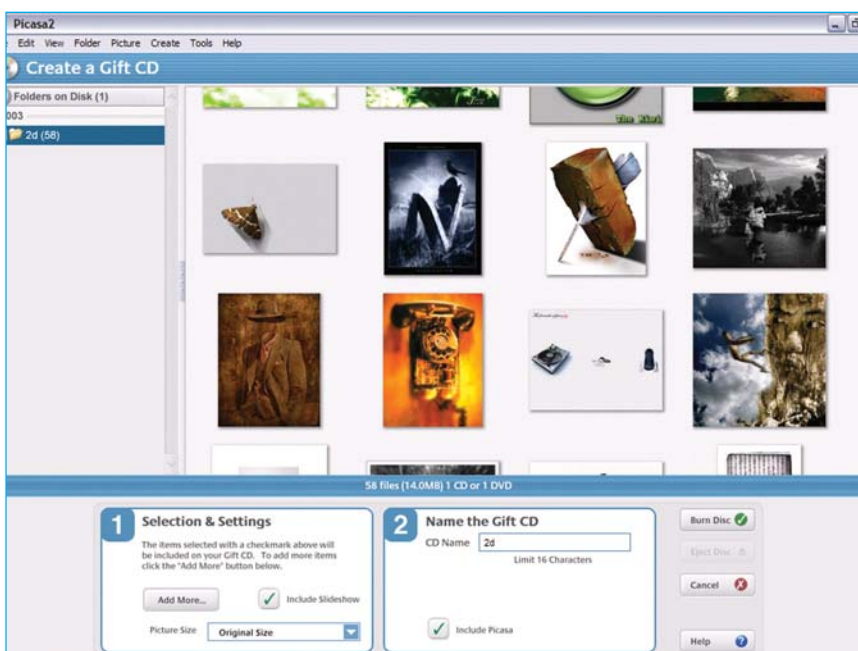
După organizarea colecțiilor de imagini, din Picasa poți crea colaje, postere, screen-savere, filme sau chiar și simple pagini Web care cuprind imaginile preferate. Pentru a crea o pagină Web cu o colecție de imagini avem la dispoziție o serie de template-uri. Din meniul care apare la clic dreapta pe director selectează comanda [Make a Webpage], alege dimensiunea și o secvență video în pagina Web și transforma prima imagine a acesteia într-un thumbnail. Poți exporta chiar și în formatul XML, pentru a folosi imaginile într-o altă aplicație.

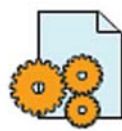
La integrarea cu serviciile online a fost acordată o atenție sporită. Astfel, poți posta imagini pe un blog. De exemplu Hello este un serviciu gratuit care funcționează împreună cu programul Picasa și îți oferă posibilitatea de a trimite ușor imagini prietenilor prin Internet. Va trebui să îți creezi un cont nou și să instalezi programul Hello, iar la un clic efectuat pe Hello, aplicația va fi lansată și va trebui să introduci doar numele utilizatorului pentru a trimite o imagine. Poți scrie CD-uri sau DVD-uri direct din program; trebuie doar să selectezi din meniul [Folder] - [Gift CD]. CD-ul poate fi creat în așa fel încât să nu necesite nici un program pentru vizualizare, sau poți integra programul Picasa pe acest CD. O altă opțiune importantă este crearea unui poster. Dacă dorești să creezi un poster mai mare decât poate să tipărească imprimanta ta, trebuie să apelezi la această comandă, pe care o găsești în meniul [Create] - [Make a Poster].

Concluzie

Spre deosebire de celelalte programe gratuite de acest fel, Picasa 2 ridică mult standardul. Caracteristica esențială este organizarea și structurarea într-o interfață în care navigarea se face intuitiv, din acest motiv eu îl recomand tuturor celor care lucrează zilnic cu imagini. ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

SETTINGS AND
PREFERENCESSOFTWARE
APPLICATIONSOPERATING
SYSTEM

DATA FILES

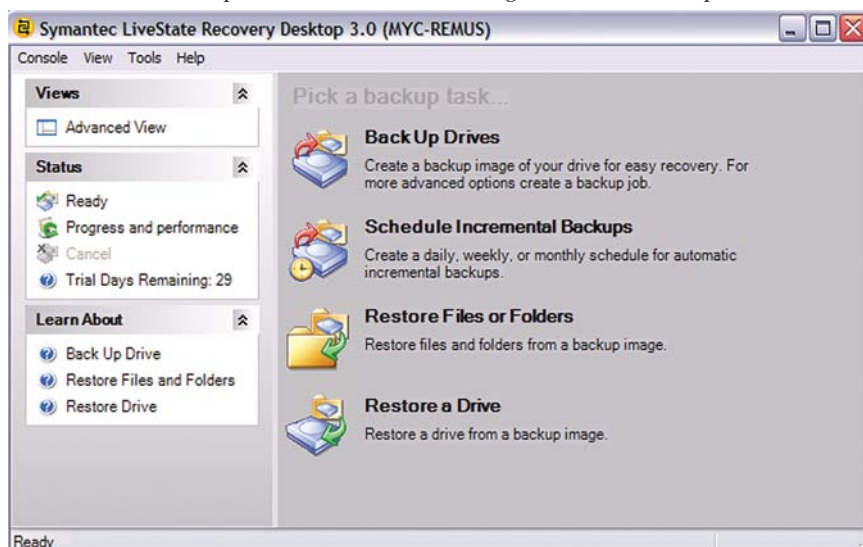
LiveState Recovery Desktop 3.0

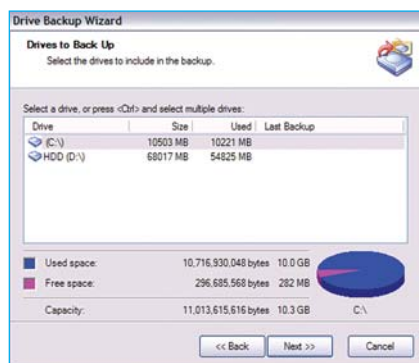
Prin transformarea informației în format digital, omul și-a ușurat multe sarcini din viața de zi cu zi. Avantajele acestei modificări sunt multe la număr, și evidente, dar alături de acestea s-au strecurat și câteva dezavantaje. Cel mai mare dezavantaj al stocării informației în format digital este siguranța datelor. De exemplu, o bibliotecă în format digital poate fi distrusă mult mai ușor decât o bibliotecă normală. Doar prin utilizarea zilnică a unui PC realizăm cât de ușor se poate pierde munca realizată în câteva luni de zile, printr-o eroare fatală. La dezvoltarea unei afaceri pe Internet, serverul

companiei devine un centru de dirijare a informației. Importanța sa este mare, iar o eroare apărută în sistem va aduce daune pe măsură. Siguranța serverelor și a desktop-urilor de obicei nu este luată în calcul decât după apariția problemelor. Este bine ca un administrator să studieze alternativele și să ia măsuri pentru prevenirea problemelor. În acest scop, la sfârșitul anului 2004 compania Symantec a lansat o familie de produse destinate recuperării de date. Inițial cunoscut sub numele Symantec V2i Protector, programul Symantec LiveState Recovery oferă posibilitatea recuperării întregului sistem de operare în cazul

aparității unei erori. Acesta funcționează prin capturarea și salvarea unor imagini ale serverului sau desktop-ului, chiar și fără interacțiunea utilizatorului. Aceste imagini sunt independente de conținutul discului, fișierele sunt salvate chiar dacă sunt criptate, folosite în același timp de sistemul de operare sau de alte aplicații. Pentru administratorii sistemelor munca este ușurată cu mult, ei vor trebui doar să selecteze ora de la care doresc să restaureze sistemul. Această metodă de recuperare, introdusă de Symantec, s-a dovedit a fi mai rapidă cu 80% decât în cazul utilizării unor metode tradiționale.

Mediul IT este format în mare parte dintr-o infrastructură de servere, desktop-uri și laptop-uri. Acestea trebuie întreținute, siguranța informațiilor stocate depinde de instalarea ultimelor patch-uri de securitate, de realizarea backup-urilor frecvente și de repararea cât mai rapidă a unei probleme apărute. Aplicația LiveState Recovery Desktop se adresează PC-urilor care au instalat unul din sistemele de operare Windows. Programul generează imagini ale discului în timp ce acesta funcționează normal, fără a întrerupe accesul programelor la datele stocate. Viteza cu care se face recuperarea este viteza de copiere a datelor prin rețeaua locală, de pe calculatorul pe care a fost realizată copia de siguranță. O imagine LiveState cuprinde

Selectarea unității de disc

Întreaga structură a discului comprimată și scrisă într-un singur fișier. De exemplu, drive-ul SYS(c:), care cuprinde întregul sistem de operare și aplicațiile instalate (inclusiv fișierele ascunse, în folosință sau criptate), va fi încapsulat într-un singur fișier. Acesta poate fi stocat pe orice mediu, inclusiv CD-uri sau DVD-uri.

Metoda de recuperare

În cazul în care a apărut o eroare și sistemul nu mai funcționează, utilizatorul trebuie să pornească sistemul cu CD-ul Symantec LiveState Recovery. CD-ul este bootabil și va detecta hardware-ul folosit. După pornire, utilizatorul poate devirusa sistemul sau scana integritatea fișierelor. Dacă metodele tradiționale nu funcționează, din interfață utilizatorul trebuie să caute imaginea de backup realizată (care poate fi stocată chiar și în rețea). După repornire sistemul va funcționa exact ca în momentul în care a fost realizată această copie de siguranță. Prin acest mod de lucru se pot recupera fișiere individuale. Programul permite instalarea cu o nouă literă, alături de celelalte drive-uri din Windows a imaginii de siguranță. Recuperarea devine doar o chestiune de căutare a fișierului pe acest disc virtual.

Metoda de comprimare a informațiilor

Metoda de protejare a datelor

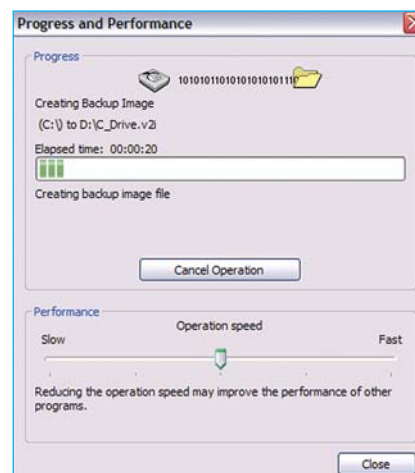
Acesta va putea fi partajat în rețea și va putea suferi modificări exact ca o unitate de disc normală. Crearea imaginii poate fi făcută automat sau la cererea utilizatorului. Dacă dorești să instalezi un nou patch sistemului de operare, înainte poți crea o copie de siguranță. Interfața programului poate fi modificată în funcție de nivelul de cunoștințe ale utilizatorului. Avem [Basic View] pentru utilizatorii începători și [Advanced View] pentru utilizatorii avansați.

Câte resurse sunt folosite în acest scop?

Dacă imaginea este creată în timp real, un important aspect este legat de resursele folosite pentru acest scop. În program există posibilitatea de a controla resursele folosite pentru un impact minim asupra performanței sistemelor în orele de producție. Poți specifica limita puterii de procesare folosite și limita vitezei de copiere a datelor la realizarea copiei de siguranță. Această performanță poate fi limitată chiar și în timpul realizării unui backup. La folosirea sistemelor high-end echipate cu plăci de rețea Gigabit, viteza salvării datelor ajunge până la 2 GB pe minut. Într-o rețea standard de 100 Mb, viteza variază între 500MB și 1 GB de date salvate pe minut.

Recuperarea de la distanță

Folosind programul Symantec LiveState Recovery poți recupera datele de pe sistemele aflate la distanță. În modul de bootare al CD-ului este integrat o infrastructură pcAnywhere care permite conectarea de la distanță. Folosind un client pcAnywhere te poți conecta la sursă și efectua o recuperare a datelor.

Siguranța datelor

Informațiile la care se realizează copia de siguranță prezintă o importanță ridicată și datorită nivelului de acces. Dacă datele ar putea fi accesate de oricine, viitorul companiei ar putea fi compromis. Symantec a oferit o soluție și pe această direcție, prin criptarea datelor pe 128, 196, sau 256 biți. Datele vor fi criptate înainte de scrierea pe mediul de stocare.

Indiferent de performanța calculatoarelor, a rețelei sau de cunoștințele persoanelor care le folosesc, erorile nu pot fi evitate în totalitate. Când accesul la informație este blocat, pierderile financiare pot fi imense. Câteva statistici realizate în ultimii ani ne prezintă cât de sensibilă este problema siguranței datelor.

Un studiu realizat de The Yankee Group a arătat că într-o companie cu 5000 de angajați, se vor acumula în medie 4 TB de mesaje de e-mail pe an. Compania va necesita cel puțin o persoană pentru administrarea acestor date. Alte statistici ne arată că 6% din totalul PC-urilor pierd datele stocate pe parcursul unui an; 31% din utilizatorii de PC-uri și-au pierdut datele din cauze pe care nu le puteau preveni sau controla; 34% dintre backup-uri nu sunt verificate de integritate și dintre acestea 77% nu sunt funcționabile; 60% dintre companiile care au pierdut date importante au fost închise în mai puțin de 6 luni; în afacerile din America s-au înregistrat pierderi de 6,7 miliarde de USD în prima jumătate a anului 1999 datorită virușilor.

În final vă doresc cât mai multe backup-uri, pentru o siguranță cât mai mare! ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

Total Commander este unul dintre cele mai utilizate programe pentru gestionarea fișierelor. De curând a fost lansată noua versiune 6.50, care aduce câteva funcții noi și multe îmbunătățiri ale celor existente.

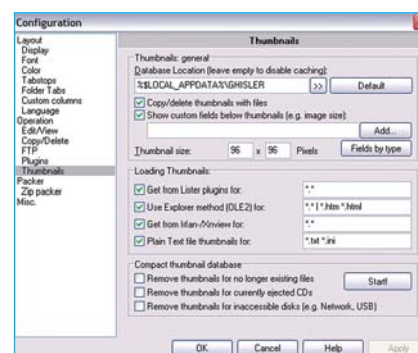
În ultimul timp am obișnuit să întreb tot mai multe persoane care sunt motivele pentru care nu folosesc programul Total Commander. Singura explicație bună, excluzând faptul că sunt obișnuiți cu un alt program, a fost imposibilitatea de a afișa thumbnail-uri pentru imaginile în format digital. Aceasta este însă și principala inovație în noua versiune, acum în Total Commander putând fi integrat foarte ușor programul IrfanView.

Totodată a fost reconceptuat sistemul de integrare a plugin-urilor în program, acum avem la dispoziție o nouă categorie intitulată [Plugins] alături de [Thumbnails]. Printr-o altă nouă funcție denumită [Custom Columns] poți seta caracteristicile pe care să le afișeze programul în dreptul numelor fișierelor (29 de moduri posibile) și poți denumi fiecare mod creat pentru a fi ușor accesibil. Noi opțiuni au fost adăugate la utilizarea Tab-urilor, introduse la versiunea anterioară a programului. Acum apăsarea tastei "\n" nu va duce la rădăcina

partiției, ci la rădăcina Tab-ului respectiv, iar comanda [Close duplicate tabs] va închide Tab-urile care reprezintă același director. Unealta Multi-Rename a fost și ea îmbunătățită cu câteva opțiuni noi. La funcția de creare a unui nou director (prin apăsarea tastei F7) poți folosi caracterul "|" pentru a crea mai multe directoare. Dacă cuvintele vor fi separate de caracterul respectiv vor fi create subdirectoare cu numele respective în directorul curent. O serie de noi comenzi au fost adăugate, de exemplu pentru a trece la drive-ul următor sau anterior din listă avem [cm_GotoNextDrive] sau [cm_GotoPreviousDrive], pentru a accesa un drive specific avem comenzi din seria [cm_GotoDriveA]...[cm_GotoDriveZ].

Avem posibilitatea de a personaliza modul de afișare a thumbnail-urilor. La accesarea unui director care conține imagini, thumbnail-urile sunt salvate într-un director pe care îl poți defini în căsuța cu opțiuni. Cu timpul, dimensiunea fișierului creat pentru a stoca aceste thumbnail-uri va crește. Pentru a înlătura thumbnail-urile fișierelor care au fost șterse ori au fost făcute pentru CD-uri sau drive-uri care au fost înlăturate, avem la dispoziție opțiunea [Remove thumbnails for no longer existing drives]. Acestea vor fi afișate și pentru fișiere text sau fișiere cu extensia .ini.

Posibilitatea de a configura foarte ușor plugin-urile cu siguranță va atrage atenția mai multor utilizatori. Plugin-urile sunt un

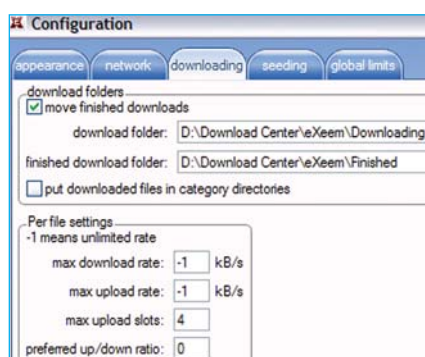
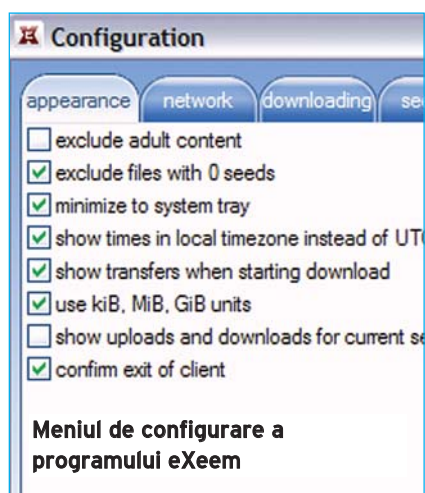

Opțiuni pentru configurarea modului de afișare a thumbnail-urilor

mod foarte util de a controla prin interfața foarte simplă a programului diferite funcții externe. Acum ele sunt împărțite în 4 categorii în funcție de extensie și sunt toate accesibile dintr-o singură fereastră. Astfel avem [WCX] pentru diferitele tipuri de arhive, [VFX] pentru diferite tipuri de discuri și dispozitive externe, [VLX] pentru afișarea altor tipuri de imagini sau fișiere și [WDX] pentru afișarea altor informații pentru fișiere precum tag-urile mp3-urilor.

Chiar dacă mă așteptam la introducerea mai multor funcții noi pentru o creștere a versiunii cu aproape 5 zecimi, cele care și-au făcut locul mi-au captivat atenția pentru un timp îndelungat. În perioada care urmează, cu siguranță vor apărea versiunile cu subdiviziuni mai mici, care vor repara problemele apărute la noile funcții (așa cum ne-a obișnuit până acum Christian Ghisler), iar pentru următoarea versiune mare - de ce nu - apariția skin-urilor! ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

Programul oferă posibilitatea limitării vitezei de încărcare și de descărcare a datelor

În categoria programelor de partajare a fișierelor, ținând cont de marii giganti Napster, Kazaa și Bittorrent, programul eXeem este în momentul de față, o tentativă de a repara puținele probleme apărute la transferul fișierelor prin rețelele peer-to-peer. Programul eXeem înlătură necesitatea folosirii unui tracker, fișierele sunt publicate în rețea printr-un sistem propriu și sunt accesibile oricărui utilizator conectat. Programul este încă în variantă beta (a fost descărcat de 270.262 ori în primele 2 săptămâni) și este gratuit datorită adware-ului, dar există și versiuni ne-oficiale, modificate pentru a-l elimina (precum în cazul programului Kazaa).

Cientul peer-to-peer a fost dezvoltat de Sloncek, creatorul gigantului sit Supr-Nova.org. La dispariția acestui sit, autorul, împreună cu cei mai importanți membri au promis o revenire. Se pare că prin intermediul acestui program.

Prin eliminarea problemelor încărcării fișierelor .torrent de pe siturile Web realizată în eXeem, are loc o centralizare a resurselor. În același timp se pierde și avantajul monitorizării raportului de date

descărcate și încărcate, care ținea unită comunitatea siturilor care ofereau fișiere .torrent. Dacă și această problemă va fi rezolvată, programul va beneficia cu siguranță de un succes cel puțin la fel de mare ca predecesorii săi. Până acum, problema firewall-urilor a fost rezolvată teoretic doar în programul LimeWire, care a introdus modalitatea de transfer a datelor denumită firewall-to-firewall. Programul eXeem încă nu a ajuns la acest nivel, dar compatibilitatea cu majoritatea firewall-urilor a fost testată, iar dacă acesta este configurat corect nu vor apărea probleme de conectare. Mărima minimă a unui fișier care poate fi publicat în rețea este de 1 MB, pentru a nu încălca rețeaua cu multe fișiere mici.

Programul este simplu de folosit, fiind alcătuit din 5 taburi. Primul și ultimul sunt pentru navigarea pe Web și pentru logarea acțiunilor. În categoria [New Files] găsim o listă cu cele mai noi fișiere publicate, care pot fi sortate pe categorii. Dacă aici nu găsești informația dorită poți căuta după cuvinte cheie în categoria [Search] și poți urmări datele descărcate sau încărcate în secțiunea [Transfers].

Magnet link-urile au fost introduse la ultimele versiuni ale principalelor programe de partajare a fișierelor. Acestea ușurează integrarea procesului de navigare pe Web și programul de p2p folosit. Și pentru cazul lui eXeem avem o astfel de facilită-

tate, utilizabilă prin cuvântul "exeem://", care va lansa automat programul la efectuarea unui clic pentru a prelua acțiunea la care se face referire.

Împărțirea pe categorii, de aplicații, jocuri și filme, cu siguranță favorizează piratarea datelor, dar să nu uităm, conținutul publicat depinde de fiecare utilizator în parte.

Ideal ar fi (și eu recomand), ca fiecare să publice doar creațiile personale într-o astfel de rețea (pentru a deveni cât mai cunoscut). Datorită libertății de partajare a fișierelor, în acest tip de rețea poți foarte ușor descărca fișiere incomplete, care nu funcționează, sau viruși. Autorii programului susțin că ei nu pot înlătura aceste fișiere, pentru că nu au control asupra conținutului partajat și îi încurajează pe utilizatori să partajeze doar conținut funcțional și legal. Atât timp cât infrastructurile de acest tip sunt în plină dezvoltare, nouă nu ne rămâne decât să analizăm alternativele și să le folosim pe cele mai bune. ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

**Prezentare VIDEO
"Looking Glass"
pe CD-urile revistei**

Linux: Desktop-uri

3D

Cei care folosim Linux suntem obișnuiți deja cu tot ce ne poate oferi KDE sau Gnome. Unii poate folosiți alte managere de ferestre sau medii desktop mai "lejere" precum XFCE, Fluxbox sau Enlightenment. Ultimele dau performanțe impresionante pe hardware mai vechi, dar majoritatea utilizatorilor din ziua de azi au măcar o placă grafică GeForce 2 care să le permită accelerare 3D. Și ce ar fi dacă am trece la următorul nivel? Ce ar fi dacă ne-am debarasa de efectele plate ale interfețelor grafice bidimensionale și am intra într-o lume 3D, unde ferestrele pot fi vizualizate din mai multe părți și în mai multe moduri?

Există trei moduri de a obține un desk-

Putem folosi o soluție la nivel de aplicație, un program care simulează o interfață tridimensională, putem utiliza un manager de ferestre care să transforme ferestrele în unități 3D sau (cel mai indicat, pentru un efect total) putem utiliza un mediu desktop 3D.

În acest articol am să vă prezint câte o soluție din fiecare categorie. La sfârșitul instalărilor vă veți putea lăuda prietenilor cu aplicații care pot fi deschise și aruncate undeva în depărtarea spațiului din desktop, cu ferestre 3D care pot fi întoarse și numerotate pe spate sau workspace-uri care pot fi rotite. Efectele sunt de-a dreptul impresionante.

Cazul 1: Aplicație

Cel mai grăitor exemplu de aplicație 3D este 3DDesktop. Aceasta este alcătuită din două părți: un "daemon" care rulează în

background și o parte client care poate fi rulată de sub linie de comandă. Scopul acestui program este de a transforma spațiile de lucru (workspaces) în ecrane tridimensionale.

Menționez încă de la început că pentru a rula oricare dintre aplicațiile/mediile desktop care urmează ai nevoie de drivere care să suporte accelerare 3D și de posibilitatea de a folosi programe Open GL.

Primul pas este să copiem arhiva programului 3DDesktop de la <http://desk3d.sourceforge.net/download.php> să o dezarhivăm și să o compilăm cu `./configure && make && make install`. De pe aceeași pagină poți scoate și un RPM pentru SuSE precum și un fix al programului pentru Fluxbox.

Ce trebuie să faci după compilarea cu succes a programului este să lansezi daemonul 3ddeskd în background cu `"3ddeskd &"`. Acum pornește "3ddesk" și vei vedea cum întreg desktop-ul este aruncat în spate. Navighează cu tastele direcționale printre workspace-uri. Tot pe situl 3DDesk poți găsi un add-on al progra-

3D Desk - workspace-uri virtuale

mului numit simplu "3ddeskfx" care este un script ce permite mai multe moduri de așezare a spațiilor de lucru tridimensionale: în formă de con, de carusel sau liniar.

Cazul 2: Manager de ferestre

Numele aplicației este "Metisse". Este un manager de ferestre în fază de proiect care duce la un nou nivel modul de manevrare a ferestrelor din Linux. De la adresa <http://insitu.lri.fr/~chapuis/software/metisse/> va trebui să copiem două arhive. Prima este nucleo-0.1-20041216.tar.bz2 iar a doua metisse-0.3.5.tar.bz2. Le dezarhivăm și le compilăm cu `./configure && make && make install`. Întâi "nucleo" apoi arhiva "metisse".

Cea mai simplă metodă de a încerca

Metisse este să deschidem două console. În prima tastăm comanda `Xwnc -ac -geometry 1024x768 :1` iar în a doua `metisse-start-fvwm`. A doua comandă lansează Metisse folosind FVWM, limitatul manager de ferestre cu tab-uri verzi.

Putem observa din primii pași că Metisse este diferit de 3DDesktop. Putem întoarce ferestrele în orice poziție dorim, putem să le pliăm, să le tragem de colțuri pentru a vedea ce e în spatele lor. Există posibilitatea de a rula Metisse și cu alte managere de ferestre (de exemplu Gnome) prin intermediul unor scripturi.

Cazul 3: Mediu desktop

Cel mai interesant mod de lucru 3D. Deocamdată, singurul mediu desktop adecvat care există la ora actuală (indiferent că

Metisse

vorbim de Linux, Windows sau alt sistem de operare) este Looking Glass - un produs Sun Microsystems care va revoluționa desktop-ul așa cum îl știm astăzi.

Looking Glass nu este un produs finit, fiind încă în stadiul de dezvoltare dar o mulțime de aplicații rulează impecabil în el. Ca să rulezi Project Looking Glass ai nevoie de o placă grafică cu accelerare hardware 3D, suport pentru Open GL și unul din următoarele sisteme de operare Linux: SuSE 8.1, RedHat 9, Sun Java Desktop System 1 sau 2. Menționez că și pe Fedora se poate încerca Looking Glass (eu l-am testat pe FC3) și probabil și pe alte distribuții Linux. Pe situl Sun se recomandă un procesor de minim 2 GHz și minim 512 RAM. Plăcile grafice indicate sunt NVidia GeForce 2 sau mai recentă ori ATi Radeon 7500 cu drivere DRI. În ceea ce privește spațiul pe hard disc, Looking Glass folosește aproximativ 350MB.

Vei avea nevoie în continuare de trei fișiere:

Java 2 SDK, Standard Edition 1.5.0 Beta 2 (sau mai recent)

Java 3D SDK 1.3.2-build4 (sau mai recent)

Java Advanced Imaging API (JAI) 1.1.2 JDK

Instalare

Să ne asigurăm că avem drepturi de administrare asupra sistemului:

```
% su root
```

```
Password: introdu parola root
#
```

Instalăm SDK-ul Java 2. Să presupunem că /tmp este directorul în care lucrăm și dezarhivăm fișierele:

```
cd /tmp
/bin/bash jdk-1_5_0-beta2-linux-i586-rpm.bin
rm jdk-1_5_0-beta2-linux-i586.rpm
rm jdk-1_5_0-beta2-linux-i586-rpm.bin
```


Metisse integrat în Gnome

Looking Glass în mod fereastră

```

Instalăm SDK-ul Java 3D:
cd /tmp
tar -zxf java3d-1_3_2-build4-
linux-i586.tar.gz
cd /usr/java/jdk1.5.0/jre
/usr/java/jdk1.5.0/bin/jar
xvf /tmp/java3d-1_3_2-build4-
linux-i586/j3d-132-build4-
linux-x86.jar
cd /tmp
rm -r java3d-1_3_2-build4-
linux-i586
Instalăm API-ul Java:
cd /usr/java/jdk1.5.0
/bin/bash /tmp/jai-1_1_2-lib-
linux-i586-jdk.bin
Setăm următoarele variabile de mediu
în /root/.bash_profile
JAVA_HOME=/usr/java/jdk1.5.0
PATH=$JAVA_HOME/bin:$PATH
Copiem fișierul lg3d-rel-0-5-1.
tar.gz de la https://lg3d-core.dev.java.net/ și îl dezarhivăm cu
cd /root
tar -zxf /tmp/lg3d-rel-0-5-1.tar.gz
Fișierele vor fi extrase într-un director
numit "lg3d". Acum va trebui să verificăm
dacă avem adâncimea de culoare necesară
(24 biți):
xdpyinfo | grep "depth of
root"
Dacă ne este returnată linia
depth of root window:      24
planes
totul e OK. De asemenea, trebuie să ne

```

asigurăm că în `/etc/X11/xorg.conf` sau `/etc/X11/XF86Config` (depinde de caz) avem setată adâncimea de culoare:

```
DefaultDepth 24
```

Dacă totul a decurs bine până în acest punct suntem gata să rulăm Looking Glass. Avem două opțiuni: putem rula proiectul în fereastră în cadrul unui alt mediu desktop (cum ar fi KDE) sau îl putem rula în mod fullscreen.

Pentru prima opțiune navigăm până în directorul în care s-au instalat fișierele și executăm fișierul binar "lg3d-dev"

```
cd ~/lg3d/bin
./lg3d-dev
```

În cazul în care vrem să rulăm fullscreen, va trebui să intrăm cu root în sistem și să închidem serverul X:

```
/sbin/init 4 (putem reporni interfața grafică cu /sbin/init 5)
```

Din nou, navigăm în directorul `/lg3d` și pornim de această dată un alt fișier binar:

```
cd ~/lg3d/bin
./lg3d-session
```

O problemă de care m-am lovit la rularea Looking Glass în mod fullscreen a fost legată de driverele NVidia. După ce opream serverul X și lansam executabilul "lg3d-session" mă trezeam în fața unui ecran gri cu un cursor în mijloc... și atât. Looking Glass nu pornea. După două ore de cercetări pe Internet am găsit două soluții la problema mea: una era să editez fișierul "lg3d-session" și să șterg "+extension Composite" din fața liniei care începea cu "xs_args". Cineva spunea pe un forum că soluția de mai sus nu este cea corectă deoarece Looking Glass se bazează pe Composite. Soluția corectă la această problemă este să editezi fișierul `xorg.conf` încât acesta să conțină liniile

Aplicația de selectare a CD-urilor

Ferestre 3D

Putem aranja ferestrele cum dorim

```
Section "Device"
Identifier "NVIDIA
Corporation NV11 [GeForce2
MX/MX 400]"
Driver "nvidia"
Option
"AllowGLXWithComposite" "true"
EndSection
```

Noile drivere NVidia se pare că dezactivează GLX când Composite este folosit așa că va trebui să specificăm manual că vrem să îl folosim.

Un Desktop 3D

Ce oferă Looking Glass pe lângă niște atrăgătoare ferestre 3D? Posibilitatea de a jongla cu ele cum dorim. O fereastră se mișcă fin pe propria axă atunci când o tragem cu mouse-ul. Când o tragem în stânga sau în dreapta ecranului, fereastra se așează automat în plan ca o carte într-un raft virtual.

Cu un clic-dreapta în partea dreaptă sau stângă a ecranului putem trimite fereastra activă în plan iar când închidem fereastra activă aceasta levitează până în partea din dreapta-sus a ecranului, unde dispăre.

Un alt wallpaper 3D

XTerm și Mozilla

Dacă crezi că asta e impresionant, încearcă să faci clic cu butonul din mijloc al mouse-ului în partea din dreapta-sus a desktop-ului Looking Glass - vei putea să manevrezi deodată toate ferestrele deschise, să le învârti în orice fel, să le așezi în orice poziție.

Ferestrele din Looking Glass sunt transparente și în cazul anumitor aplicații permit inscripționarea de notițe pe spatele acestora. Numele aplicației este afișat în partea din stânga-sus a ferestrei ca în cazul majorității managerilor de ferestre dar acesta apare și pe latura ferestrei, inscripționat pe grosimea acesteia. Unul din avantajele celor trei dimensiuni.

Și vorbind de aplicații, Looking Glass oferă un terminal XTerm, o fereastră de test pentru dezvoltatori și o aplicație de indexare a CD-urilor.

Pe lângă acestea mai avem trei wallpaper 3D - o imagine a unui canion, una cu frunzele unui copac și parcul unei universități. Ultimul este un wallpaper extins. Prin extins înțeleg faptul că atunci când dăm un clic-dreapta pe taskbar, imaginea din fundal se micșorează și putem observa că este împărțită în patru. Putem acum da clic-dreapta în orice parte a acesteia pentru un efect de zoom al acelei părți.

Dintre aplicațiile pe care le putem lansa prin XTerm - și care pot fi afișate de Looking Glass - se numără RealPlayer, Mozilla, Freecell, Gnome-calculator, Nautilus, StarOffice și NetBeans. Evolution se descurcă și el binișor dar mai are încă bug-uri - ca și browserul Mozilla de altfel.

De menționat că dacă lansezi XTerm în timp ce rulezi Looking Glass în mod fereastră (prin executabilul `lg3d-dev`) acesta se va deschide într-o fereastră normală KDE

sau Gnome. Trebuie să intri în modul fullscreen și să lansezi Looking Glass ca mediu desktop pentru a putea porni aplicații prin XTerm.

Concluzie

Looking Glass este un proiect interesant care oferă deocamdată prea puține facilități. L-aș putea cataloga cel mult "o curiozitate", dar dacă peste doi ani va trece de faza de proiect și va ajunge la versiunea 1.0 cu siguranță că va revoluționa desktop-ul așa cum îl cunoaștem astăzi.

Proiectul reprezintă deja un pas mare făcut de Linux, mai ales de când Sun a anunțat că Looking Glass a devenit software open-source. Oricine poate de acum contribui la realizarea unui mediu desktop pe care acum un an îl vedeam doar în filmele SF.

Cât despre 3DDesktop și Metisse pot spune că deși sunt utilizabile nu se ridică la nivelul mediului desktop produs de Sun.

Cam atât despre desktop-urile 3D din Linux cu mențiunea că poate ca utilizatori nu suntem încă pregătiți pe deplin să le folosim. De atâtia amar de ani ne-am obișnuit cu ferestre bidimensionale încât trecerea la un nou nivel se va face treptat și destul de încet.

Este bine totuși să știi că se poate face și că se face întâi pe un sistem de operare gratuit. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Istoria Internetului

INTERNET

ISTORIA INTERNETULUI

E-mail, browser, server, chat, mesagerie instantanee. Am discutat până acum mai mult sau mai puțin despre fiecare dintre acestea, și am făcut-o în primul rând pentru că toate au ceva în comun: Internetul.

MyComputer te-a obișnuit ca atunci când citești un articol, să pui și în practică ceea ce ți s-a părut interesant, adică aș putea spune că ai fost solicitat mult mai intens decât atunci când citești un roman sau un cotidian. Însă cum toți avem nevoie și de momente de relaxare și deconectare, m-am gândit că ar fi oportun și interesant să vedem cum a apărut și s-a dezvoltat acest păianjen uriaș, ce a stat la baza lui, iar în numerele următoare, câte ceva despre surprizele pe care ni le rezervă viitorul.

Implicații și influențe

Bineînțeles că aproape toate lucrurile pe care le face omul sunt legate de progres. Iar progresul este în mare măsură sinonim cu confortul. Dacă stăm să ne gândim că acum câteva secole era nevoie de câteva săptămâni sau poate chiar luni până se răspândeau o știre de la un capăt la altul al Pământului, așa ceva pare de neconceput în ziua de azi, când poți să afli instantaneu ce se întâmplă la zeci de mii de kilometri dis-

tanță.

O definiție a Internetului ar suna cam așa: un "mecanism" uriaș format din zeci de milioane de calculatoare conectate între ele (prin cabluri sau wireless) prin care orice persoană poate să aibă acces la informații, indiferent de poziția geografică în care se găsește. Astfel, o persoană din Londra poate să acceseze - în câteva secunde - informații care se găsesc pe un server din Tokyo.

Spuneam într-unul dintre paragrafele anterioare că nevoia de confort și economisirea timpului au fost și sunt motoarele principale ale evoluției (tehnologice, sociale, comerciale). Internetul a constituit o revoluție pentru fiecare dintre acești trei factori. Din punct de vedere tehnologic, lucrurile au explodat în ultimii 10 ani, astfel încât s-a ajuns astăzi la schimbarea de date între două calculatoare aflate în orașe diferite, cu viteze de 101 Gb/s, ceea ce practic înseamnă că ai putea transfera toate datele de pe un hard disc de 250 de GB în 19,8 secunde!

Semnificativ a fost și impactul asupra relațiilor sociale. Accesul mult mai rapid la informație influențează foarte mult generațiile emergente, iar modalitățile de comunicare sunt diverse și extrem de accesibile.

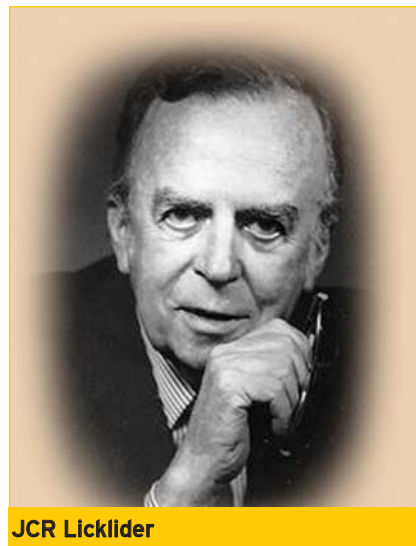
Nu în ultimul rând, Internetul a devenit

o bază a comerțului, facilitând mult plățile și diverse tranzacții.

Însă cum toate acestea trebuie să fi avut un început, am fost curios să văd de unde a pornit totul, așa că m-am așezat confortabil în fotoliu, mi-am pus ochelarii pe nas și am început să cercetez...

Origini

Cu toate că ceea ce voi spune acum ar putea suna ciudat și - chiar dacă aș putea să fiu acuzat că exagerez - primul eveniment

JCR Licklider

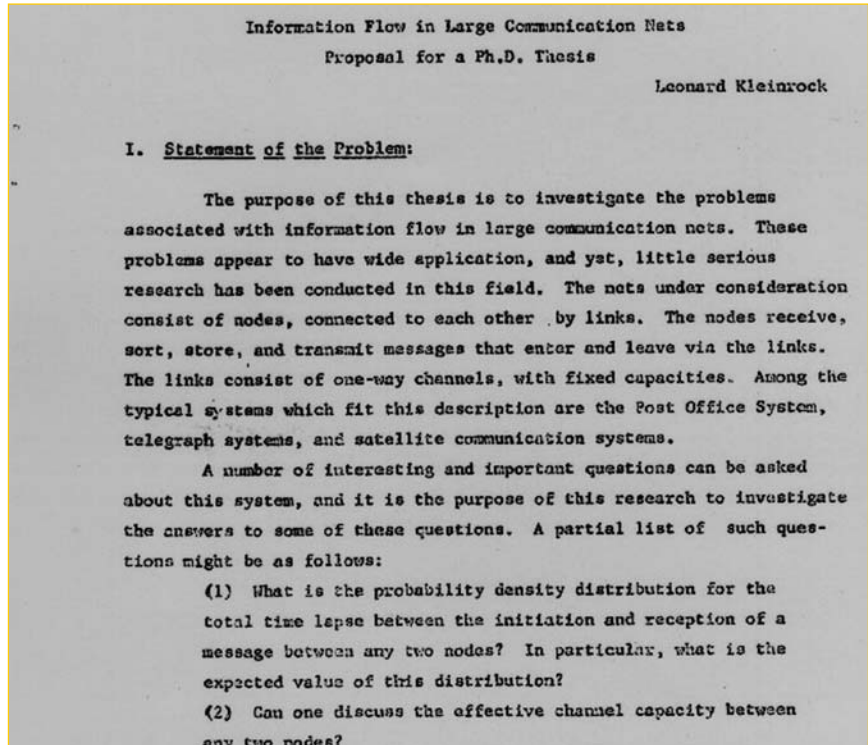

Paul Baran

care a avut o anumită semnificație în pregătirea terenului a fost cablul trans-Atlantic realizat în 1858. La vremea respectivă evenimentul a fost văzut ca o super-realizare, chiar dacă în realitate a fost un eșec tehnic, funcționând doar pentru câteva zile. 8 ani mai târziu însă, cablurile instalate aveau să reziste timp de aproape un secol!

Și am să mai fac încă o declarație "incendiară": probabil că am putea să le mulțumim rușilor pentru Internetul de azi! :-)

Bineînțeles că e mult spus, însă o legătură chiar există. În 1957, după ce Uniunea Sovietică a lansat la data de 4 octombrie primul satelit artificial, Sputnik, Statele Unite au ripostat înființând la 7 februarie

Lucrarea lui Leonard Kleinrock, "Information Flow in Large Communication Nets", o găsești scanată integral la adresa

<http://www.lk.cs.ucla.edu/LK/Bib/REPORT/PhD/proposal.html>

1958, în cadrul Departamentului Apărării, ARPA (Advanced Research Projects Agency), agenție responsabilă cu cercetarea științifică și tehnologică pentru armată. La adresa www.arpa.mil se găsește situl oficial al organizației (acum DARPA - Defense Advanced Research Projects Agency).

Această organizație a strâns în jurul ei o mulțime de persoane foarte capabile, care în mai puțin de un an și jumătate au realizat primul satelit american.

Abia peste câțiva ani, ARPA a început să se concentreze asupra rețelelor și tehnologiei comunicațiilor.

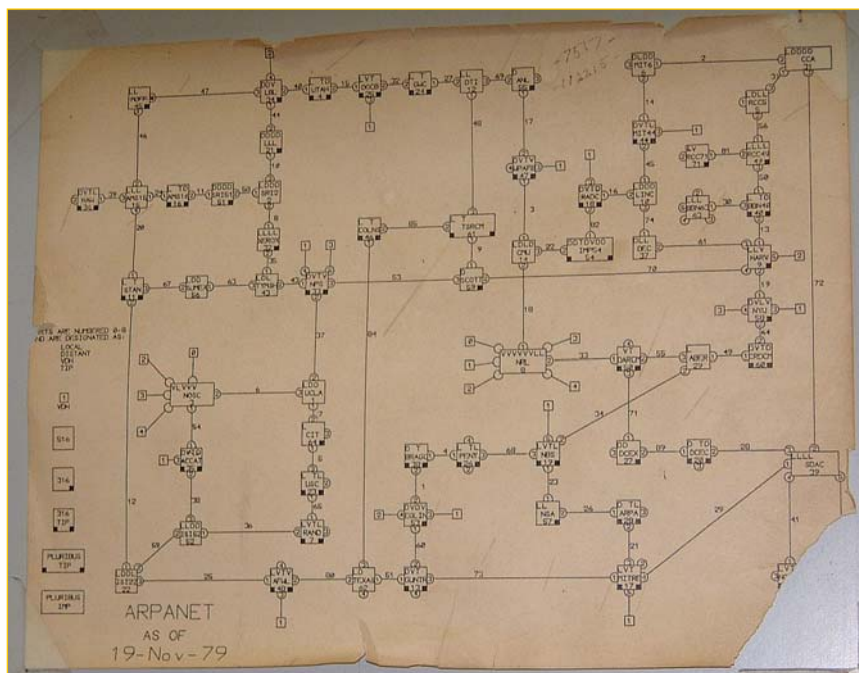
Una dintre cele mai importante persoane care a contribuit la nașterea Internetului, este fără doar și poate Joseph Carl Robnett "Lick" Licklider. Dar înainte de a continua, ar fi oportun să amintesc și lucrarea lui Leonard Kleinrock, "Information Flow in Large Communication Nets", un text în care este prezentată pentru prima dată teoria schimbului de "pachete". Documentul scanat integral îl găsești la adresa <http://www.lk.cs.ucla.edu/LK/Bib/REPORT/PhD/proposal.html>.

Licklider a fost ales în 1962 să conducă centrul ARPA de cercetare și îmbunătățire a utilizării calculatorului în scopuri militare. Fiind o persoană foarte deschisă și întreprinzătoare, Licklider nu s-a plafonat și a extins contractele din sectorul privat către universități, acesta fiind pasul care a dus la înființarea ARPANET.

Cât timp a fost la DARPA și-a convins succesorii, pe Ivan Sutherland, Bob Taylor și pe Lawrence Roberts de importanța conceptului de rețea.

Pionierii rețelisticii

Arpanet așa cum arăta la data de 19 noiembrie 1979

Nu a trecut mult timp până când Roberts a pus teoria în practică, așa că în 1965 împreună cu Thomas Merrill au conectat două calculatoare, un TX-2 situat în Massachusetts cu un Q-32 aflat în California prin intermediul unei conexiuni dial-up foarte lente, luând naștere practic prima rețea de tip WAN (wide area network). Realizarea a demonstrat că PC-urile pot funcționa foarte bine interconectate, pot să schimbe date sau să ruleze programe, însă a mai evidențiat o realitate: necesitatea unei conexiuni mai rapide!

În lucrarea "On Distributed Communications" (1964), un inginer pe nume Paul Baran descrie o arhitectură remarcabilă a unei rețele de distribuție a pachetelor de date. Rețeaua este creată în așa fel încât să reziste la degradarea unuia dintre componente fără a se pierde comunicația între două puncte. Din moment ce fiecare calculator poate fi conectat la unul sau mai multe computere, s-a presupus că orice legătură a rețelei poate să se întrerupă, astfel că nu există un control sau o administrare centrală.

Arhitectura lui Baran a fost bine pusă la punct, și a fost un punct de bază în a convinge armata că rețelele globale de calculatoare sunt o tehnologie promițătoare. Pentru activitatea și contribuția pe care a avut-o la înființarea și evoluția Internetului, Baran a primit numeroase premii, printre care Medalia IEEE Alexander Graham Bell (distingție stabilită

în 1976 pentru a celebra un centenar de la inventarea telefonului).

Doi ani mai târziu, în 1966, Roberts a întocmit primul plan ARPANET, urmând ca în 1969 cei de la UCLA (University of California, Los Angeles) să le propună celor de la DARPA organizarea centrului "Network Measurement" în cadrul proiectului ARPANET (Advanced Research Project Agency Network). În acest an, BBN (Bolt, Beranek and Newman - o firmă de consultanță fondată în 1948) a livrat celor de la UCLA un IMP (Interface Message Processor - un router cu o interfață și un soft special) bazat pe Honeywell DDP 516 (minicalculator cu 12K de memorie), pentru a se încerca o interconectare, liniile de 50Kbps prin care s-au realizat legăturile fiind furnizate de AT&T.

Acesta a fost conectat la alte două situri (SRI și UCSB), într-o rețea cu patru noduri.

Nodul 1 - UCLA, nodul 2 - SRI (Stanford Research Institute), nodul 3 - UCSB (University of California Santa Barbara) și nodul 4 - UA (University of Utah).

Planul era într-adevăr măreț pentru acea perioadă: un profesor de la universitatea din California împreună cu un grup de studenți au încercat să se logheze în calculatorul Universității din Stanford și să trimită câteva date către acesta.

Lucrurile au luat o turnură neașteptată însă. Pe data de 29 octombrie, în momentul în care au încercat să scrie "login" pentru a vedea dacă literele sunt afișate pe moni-

torul aflat la distanță, când au ajuns la litera G, sistemul s-a blocat :-).

Oricum, până și faptul că primele două litere apăruseră, era deja o adevărată realizare.

Începutul anilor 1970 a însemnat accelerarea procesului de dezvoltare, V.G. Cerf, C.S. Carr și S. Crocker publicând lucrarea "HOST-HOST Communication Protocol in the ARPA Network", iar gazdele ARPANET încep să folosească NCP (Network Control Protocol) primul protocol "host-to-host".

În anul următor existau deja 15 noduri (23 de gazde): UCLA, SRI, UCSB, Univ of Utah, BBN, MIT, RAND, SDC, Harvard, Lincoln Lab, Stanford, UIU(C), CWRU, CMU, NASA/Ames.

La începutul toamnei, BBN a început să livreze IMP-uri folosind Honeywell 316 (mai ieftin decât predecesorul său).

Din cauza faptului că IMP-urile erau limitate la 4 conexiuni, BBN a dezvoltat un IMP care suporta până la 64 de terminale.

Acest an este unul de referință, deoarece Ray Tomlinson - angajat al BBN - inventează programul de e-mail ce avea ca scop expedierea de mesaje într-o rețea.

De fapt e-mailul a fost o combinație între SENDMSG și CPYNET (un program experimental de transfer de fișiere). Tomlinson a modificat programul pentru ARPANET, ajungând un adevărat succes. Tot în această perioadă a fost ales și simbolul "@" (at) pentru a conecta numele utilizatorului cu numele gazdei, adresare ce a rămas neschimbată până în ziua de azi.

Anul 1973 a fost de asemenea unul important, deoarece au avut loc mai multe evenimente semnificative:

- s-a realizat prima conexiune internațională la ARPANET (cu UCL - University College of London).

- apare în lucrarea de doctorat a lui Bob Metcalfe conceptul Ethernet.

- într-o publicație apărută în luna martie, se precizează că numărul de utilizatori ai ARPANET-ului depășește 2000, iar 75% din trafic este "acaparată" de e-mail. ■

(continuarea în numerele următoare)

Laurențiu Bancu
laurentiu@myc.ro

Nr. 54 martie/2005
martie 2005 Nr. 54/ anul VI

PCGames

129.000 lei - Preț promoțional

- Star Wars: Republic Commando
- Silent Hill 4
- Act of War

TEST The Punisher
Forgotten Realms: Demon Stone

TEST: Final Fantasy XI
După 15 ani de fantezie japoneză,
toți fanii au acum ocazia să se
reunească online

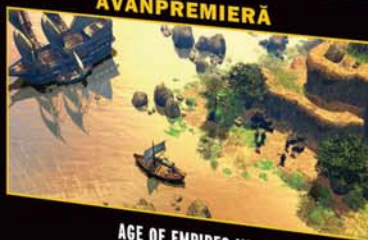
S.T.A.L.K.E.R.:
Shadows of Chernobyl

AVANPREMIERĂ
Un curs de supraviețuire într-o zonă
plină de radiații și monștri de coșmar

The Chronicles of Riddick: Escape from Butcher's Bay

AVANPREMIERĂ

AGE OF EMPIRES III

TEST

SCRAPLAND

Tutoriale Video

incluse
pe CD

blender

Blender este un program open-source pentru modelare 3D, animare și randare disponibil, pentru mai multe platforme, printre care Windows, Linux, Irix, Sun Solaris, FreeBSD și Mac OS X. Programul a fost lansat sub licență GNU și poate fi distribuit gratuit de oricine, atât timp cât codul sursă este și el "liber". În jurul acestui program s-a format o comunitate online, care îl utilizează și îl dezvoltă. Programul s-a dezvoltat uimitor și a ajuns la nivelul la care poate concura cu multe aplicații scumpe, din aceeași categorie. Ultima versiune a fost lansată acum 5 săptămâni și cuprinde multe îmbunătățiri ale funcțiilor, o serie de bug-uri reparate și câteva funcții noi (mai mult de 200 de aspecte au fost modificate și introduse la

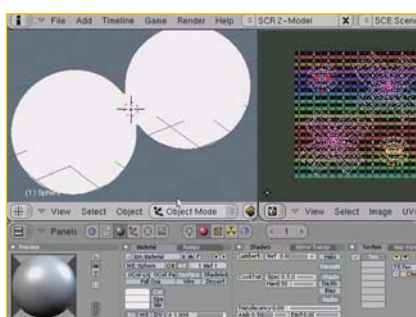
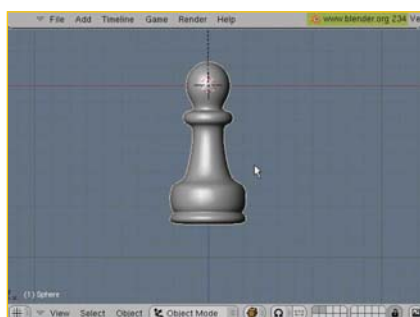
ultima versiune). Oricum o versiune care să nu conțină bug-uri este imposibil de lansat, iar versiunea 2.36 este una care a fost mult testată. Pentru următoarele lansări autorii au promis o îmbunătățire a sistemului de animare, o refacere a uneltelor de transformare a obiectelor și o îmbunătățire a motorului de randare.

Pe situl www.blender.org vei găsi multe informații și tutoriale legate modul de utilizare al programului. Tutorialele video sunt cea mai comodă metodă de a învăța, pentru informația în format digital. Ele au devenit tot mai răspândite pe Internet în ultimul timp. Realizarea unui tutorial video este un proces destul de dificil, în care trebuie să investești timp. Din această cauză majoritatea costă și nu sunt accesibile

oricui. În cazul programului Blender și de această dată, avem acces liber la resurse. Pe situl www.blender3d.org putem găsi o serie de tutoriale video gratuite legate de modul de folosire al programului, realizate de membrii comunității. Pe unul din CD-urile revistei am inclus câteva astfel de tutoriale (realizate de GreyBeard și Metsys). Din ele vei putea învăța trei aspecte importante ale procesului de creare a unei scene 3D: lucrul cu modelele, materialele și luminile. Tutorialele sunt prezentate în limba engleză, în format AVI, codate cu DivX și (cumulate) acoperă o perioadă de timp de peste o oră de instruire. Pe viitor vom continua să includem tutoriale video pe CD-urile revistei, în funcție de spațiul disponibil. Dar până atunci ne vedem pe forum ca să le discutăm!

În momentul de față dezvoltatorii se pregătesc pentru participarea la expoziția Siggraph 2005, unde îi vom putea întâlni între 31 iulie și 4 august (mai multe informații puteți afla la adresa <http://www.siggraph.org/>). ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

Ce înseamnă TCO și ce ne garantează acest standard

TCO Development este organizația înființată la începutul anilor '90, cu rolul de a dezvolta un standard de calitate al monitoarelor CRT și TFT, dar și pentru a spori încrederea în respectivele produse. Standardul TCO se mai poate aplica la: imprimante, telefoane mobile, mobilier de birou etc.

Dar să revenim la standardul TCO pentru monitoare CRT, care sunt cele mai răspândite în comparație cu monitoarele TFT, nu doar în țara noastră :).

Standardul TCO, după cum spuneam, a continuat să se dezvolte și astfel TCO'02 nu mai este valid, iar TCO'95 și TCO'99 sunt urmate de TCO'03. Aproximativ 50% din monitoare produse în întreaga lume poartă binecunoscutul însemn TCO.

După cum spuneam și la început, această etichetă garantează un standard de calitate, referitor la: ergonomie, emisii, energie și ecologie.

Să vedem mai în detaliu ce asigură un produs conform cu TCO:

Ergonomie

- Condiție obligatorie de înaltă ergonomie optică pentru ecrane, care impune un standard înalt de calitate a imaginii cât și a culorilor reproduse
- Unghi de vizibilitate (afișare) obligatoriu mărit (în cazul standardului TCO'03)
- Frecvență de afișare (refresh) verticală mare, care nu îți obosește ochii când operezi pe un monitor CRT

Emisii

- Reduceri considerabile ale câmpurilor magnetice și electrice
- Minimizarea câmpurilor electrostatice

Energie

- Consum redus de energie
- Funcția de salvare a energiei produce un climat interior ce reduce emisia de căldură, rezultând o reducere a reținerii aerului și a umidității.

Ecologie

- Reduce emisia hidrocarburilor bromurate și a metalelor grele în mediul înconjurător.
- Pregătirile inițiale permit reciclarea materialului.
- Informații vizibile referitoare la faptul că ecranele pot fi returnate spre reciclare.

De ce TCO'99 vs. TCO'03?

Diferența dintre un monitor conform cu standardul TCO'99 și altul conform cu TCO'03 nu este atât de mare, ar spune mulți dintre noi; adică, la prima vedere, cele două monitoare afișează o imagine care arată identic. Lucrurile nu stau chiar așa. Pe parcursul articolului vom compara cele două standarde, care îți vor arăta că TCO'03 aduce câteva îmbunătățiri. Problema deranjantă este că diferența de preț dintre două monitoare cu standard TCO'99 și TCO'03 nu este mare; dimpotrivă, unele monitoare TCO'99 costă mai mult decât cele care au eticheta TCO'03. Nu trebuie confundat, de exemplu, TCO'99 cu anul 1999, sunt multe monitoare care au această etichetă și au fost produse în 2004, însă nu se conformează standardului TCO'03, ci doar celui vechi, TCO'99. De aici izvorăsc controversele: eu mi-am achiziționat un monitor cu TCO'03 și colegul meu Laurențiu și-a cumpărat unul cu TCO'99... cu toate acestea, nu vreau să mă cert :-). Însă vom vedea în continuare o comparație clară între ce oferă și ce nu oferă cele două standarde!

Diferența dintre TCO'99 și TCO'03

Comparația s-a făcut între specificațiile preluate din următoarele documente:

Certificat TCO '99. Cerințele și metodele de test pentru mediul corespunzător de etichetare a monitoarelor CRT. Raport 1, Ediția 2.1. 23 ianuarie, 2003.

Certificat TCO '99. Cerințele și metodele de test pentru mediul ecologic corespunzător de etichetare a monitoarelor, calculatoarelor portabile, unităților și a tastaturilor. Raport 5, ediția 3.3. 23 ianuarie, 2003.

versus

Certificat TCO '03 versiunea 1.1, 10 decembrie, 2002.

A.2 Ergonomie vizuală CRT

A.2.3 Caracteristicile intensității luminoase

A.2.3.1 Nivelul intensității luminoase

TCO '99 Nu este inclus.
TCO '03 Intensitatea luminoasă maximă $\geq 120 \text{ cd/m}^2$.

A.2.3.3 Capacitatea de încărcare a imaginii

Schimbările temporare ale imaginii pot fi iritante când se schimbă nivelul de iluminare a ecranului sau când se reduce contrastul.

TCO '99 Nu este inclus.
TCO '03 Intensitatea luminoasă din centrul ecranului va trebui să îndeplinească următoarele condiții: Imaginea când se încarcă 80% 100% Intensitatea luminoasă cd/m^2 100 ≥ 80

A.2.4 Intensitatea luminoasă a contrastului

A.2.4.1 Intensitatea luminoasă a contrastului

A.2.5 Factor de reflexie al ramei frontale

TCO '99 Modularea intensității luminoase C_m trebuie să fie $\geq 0,50$
TCO '03 Modularea intensității luminoase C_m trebuie să fie $\geq 0,50$

A.2.5.1 Factor de reflexie difuză în cadrul frontal

TCO '99 Nu se pretinde.
TCO '03 Valoare factorului de reflexie difuză trebuie să fie între 20% și 80%.

A.2.6.3 Setările RGB

Acuratețea culorilor randate este importantă când e vorba de imagini realiste sau prezentări video care devin o parte importantă a interacțiunii cu calculatorul. Coordonatele cromatice u' și v' a culorilor primare roșu (R), verde (G) și albastru (B) ale afișării nu trebuie să difere prea mult de standardele internaționale.

TCO '99 Nu este inclus.
TCO '03 Triunghiul minim al culorii trebuie să aibă următoarele coordonate: Red (roșu) u' Min 0,411; v' Min 0,503 Green (verde) u' Max 0,140; v' Min 0,548 Blue (albastru) u' Min 0,150; v' Max 0,224

A.2.7 Stabilitatea imaginii

A.2.7.1 Variația periodică a intensității luminoase

Variația periodică a intensității luminoase poate cauza oboseală și poate supra-solicita ochii. De asemenea, variația periodică a intensității luminoase mai poate distra atenția utilizatorului.

TCO '99		
Mărime CRT (inci)	Frecvență verticală	Rezoluție
14-15"	$\geq 85 \text{ Hz}$	800 x 600
17"	$\geq 85 \text{ Hz}$	1024 x 768
19-21"	$\geq 85 \text{ Hz}$	1280 x 1024
21"	$\geq 85 \text{ Hz}$	1280 x 1024
TCO '03		
Frecvența verticală trebuie să fie de 85 Hz sau mai mare pentru următoarele rezoluții și mărimi ale monitorului:	Mărime CRT (inci)	Rezoluție
	14-15"	800 x 600
	16-17"	1024 x 768
	18-19"	1280 x 1024
	20-22"	1280 x 1024
	$>22"$	1280 x 1024

A.3 Ergonomia în timpul lucrului

A.3.1 Încălzirea verticală a monitorului

Pentru a beneficia de toate avantajele vizuale în timpul lucrului cu monitorul, acesta trebuie să poată fi înclinat în plan vertical la un unghi cât mai ergonomic.

TCO '99 Nu este inclus.
TCO '03 Încălzirea permisă în plan vertical trebuie să fie de 20 de grade sau mai mare.

Cerințe neincluse în TCO '03: Emisii

Radiații cu raze X (la tehnologiile actuale, nu mai este cazul).

A.6 Ecologia

A.6.1 Atestate de management al mediului înconjurător

TCO '99 Producătorul trebuie să prezinte un certificat ISO 14001 sau EMAS înregistrat. Dacă produsul este fabricat sub licență, atunci firma producătoare, pentru aplicarea etichetei TCO, este obligată să prezinte certificatele enunțate mai sus.
TCO '03 Trebuie să prezinte un certificat valid ISO 14001 sau EMAS înregistrat. Conformitatea acestui certificat trebuie confirmată prin semnătură de către o persoană responsabilă din compania producătoare.

A.6.2 Pericol ecologic

A.6.2.1 Cadmiu (Cd) și mercur (Hg)

TCO '99 Cerințele de mai jos sunt obligatorii: 1. Bateriile nu trebuie să conțină deloc mercur sau cadmiu. 2. Nici unul din componentele electrice nu trebuie să conțină mercur sau cadmiu. 3. Monitoare CRT nu trebuie să conțină cadmiu sub nici o formă.
TCO '03 Vopseaua, lacul, contactele, monitorul CRT și suportul pe care stă acesta nu trebuie să conțină cadmiu sau mercur. Valoarea de prag permisă este de 2 ppm (părți/milion) pe greutate pentru mercur și 5 ppm pe greutate pentru cadmiu. Nu este necesară vreo declarație scrisă în acest sens.

A.6.2.2 Plumb (Pb)

Plumbul este cunoscut ca și un element periculos pentru mediul înconjurător. Despre plumb se știe că are efecte negative asupra sănătății și este subiect de restricții în multe țări și în diferite moduri de întreținere.

TCO '99 Nu este inclus.
TCO '03 Bateriile, vopseaua, lacul, cablurile externe, materialele plastice și adaptoarele externe care aparțin piciorului și care sprijină monitorul nu este permis să conțină plumb. Valoarea de prag permisă este de 50 ppm pe greutate pentru plumb.

A.6.2.3 Hidrocarburi bromurate, hidrocarburi clorurate și compuși ignifugi brominați sau clorinați

TCO '99 Componentele plastice care cântăresc mai mult de 25 de grame nu trebuie să conțină agenți ignifugi pe bază de hidrocarburi bromurate și hidrocarburi clorurate
TCO '03 Valoarea de prag permisă 0,5% din greutatea coponentei.

A.6.2.4 Informații referitoare la compuși ignifugi (care împiedică aprinderea)

TCO '99 Componentele plastice care cântăresc mai mult de 25 de grame nu trebuie să conțină agenți ignifugi cu hidrocarburi bromurate și hidrocarburi clorurate
TCO '03 Mandatul este valid pentru concentrațiile de compuși ignifugi de peste 0,5% din greutate.

A.6.2.5 Hidrocarburi bromurate și hidrocarburi clorurate de plastic

PVC este un material plastic care poate cauza probleme mediului înconjurător în anumite stadii ale ciclului de viață. În prezent există doar posibilități limitate cu ajutorul cărora se pot distinge utilajele de producție pentru PVC mai mult sau mai puțin dăunătoare.

TCO '99 Componentele din plastic care cântăresc mai mult de 25 de grame nu trebuie să conțină compuși ignifugi cu hidrocarburi bromurate și hidrocarburi clorurate.
TCO '03 Subansamblele din plastic care cântăresc mai mult de 25 de grame și fac parte din piciorul de susținere a monitorului, nu trebuie să conțină hidrocarburi bromurate și hidrocarburi clorurate.

Specificații care nu sunt aplicabile pentru monitoare CRT:

A.2.1 Matrice de pixeli
A.2.1.1 Cerințe în cazul matricei de pixeli
A.2.3.4 Uniformitatea intensității luminoase - dependență angulară
A.2.4.2 Uniformitatea intensității de contrast - dependență angulară
A.2.4.3 Uniformitatea intensității de contrast - caracter
A.2.6.4 Uniformitatea culorilor - dependență angulară
A.2.6.5 Liniaritatea nuanțelor de gri
A.3.2 Ajustare verticală în înălțime
A.6.3.2 Proiect care permite reciclarea - lămpi cu mercur

A.6.3.5 Informațiile de reciclare pentru consumatori

TCO '99 Compania solicitantă, sau compania asociată cu cea solicitantă, trebuie să aibă un contract cu o companie specializată în reciclarea componentelor electronice oriunde în lume. Pentru toate unitățile vândute în Europa: clienții din cel puțin trei țări sau dacă sunt mai puține, atunci în țările unde s-au vândut monitoare. Pentru toate unitățile vândute în Asia: pentru clienții care au achiziționat din cel puțin o țară. Pentru toate unitățile vândute în America (de NORD sau SUD): pentru toți clienții dintr-o singură țară sau stat în cazul SUA.
TCO '03 Compania solicitantă, sau compania asociată cu cea solicitantă, trebuie să aibă un contract cu o companie specializată în reciclarea componentelor electronice oriunde în lume. Pentru toate unitățile vândute în Europa: clienții din cel puțin trei țări sau dacă sunt mai puține, atunci în țările unde s-au vândut monitoare. Pentru toate unitățile vândute în Asia: pentru clienții care au achiziționat din cel puțin o țară. Pentru toate unitățile vândute în America (de NORD sau SUD): pentru toți clienții dintr-o singură țară sau stat în SUA.

A.7 Energie

A.7.1 Salvarea energiei

TCO '99 În concordanță cu tabelul de mai jos.		
VDU (Visual Consum curent Ecran lizibil Consum curent Ecran lizibil)	Alternativa 1 Primul pas ≤15 W Al doilea pas ≤3 sec ≤5 W nu este cerut	Alternativa 2 un singur pas ≤5 W nu este cerut
TCO '03		
Nici o schimbare până la încheierea acordului "Energy Star".		

Cerințele de ecologie TCO'99 care sunt incluse în TCO'03.

- Prezentarea în scris a politicii de protecție a mediului înconjurător
- Responsabilitatea de mediu
- Substanțe poluante care afectează stratul de ozon
- Vopsirea plasticului

Concluzie

Comparația între două monitoare cu standarde TCO'99 și TCO'03 pare a fi mai mult la nivel de "chițibușărie" tehnică, însă nu este chiar așa!

Din punct de vedere practic - pe scurt:

Monitoarelor cu standardul TCO'99 li se permite un contrast mai mic decât celor cu standardul TCO'03.

Din punct de vedere tehnic - pe scurt:

Nivelul de iluminare este mai mare la standardul TCO'03, iar conform tabelului de comparație prezentat, standardul TCO'03 este mai puțin iritant decât cel TCO'99. Conform comparației între cele două standarde, unele criterii de afișare sunt mult mai stricte în cazul monitoarelor cu standardul TCO'03 ceea ce era firesc, însă nu s-au făcut schimbări la punctul *Emisii* în cazul noului standard. Radiațiile X nu au fost incluse în standardul TCO'03, deoarece nu mai era cazul, însă unora acest fapt le-a creat o incertitudine referitoare la a fi sau nu supus radiațiilor. Utilizarea materialelor dăunătoare (cadmiu, mercur etc.) este permisă, să fim serioși, doar în cantități infinitesimale! La punctul Ecologie s-au omis patru responsabilități, față de standardul TCO'99; prin urmare, producătorul de monitoare care afișează eticheta TCO'03 le-ar putea neglija. ■

Dorel Puchianu jr.
dorel@myc.ro

Specificații care nu au suferit modificări:

A.2.2 Geometria ecranului A.2.2.1 Liniaritate A.2.2.2 Ortogonalitate A.2.3.2 Uniformitatea intensității luminoase A.2.5.2 Reflectivitatea ramei frontale A.2.6 Culorile ecranului A.2.6.1 Variația de temperatură a culorilor A.2.6.2 Uniformitatea culorilor A.2.7.2 Instabilitate de poziționare (jitter) A.4 Emisii	A.4.1 Potențial electrostatic A.4.2 Alternarea câmpurilor electrice A.4.3 Alternarea câmpurilor magnetice A.4.4 Zgomot acustic A.5 Protecție electrică A.5.1 Protecție electrică A.6.3 Pregătire pentru reciclare A.6.3.1 Codarea materialelor plastice A.6.3.3 Varietatea materialelor plastice A.6.3.4 Metalizarea plasticului
---	---

Placă de bază MSI K8N Diamond (NVIDIA nForce4 SLI)

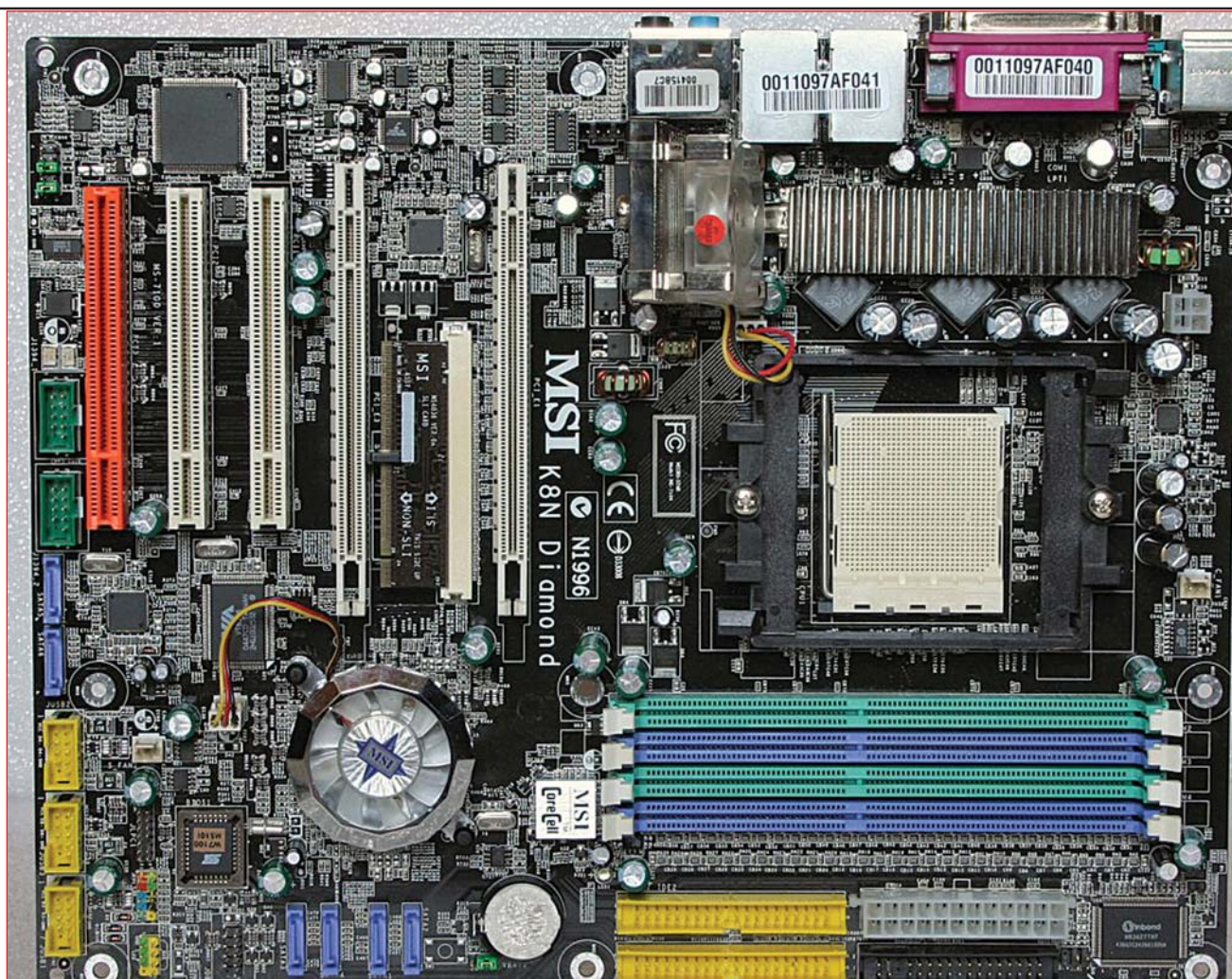
Cipsetul nForce4 SLI își face loc pe piață

Stirile din revistă cât și cele de pe situl nostru anunțau cu câteva luni în urmă lansarea cipsetului nForce4 SLI care, pe lângă faptul că permitea instalarea a două plăci grafice în slotul PCI Express, reprezenta o nouă platformă pentru procesoarele AMD 64 care era așteptată cu sufletul la gură de către toți fanii acestui tip de procesor. Modul SLI nu mai este numai pentru procesoarele AMD, pentru că, compania NVIDIA a primit licența de a produce cipseturi și pentru procesoarele Intel. Așa că și cei care sunt fani Intel își vor putea instala două plăci grafice PCI Express pe placa de bază. Deci, de aici încolo NVIDIA îi va împăca pe toți care își doresc un "SLI".

MSI K8N Diamond

MSI K8N Diamond este o placă de bază pentru cei pretențioși, și mai ales pentru cei care preferă să se joace numai la extrem, sau pentru cei pentru care 3D înseamnă muncă sau serviciu. Placa este dedicată noului soclu 939, și te copleșește când descoperi că pe lângă suportul SLI, MSI K8N Diamond integrează o placă de sunet Sound Blaster Live!, două controlere Ethernet Gigabit, șase porturi Serial ATA II, 10 porturi USB 2.0 și multe altele! Alegerea plăcii MSI K8N Diamond nu a fost una întâmplătoare, trebuie să ne aducem aminte că MSI a devenit faimos de când a lansat placa de bază nForce3 Ultra-based K8N Neo2 Platinum. De aceea, am decis

să vă oferim un test exclusiv în revistă cu această placă, care totodată pune în evidență și performanțele cipsetului nForce4 SLI. Mulți utilizatori consideră și acum K8N Neo2 Platinum ca fiind cea mai bună placă pentru soclul 939, deci noul K8N Diamond ar putea să devină un alt "bestseller" MSI. După cum știți, cipsetul permite instalarea a două plăci grafice (GeForce 6800 sau GeForce 6600) pe placa de bază, care procesează în paralel modul 3D. La prima vedere, MSI K8N Diamond este un cadou excelent pentru cei care sunt înnebuniți după performanțe maxime în jocuri.

Inginerii au calculat cu mult discernământ ce componentă se va instala pe fiecare mm pătrat al plăcii.

Specificații

Specificațiile plăcii pot impresiona pe orice, însă cu siguranță un utilizator obișnuit, care va folosi această placă, abia va reuși să folosească jumătate din funcțiile care sunt integrate pe ea: ➡

Trebuie să precizez că acest controller suplimentar Serial ATA RAID Silicon Image este o componentă opțională care nu este prezentă pe toate plăcile de bază MSI K8N Diamond.

K8N Diamond nu m-a impresionat doar cu dotările înzestrate pe ea, ci și cu accesoriile incluse în pachet:

- Un CD cu drivere și utilitare;
- Un cablu Serial ATA;
- Un cablu rotund ATA și unul rotund pentru unitatea de dischetă;
- Un braț standard cu două porturi FireWire;
- Două brațe standard cu câte două porturi USB și un sistem de diagnosticare cu un indicator D-LED;
- O protecție I/O
- Un kit SLI care include un Switch SLI și un Brige SLI;
- O placă wireless PCI care suportă Bluetooth și 802.11g WLAN, cu o antenă;
- Manual de utilizare.

MSI K8N Diamond	
Procesor	AMD Athlon 64 pentru soclul 939
Integrat	NVIDIA nForce4 SLI
Magistrală Hypertransport	1 GHz
FSB ajustabil	190, 200-400MHz (creștere cu 1MHz)
Funcții de supratactare	Ajustarea voltajului nucleului grafic, cipsetului și a memoriei; Ajustare independentă (a frecvențelor) a porturilor PCI/ PCI Express
Memorie	4 sloturi DDR pentru canal dual (frecvență memorii DDR400)
Sloturi PCI Express	2 x PCI Express x16
Sloturi PCI	3
Porturi USB 2.0	10 (4 - pe panoul din spate)
Porturi IEEE1394	3 (2 - pe panoul din spate, controlate de cipul VIA VT6306)
ATA-100/133	2 porturi ATA-133
Serial ATA	4 porturi Serial ATA-300 (cu support RAID în cipset) 2 porturi Serial ATA-300 (cu support RAID controlate de cipul Silicon Image SiI3132)
Suport ATA RAID	RAID 0, 1, 0+1 în cipset RAID 0, 1 în controlerul Silicon Image SiI3132
Sunet integrat	Creative Sound Blaster Live 24-biți
Placă de rețea integrată	Gigabit Ethernet (via cipset) Gigabit Ethernet (via controllerul Marvell 88E8053)
Caracteristici adiționale	D-LED sistem de diagnosticare
BIOS	Phoenix-AwardBIOS v6.00PG
Placă de bază de tip	ATX, 304mm x 244mm

Bineînțeles, pentru fiecare produs din listă va trebui să plătești. Datorită complexității, numeroaselor controlere adiționale și accesorii, placa MSI K8N Diamond costă aproape 300 USD.

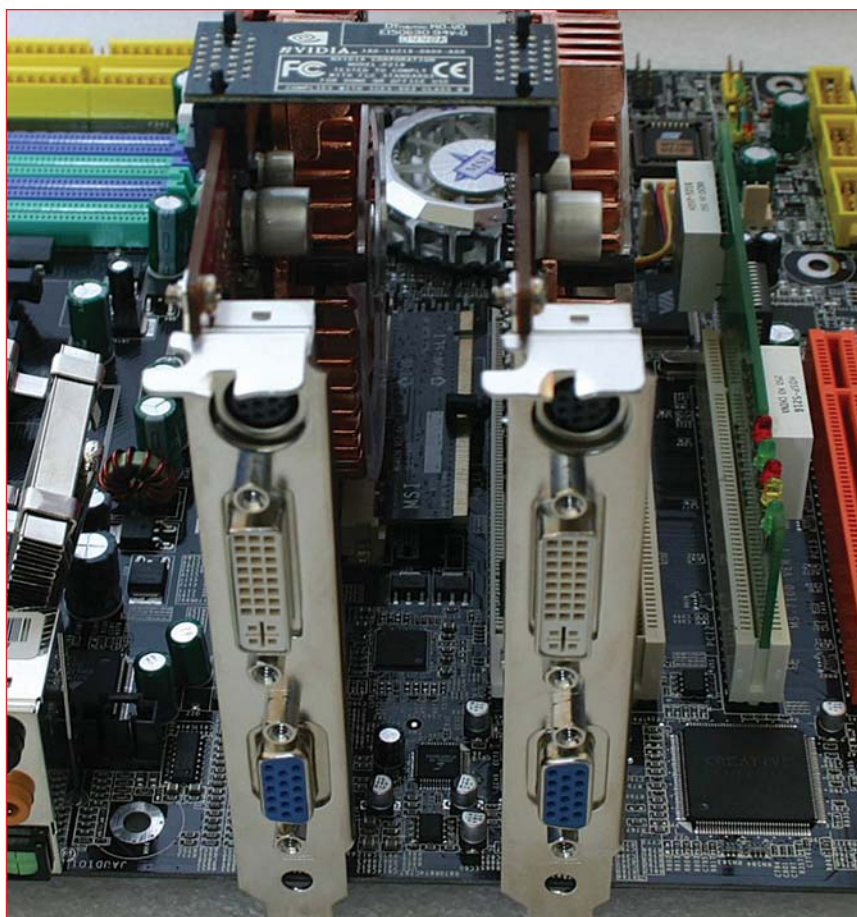
Analiza plăcii

Placa suportă toate nucleele AMD care proiectate pentru soclul 939. **Atenție:** placa suportă maxim patru gigaocteți de memorie, însă dacă toate sloturile de memorie sunt ocupate cu module care au cipuri de memorie pe ambele părți, memoria nu poate fi tactată peste 333MHz.

Dacă folosești o singură placă grafică PCI Express x16, atunci al doilea slot identic va opera ca și slot PCI Express x2, din moment ce aceste interfețe sunt compatibile atât fizic cât și logic.

Însă, când instalezi două plăci grafice identice, placa de bază activează modul SLI, și ambele sloturi PCI Express x16 se transformă în PCI Express x8. Lângă sloturile PCI Express x16 se mai găsesc trei sloturi PCI obișnuite, iar unul dintre ele este colorat special în portocaliu, pentru instalarea în acesta a plăcii wireless care se distribuie odată cu placa MSI.

Pe lângă placa wireless, care completează toate posibilitățile de comunicare în orice tip de rețea, MSI K8N Diamond include o caracteristică exclusivă care este soluția audio integrată pe ea. În timp ce majoritatea producătorilor de plăci de bază preferă să integreze în cipsetul nForce4, cipul audio AC'97, însă MSI a decis să schimbe acest mit. Integrând pe placa de bază un controler audio de la Creative - SoundBlaster Live! 24-biți.

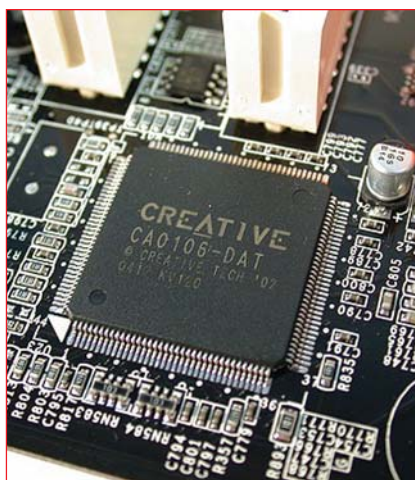

Bineînțeles placa de sunet SoundBlaster Live! 24-biți nu este ultima realizare de la Creative, dar cel puțin nu o să te mai poți plânge de calitatea sunetului și de caracteristicile infime pe care le au plăcile banale de sunet care se integrează uzual pe plăcile de bază. Placa suportă șapte sateliți, un subwoofer și EAX 3.0.

MSI K8N Diamond nu se oprește aici cu surprizele: pe lângă controlerul SATA integrat în cipset, producătorul MSI a mai inclus un controller suplimentar Serial ATA

RAID - SiI3132 de la Silicon Image. Astfel, pe placa de bază putem instala patru hard discuri Serial ATA II combinate în RAID 0,1 și 0+1. Și încă două hard discuri tot SATA II care sunt controlate de cipul Silicon Image.

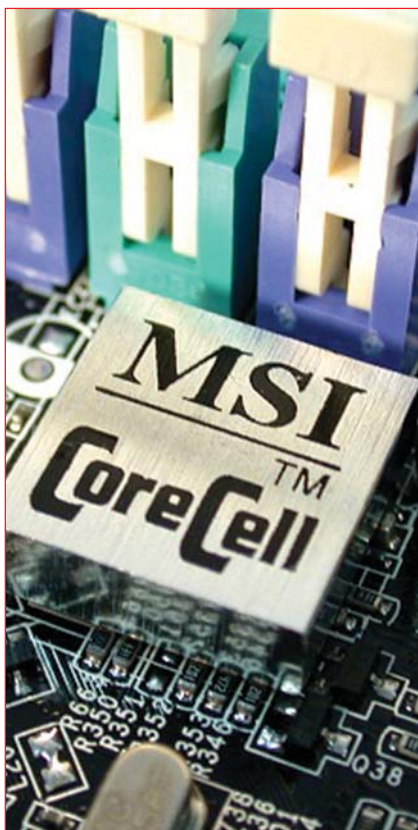
Astfel, pe MSI K8N Diamond se pot instala 6 hard discuri să presupunem de 500 GB fiecare, care totalizează nu mai puțin de 3 TB! Noua tehnologie Serial ATA II oferă un transfer (teoretic) de 3 GB/s și permite instalarea a două hard discuri pe un singur conector SATA II.

Pentru a verifica mai precis care controller de pe placa de bază MSI este mai bun, am testat performanța acestora cu binecunoscutul program PCMark04: ➡

Performanța controlerului integrat este vizibil mai mare, de aceea este recomandabilă utilizarea acestuia, iar pe cel de la Silicon Image e bine să-l păstrați ca rezervă în caz de urgență!

MSI K8N Diamond mai integrează trei

porturi IEEE1394a aacompaniate de cipul VIA VT6306. Și în cele din urmă, pe lângă cele două plăci de rețea integrate pe placa de bază, placa încorporează nu mai puțin de zece porturi USB 2.0. Dintre acestea, patru se află pe panoul din spatele plăcii, iar alte șase porturi pot fi ancorate din placa de bază. Pe unul dintre brațele care se instalează în spatele carcasei se află două porturi USB și un sistem de diagnosticare numit D-LED, format din patru leduri. D-LED operează foarte simplu: fiecare combinație corespunde unei anumite probleme. Atunci când apar probleme de-a lungul procesului de inițializare, utilizatorul poate diagnostica cauza citind combinația indicată de leduri (respectiv descrierea corespundentă din manualul plăcii de bază). Nu este un sistem serios de diagnosticare, însă cu siguranță este mai bun decât nimic. O altă caracteristică interesantă este tehnologia integrată de MSI K8N Diamond numită Cool'n'Quiet care reduce frecvența procesorului când acesta este solicitat puțin, însă când procesorul este solicitat la capacitatea maximă, frecvența revine imediat la normal.

Cipul CoreCell mai include încă o funcție interesantă: controlează viteza ventilatorului, care va răci procesorul în funcție de temperatura acestuia. De exemplu: poți

seta în BIOS o temperatură a procesorului pe care o consideri optimă, iar funcția implementată în CoreCell va ajusta viteza ventilatorului pentru ca temperatura procesorului să fie menținută la valoarea specificată în BIOS.

Cum am testat?

Am comparat performanța plăcii MSI cu EPoX 9NPA+ Ultra și Chaintech VNF4 Ultra VE (ambele plăci sunt bazate pe cipsetul NVIDIA nForce4 Ultra) și cu MSI K8N Neo2 Platinum, care integrează vechea generație de integrate NVIDIA, nForce3 Ultra. Pentru ca testul să fie corect, am utilizat două plăci grafice RADEON X800 XT cu interfețele AGP 8x și PCI Express x16.

Componente folosite în test:

AMD Athlon 64 3800+ (2.4GHz, 512KB L2 cache);

Plăci de bază:

Chaintech VNF4 Ultra VE (NVIDIA nForce4 Ultra);

EPoX 9NPA+ Ultra (NVIDIA nForce4 Ultra);

MSI K8N Neo2 Platinum (NVIDIA nForce3 Ultra);

MSI K8N Diamond (NVIDIA nForce4 Ultra).

1024MB DDR400 SDRAM (Corsair CMX512-3200XLP0, 2 x 512MB, 2-2-2-10).

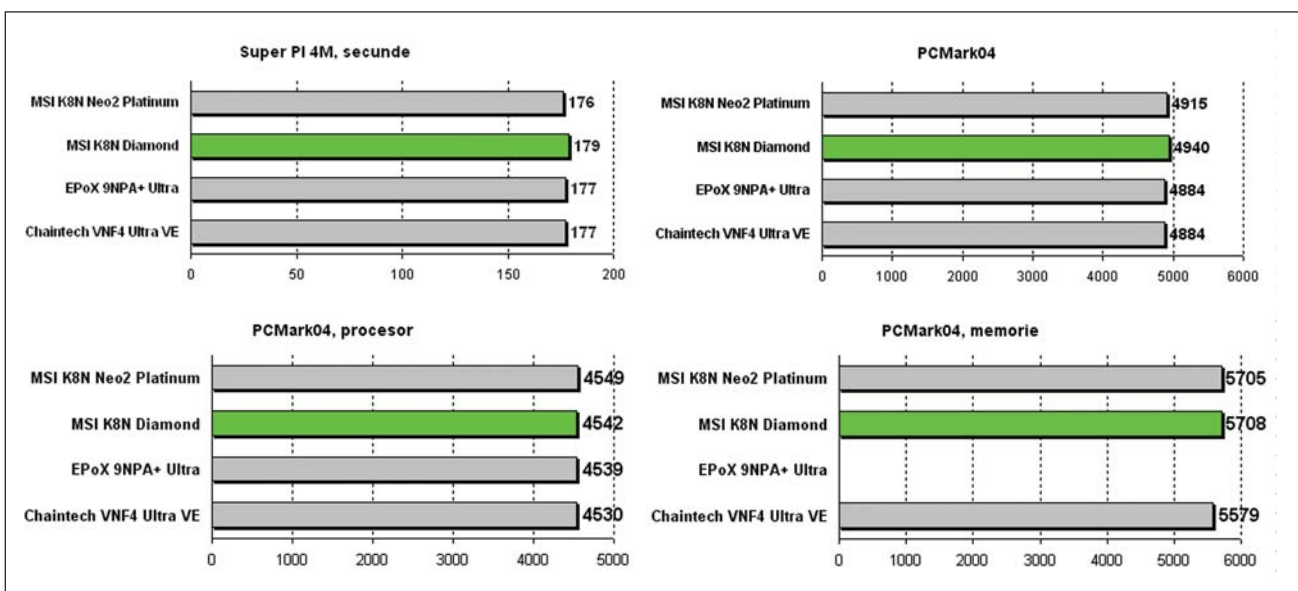
Plăci grafice:

PowerColor RADEON X800 XT (AGP 8x, 500MHz/500MHz);

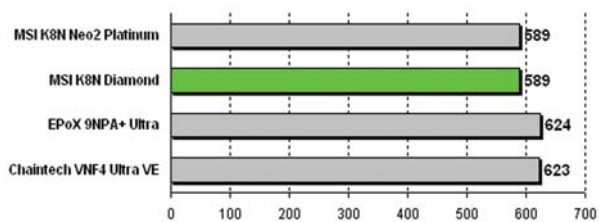
PowerColor RADEON X800 XT (PCI Express x16, 500MHz/500MHz).

Hard disc Western Digital Raptor WD740GD (SATA150).

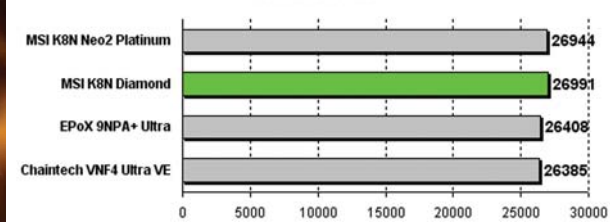
Sistem de operare Windows XP SP2

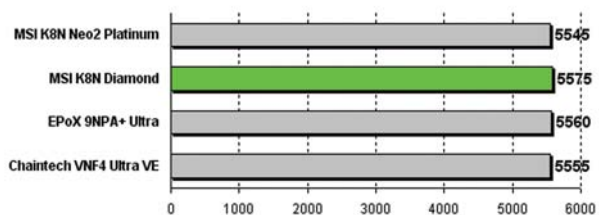
Compresie, WinRAR 3.4 KB/sec.

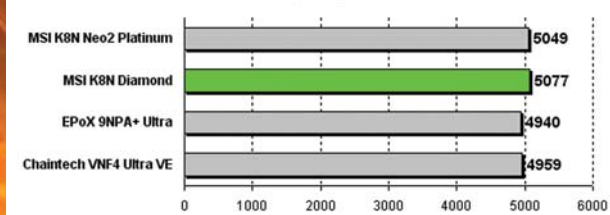
3DMark2001 SE

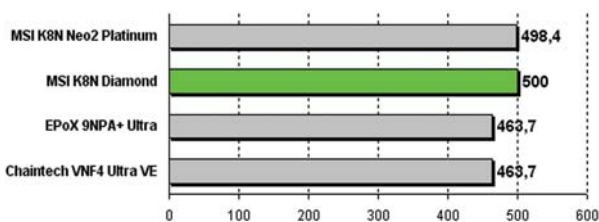
3DMark05

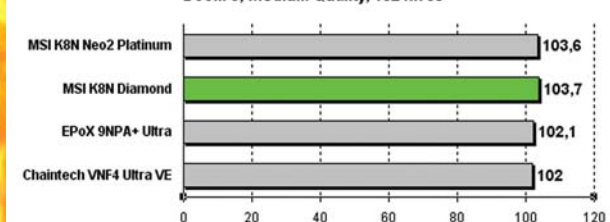
3DMark05, scor procesor

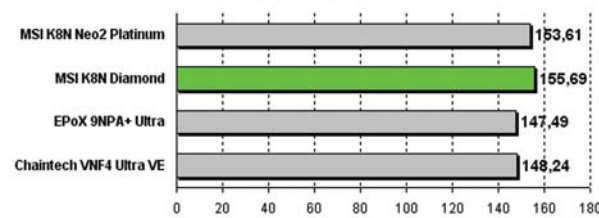
Quake3, 1024x768

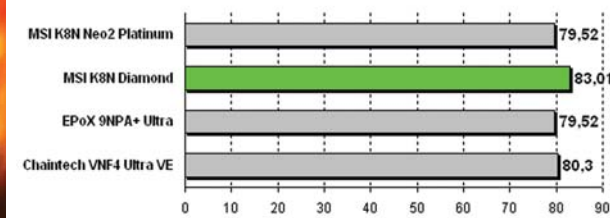
Doom 3, Medium Quality, 1024x768

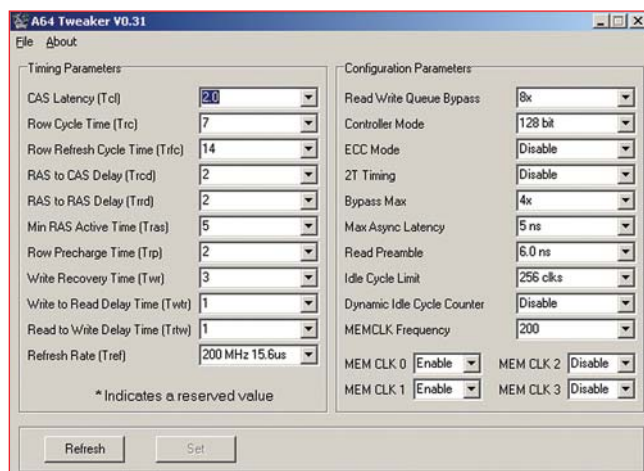

Far Cry (Regulator), 1024x768

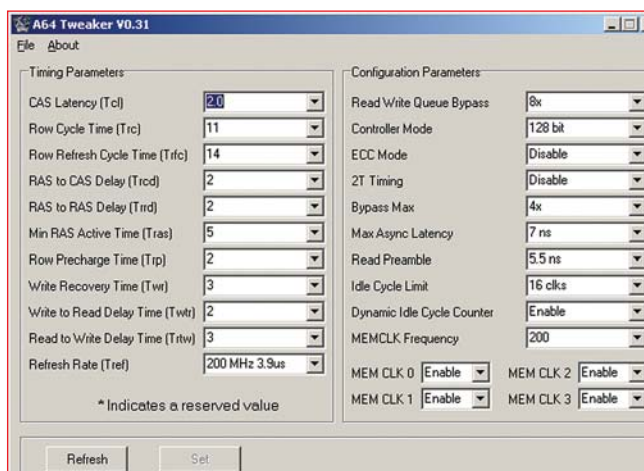

Half-Life 2, 1024x768

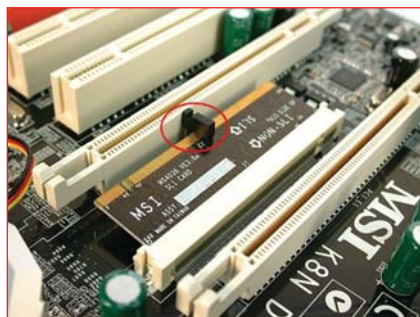

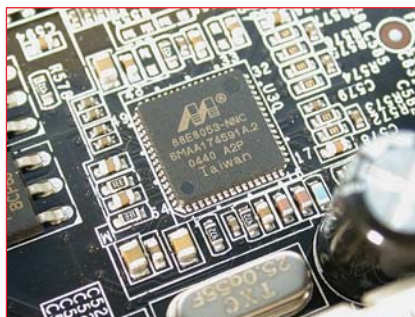
Setările controller-ului de memorie în cazul plăcii MSI K8N Diamond

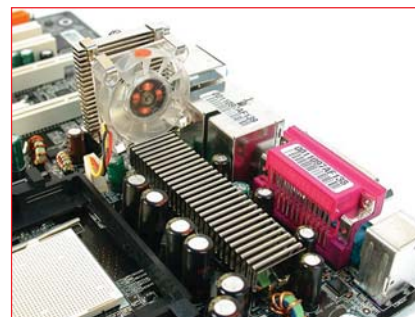
Setările controller-ului de memorie în cazul plăcii EPOX 9NPA+ Ultra

Selectorul SLI are rol de a activa și dezactiva modul SLI

Placă de rețea Gigabit Marvell

Răcire activă pentru regulatorii de tensiune

Rezultatul testelor indică faptul că MSI K8N Diamond este mai rapid într-un număr considerabil de teste decât soluțiile oferite de alți producători. Curios este că în respectivele teste și MSI K8N Neo2 Platinum cu cipset nForce 3 Ultra este foarte rapid. E aproape imposibil ca două plăci de bază cu cipset diferit să obțină performanțe atât de apropiate. De aceea am decis să re-verificăm acest rezultat, care pare suspicios. Am găsit cu ușurință o explicație plauzibilă: inginerii de la MSI au îmbunătățit fin performanța controlerului de memorie integrat în procesorul Athlon 64, optimizând timpii auxiliari ai controllerului. Astfel, plăcile de bază produse de MSI pot "afișa" o performanță mai mare în anumite cazuri. Pentru a observa diferențele de setări efectuate în controlerul de memorie al plăcilor MSI și a celorlalți producători am folosit utilitarul A64 Tweaker. Utilitarul afișează corect toți parametrii controlerului de memorie ai lui Athlon 64.

Astfel se poate explica foarte simplu de ce performanța plăcilor MSI este mai mare în anumite aplicații. Această îmbunătățire

este posibilă doar prin reducerea timpilor de latență ai controllerului de memorie, care teoretic se pot modifica în cazul oricărei plăci de bază care dispune de soclu pentru procesorul Athlon 64. Însă uneori optimizările făcute de inginerii MSI au un efect opus: există teste în care plăcile MSI au pierdut semnificativ din performanță în fața competitorilor. De aceea, este greu să decid dacă aceste optimizări sunt - sau nu - de bun augur!

Concluzie

MSI K8N Diamond este prima placă de bază cu cipset nForce4 pe care am testat-o în redacție.

Pe lângă modul SLI, cipsetul plăcii nu a integrat alte caracteristici suplimentare decât obișnuitul nForce4 Ultra.

Am avut de făcut câteva supoziții în legătură cu supratactarea "neloială", însă trebuie să le verificăm înainte de a face o afirmație în acest sens. Concret, despre placă vă pot asigura că este o alegere bună dacă sistemului este destinat persoanelor

pretențioase, care se joacă sau operează aplicații 3D.

Însă, dacă avem în vedere prețul care se apropie de 300 USD, te întreb: oare ești pregătit să cumperi o placă de bază cu SLI, care integrează o placă de sunet SoundBlaster Live!?

Dorel Puchianu jr.
dorel@myc.ro

PRO +

- + Stabilitate și fiabilitate bună;
- + Suportă modul SLI;
- + Soluția audio integrată este excelentă (Creative SoundBlaster Live! 24-biți);
- + Două plăci de rețea Gigabit și Firewall NVIDIA ActiveArmor;
- + Șase porturi Serial/ATA cu suport RAID;
- + Supatactare dinamică și tehnologia Cool'n'Quiet

CONTRA -

- Preț ridicat;
- Sloturi PCI insuficiente;

Protejarea prin parole

Cu experiența, timpul și uneltele necesare, un hoț poate pătrunde în orice casă sau mașină. Siguranța datelor este doar la un cuvânt distanță...

Parole bune, parole slabe...

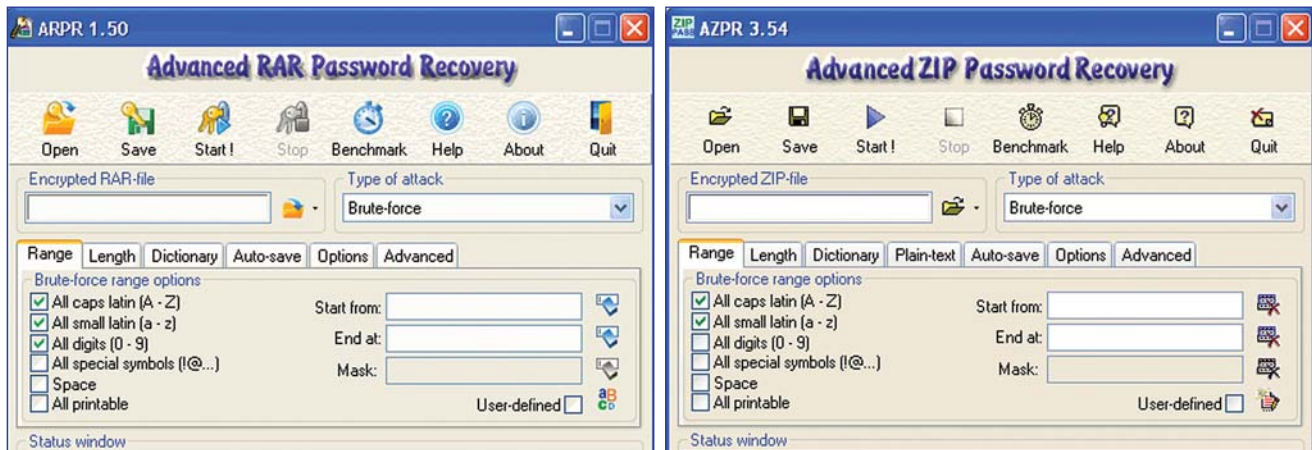
În zilele noastre, în tot mai multe locuri trebuie validate parole și coduri de identificare. O parolă complexă, care să garanteze securitatea, să fie ușor de reținut și pe care să o schimbi la intervale regulate nu este simplu de formulat. Să nu uităm că parolele sunt - pentru informația digitală - prima și - în multe cazuri - singura metodă de protecție.

Alegerea unui cuvânt frecvent utilizat ca parolă este cea mai gravă greșeală pe care o poate face un administrator pentru securitatea sistemului său. Situația este similară cu încuierea ușii de la intrare și ascunderea

cheii sub preș. Cel care dorește să pătrundă în zona interzisă, acolo va căuta la început. Informațiile personale ale utilizatorului pot fi ușor sintetizate și testate ca parolă. Când alegem o parolă va trebui să o facem în așa fel încât să fie cât mai greu de ghicit pentru cei care cunosc informații despre deținătorul ei. Dacă parola este suficient de bine formulată, unui posibil intrus nu îi rămâne decât alternativa atacului "brute force", adică metoda "brută" prin care sunt încercate toate literele și combinațiile de litere posibile. Cu toate că această metodă necesită o mare putere de procesare pentru a fi

pusă în practică, este foarte des folosită.

Putem lua ca exemplu o companie care activează în domeniul serviciilor de sănătate, care a dorit să testeze vulnerabilitatea sistemelor sale. Aceasta a solicitat ajutorul unei alte companii denumită Neohapsis, specializată în detectarea vulnerabilităților la diferite tipuri de atacuri. Un program foarte cunoscut, denumit "John the Ripper" (<http://www.openwall.com/john/>) a fost folosit pentru a aprecia siguranța sistemelor. A durat mai puțin de o oră pentru a detecta 30% din parole, din aproximativ 10.000 de conturi de utilizatori. Greg

Singura metodă de protejare a unei arhive .rar sau .zip - alegerea unei parole cât mai complexe

Shiple, directorul de consultanță al companiei Neohapsis a declarat: "Aproape orice companie multinațională are un procentaj mare de conturi a căror parolă poate fi aflată foarte ușor. Până acum nu am întâlnit nici o companie ai cărei angajați să nu aleagă parole ușor de aflat". Acești utilizatori reprezintă "călcăiul lui Ahile", ușa prin care pot pătrunde intrușii.

O parolă bună este una pe care ți-o poți aminti ușor și pe care altă persoană nu o poate afla prin metode simple. Diferența dintre o parolă bună și una slabă constă în timpul în care poate fi aflată prin încercări repetate. Ușurința memorării este un alt aspect care trebuie luat în considerare. O parolă de 20 de caractere cu siguranță va fi mult mai greu de aflat, dar va fi cu atât mai greu de ținut minte și de reamintit fără greșeli. Scrierea parolei este o mare greșală: dacă parola este bine aleasă, utilizatorul nu va fi tentat să o scrie pe hârtie...

Având timp nelimitat la dispoziție, un program poate genera și testa toate parolele existente. Dacă o parolă este formată din 3 litere, combinațiile rezultate se ridică în jurul cifrei 18.000, încercarea lor nu reprezintă o problemă pentru puterea de procesare actuală. 30.000 de parole pot fi încercate în mai puțin de o secundă pe un calculator cu procesor P3 la 500 MHz. Dacă parola este formată din 6 litere atunci combinațiile trec peste 300 de milioane. Dacă în cadrul unei parole de 6 litere sunt folosite și numere, atunci numărul combinațiilor se ridică la 2 miliarde. Pentru o parolă de 12 caractere numărul combinațiilor ajunge până la 95 de trilioane. Pentru a nu folosi parole lungi și a evita memorarea lor, multe companii introduc metoda de schimbare a parolei la intervale regulate.

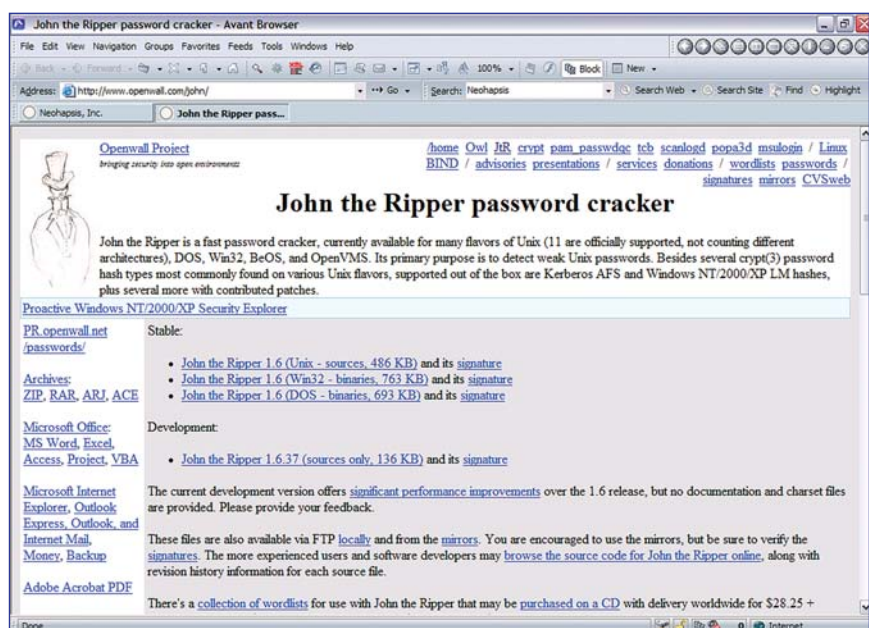
Cum alegem o parolă bună?

În primul rând, la alegerea unei parole trebuie să evităm folosirea oricărui nume sau cuvânt din dicționar (din orice limbă). Pentru a complica puțin parolele utilizatorii deseori înlocuiesc literele cu cifrele asemănătoare ca formă (cifra "1" și litera "l"). Metoda nu este bună, aceste litere putând fi la fel de simplu înlocuite cu numere și în dicționarele programelor care le încearcă automat.

O metodă bună, des practică pentru formarea unei parole este generarea unui acronim din cuvintele unei fraze memorate sau ușor memorabilă de cel care o va utiliza. Astfel "Nimeni nu-mi știe parola!" se poate transforma în Nn-msp! La fel poți proceda și cu refrenul unui cântec sau cu

orice îți este ușor de reamintit. Cuvântul format va trebui să cuprindă litere mari, litere mici și cât mai multe semne de punctuație sau caractere speciale. Atenție la selectarea caracterelor speciale, este indicat ca acestea să fie disponibile pe orice tastatură standard cu minim 101 taste.

O altă metodă bună pentru generarea unei parole este intercalarea literelor unui cuvânt cu cifrele unui an. Astfel, fructul preferat și anul nașterii pot fi transformate într-un cuvânt precum Cl19r8e0se sau ci1r9e8s0e. La fel de ușor poți intercala și două cuvinte, dar este indicat să folosești cât mai multe tipuri de caractere. O combinație a literelor mici și mari ar fi binevenită și în această situație, iar algoritmul de amestecare a literelor cu cifrele nu este necesar a fi unul standard.

Unul dintre cele mai folosite utilitare pentru recuperarea parolelor

Situl companiei MEOHAPSIS

O altă metodă (greșită) de formare a parolelor, prin inversarea ordinii literelor unui cuvânt (începând de la sfârșit spre început) este frecvent folosită. Ea poate fi implementată ușor într-un program care încercă automat parolele. O metodă similară, mai bună decât aceasta este stabilirea unei ordini cât mai puțin obișnuite pentru literele unui cuvânt. Pentru cei care sunt buni la calcule matematice sau la reamintit formule învățate la școală există o metodă simplă de creare a unei parole. O formulă matematică ușoară poate fi transcrisă într-un șir de caractere care nu vor mai trebui rememorate, va trebui să-ți reamintești doar algoritmul de modificare a cifrelor.

Prea multe parole!

Tot mai des, pe Internet paginile Web solicită un cont cu parolă la identificarea vizitatorilor unici. Determinați de numărul

mare de astfel de situri utilizatorii sunt tentați să refolosească aceeași parolă. Mai grav, la formarea unui cont nou, utilizatorul începător presupune că parola care este cerută după introducerea adresei de e-mail este parola celui cont de e-mail. Astfel, doar prin simplul fapt că ești administratorul unui forum poți avea acces la informații personale despre utilizatorii tăi (asta numai în cazul în care ești un administrator rău :-). În cazul forumurilor nu este indicată folosirea unei parole complexe sau a unei parole care a mai fost folosită pentru protejarea informațiilor importante. Ea poate fi aflată ușor și refolosită alături de alte informații personale. Este bine să utilizezi o parolă simplă pentru aceste situri, pentru că informația protejată nu este importantă. Dacă administrezi mai multe sisteme care prezintă o importanță ridicată și care trebuie protejate prin parolă, există metode prin care poți formula parole

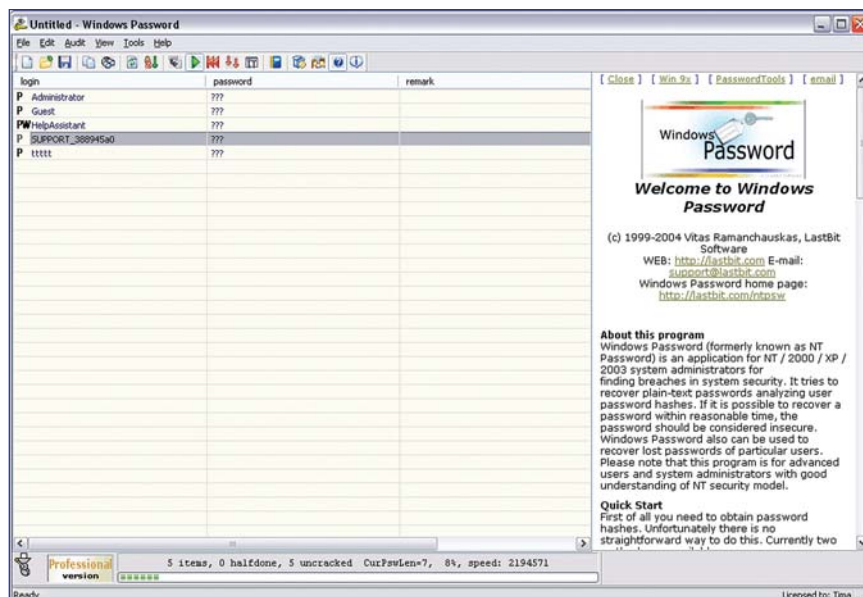
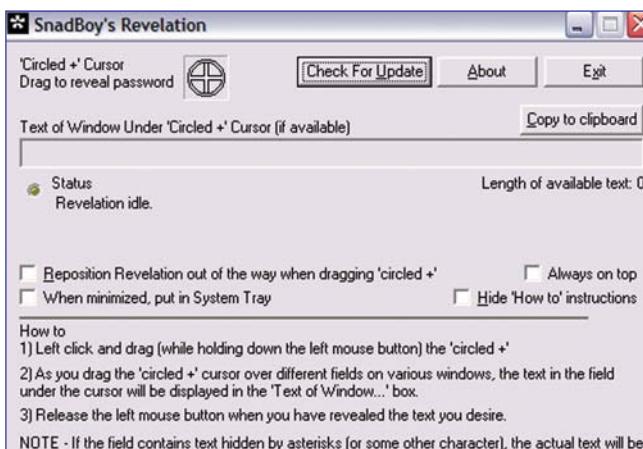
Un alt program pentru aflarea parolelor

complexe pentru fiecare, pe care le poți reține ușor. Una dintre ele este folosirea unei rădăcini. De exemplu 5g0Tα1 poate fi folosit ca nucleu, iar în jurul acestei părți poate fi adăugat un prefix și sufix legat de situl respectiv (sau o caracteristică a lui), de exemplu f05gr0Tαu1m pentru un forum des vizitat.

Metode practicate pentru aflarea parolelor

De exemplu, pe un sistem Windows NT, la stocare, parola este împărțită în secvențe formate din 7 caractere. Pe un astfel de sistem cele mai sigure parole sunt cele de 7 sau de 14 caractere; o parolă de 8 nu va aduce o securitate mai mare. Când cineva va încerca să decripteze o parolă formată dintr-un nume de 7 litere și două cifre, va obține ușor prima parte a parolei, iar celelalte două cifre - aproape instantaneu! Chiar mai ușor, când parola este formată prin apăsarea tastelor care formează un model sau un desen pe tastatură, ușor de recunoscut, aceasta va fi ușor de interpretat după descoperirea unei părți a parolei.

Tehnica aflării parolelor prin încercarea cuvintelor din dicționar, denumită "dictionary attack" este foarte simplu de pus în practică. După criptarea parolei, fișierele sunt comparate, iar dacă acestea sunt identice parola este extrasă. Un program mai avansat va încerca cuvintele din dicționar și va impune reguli care reduc teoretic timpul necesar pentru a afla parola. Știind modalitățile prin care utilizatorii își aleg parolele, poți impune ușor câteva reguli simple precum: inversarea ordinii literelor, adăugarea unui prefix sau sufix, adăugarea unui an ca sufix, dublarea cuvintelor, prima literă mare a unui cuvânt, înlocuirea unui grup de litere dintr-un cuvânt cu cifra pe care o

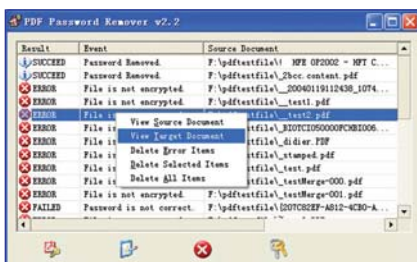
Program pentru aflarea parolelor sistemului de operare Windows

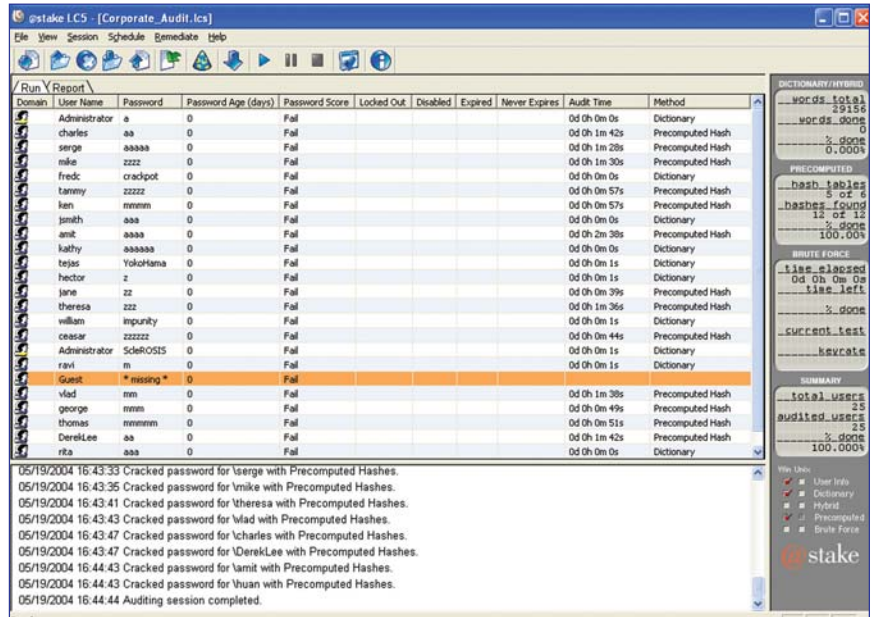
reprezintă, înlocuirea unei litere cu o cifră, sau extragerea unei litere care se repetă. Aceste modificări pot fi aplicate unui întreg dicționar de cuvinte, în cazul în care parola nu a putut fi descoperită simplu. O altă metodă de aflare a parolelor este atacul denumit "brute force" care dă și el "rezultate bune". Astfel, în acest tip de atac nu sunt încercate cuvintele din dicționar, ci acestea sunt formate automat din literele alfabetului. Teoretic, acesta va da rezultate mai bune decât în cazul folosirii unui dicționar de cuvinte, dar timpul în care o parolă este descoperită va fi mult mai mare. Rezultatul unui astfel de atac depinde doar de lungimea parolei și de numărul de tipuri de caractere folosite în acea parolă. Parolele care sunt aflate folosind dicționarul sunt o submulțime a parolelor din metoda brută. Totuși, în zilele noastre, puterea de procesare a mai multor calculatoare poate fi adunată, astfel oricine deține controlul mai multor sisteme are șansa de a afla mai ușor o parolă.

Virusi care fură parole

Viermele DoubleTap se răspândește pe sistemele care au instalat Microsoft SQL Server. După instalarea serverului, administratorul trebuie să schimbe parola setată implicit (care nu există teoretic până în acest moment). Mulți administratori nu o schimbă, dând șansa acestui vierme de a transmite adresa sistemului prin IRC (Internet Relay Chat) și de a rula un fișier executabil de pe un FTP extern. În plus sistemul trimite un e-mail cu aceste informații la adresa ixltd@postone.com. De pe sis-

Program pentru recuperarea parolelor din documentele .pdf

@stake LC 5 - ultima versiune a cunoscutului program pentru recuperarea parolelor denumit LoptCrack

temul infectat viermele scanează portul deschis 1433 (setat implicit pentru MS SQL Server) al altor sisteme pentru a le infecta. Pentru a repara această problemă vizitează adresa <http://www.microsoft.com/technet/security/bulletin/MS02-020.asp>.

Alt vierme, denumit "Lion" afectează serverele pe care a fost instalat Linux și care rulează software-ul denumit BIND (Berkeley Internet Name Domain). Sistemele infectate trimit parolele de administrare criptate la adresa china.com. Acest vierme este o modificare a viermelui Ramen, care infecta doar sistemele pe care rula Linux Red Hat. Prin intermediul acestor virusi se obține controlul de la distanță al sistemului infectat.

Parole ieftine

Un studiu realizat recent de organizația conferinței InfoSecurity Europe a demonstrat că angajații din cadrul unei companii vor ceda foarte ușor parolele unor persoane necunoscute. Astfel 95% din angajații unei companii și-au dezvăluit parola pentru un pix ieftin (în comparație cu procentul de 65% de anul trecut). Din totalitatea bărbaților 95% au cedat parola ușor, în comparație cu 85% din totalitatea femeilor. La altă companie mare angajații au avut de completat un formular în care era cerută parola, și au cedat-o la fel de ușor. În situația în care aceștia au fost supuși unei serii de întrebări, printre care și "care este parola ta", 3 din 4 (75%) au

răspuns imediat. Dacă au refuzat să răspundă la întrebare, următoarele întrebări erau legate de natura parolei.

După urmarea unor trucuri de "inginerie socială" încă un procent de 15% au răspuns la întrebare. Două treimi din personal folosea parola respectivă și în alte locuri. Persoana care a opus cea mai mare rezistență a fost directorul executiv care a declarat: "Eu sunt directorul executiv, eu nu vă pot spune parola pentru că veți putea compromite securitatea companiei". Cu toate acestea, situația s-a răsturnat drastic în momentul în care șeful cel mare și-a dezvăluit parola fără reținere, declarând că este numele fiicei sale. Șeful a fost întrebat și care este numele fiicei; culmea este că a răspuns imediat.

Prin definiție, o parolă este secretă. Nu trebuie să o dezvăluim nimănui. Nici măcar administratorul sistemului nu are nevoie de parolele utilizatorilor pentru a repara probleme. Nu dați parola persoanelor cunoscute (pentru că este secretă!) și în nici un caz unor persoane străine (chiar dacă acestea identifică și explică clar situația - în cazul e-mailurilor). Dacă acele persoane au funcții de administrare, înseamnă că trebuie să aibă - și vor avea - parola lor.

În final, vreau să vă aduc aminte că un secret este secret, doar atâta timp cât este știut de cel mult trei persoane, dintre care două sunt moarte :).

Remus Zoica
remus@myc.ro

Supratactarea pentru începători

Pe Cd-ul Revistei:
RivaTuner 2.0 RC versiunea 15.3

Supratactarea este un subiect foarte aprofundat de majoritatea utilizatorilor de PC-uri, însă mulți nu știu ce fel de programe să utilizeze, sau cum să procedeze. În fine, în acest articol am tratat supratactarea procesorului și a plăcii grafice, cu ajutorul unui program specializat.

Nevoia de supratactare

Probabil este o chestie psihologică a românului, adică "hai să stoarcem și ultima picătură din sistemul pe care l-am achiziționat". Problema este că trebuie să avem în vedere mai mulți factori, printre care o sursă de tensiune performantă și un sistem de răcire de bună calitate. Lucruri pe care mulți dintre noi, fie "profesioniști" sau începători, le uită sau nu le cunosc. Și atunci sistemul devine instabil sau, pur și simplu, nu mai pornește.

De aceea, îți recomand ca înainte de a începe să îți supratactezi sistemul (fie și

numai procesorul sau placa grafică) să lași deoparte orgoliul de "atotștiutor" și să te documentezi temeinic.

Cum supratactăm?

1. Trebuie să începem cu sursa de tensiune care trebuie să fie de bună calitate. Majoritatea carcaselor care se găsesc în comerț sunt echipate cu surse de alimentare de "așa-zis" 350W, care în realitate de abia furnizează 250W... Este neplăcut, dar trebuie să ai în vedere acest lucru, pentru ca atunci când sistemul se resetează din senin, să știi de ce!

Recomandarea IDEALĂ: achiziționarea unei surse de tensiune de marcă, la un preț ce variază de obicei între 50 - 200 EURO sau poate chiar mai mult.

Recomandarea MINIMĂ: dacă nu îți permiți achiziționarea unei surse de tensiune de cel puțin 50 Euro, atunci îți recomand să-ți achiziționezi, suplimentar, încă

o sursă (pe lângă cea din carcasă) la un preț de aproximativ 500.000 lei, pe care o vei folosi pentru alimentarea unităților optice, hard discurilor și unității de dischetă. Cealaltă sursă va alimenta doar procesorul și - eventual - ventilatoarele adiționale.

2. Majoritatea carcaselor care se găsesc în magazinele de specialitate au probleme de finisaj, chiar și la cele renumite am găsit unele defecte, însă recomandarea ar fi să te ferești de carcasele în care sursa de tensiune se instalează vertical, pentru că acele carcase de obicei sunt mai mici și nu permit ventilatorului care răcește procesorul să aspire aer proaspăt, ci doar aerul (deja încălzit!) pe care sursa de alimentare îl degajă.

IDEAL ar fi să-ți achiziționezi o carcasă care permite instalarea unui ventilator de 12 cm separat pentru hard discuri, și unul sau două ventilatoare care vor sufla aerul

În stânga se află o sursă de alimentare de marcă, iar în dreapta una obișnuită

încălzit de procesor spre exteriorul carcasei (chiar dacă respectivul procesor are deja, desigur, un ventilator și un radiator).

3. E bine să instalezi cât mai multe ventilatoare în carcasă, însă dacă nu îți permiți, ar fi recomandat să-ți instalezi cel puțin unul singur care să elimine aerul cald pe care îl produce procesorul sau/și placa grafică, mai ales când sunt supratractate.

4. Sistemul de răcire pe care îl achiziționezi pentru procesor trebuie să aibă un radiator masiv și un ventilator care să conducă cu un debit de volum (de aer) sesizabil mai mare decât unul obișnuit. În

orice magazin de produse IT poți primi o recomandare în acest sens, iar diferența de mărime dintre un cooler (sistem de răcire) obișnuit și unul dedicat pentru supratractare de obicei este vizibilă!

5. Creșterea tensiunii

Creșterea tensiunii este necesară doar în cazul în care supratractarea FSB-ului (Front Side Bus - magistrală frontală) depășește 10-15 procente din viteza reală a FSB-ului și doar atunci când apar probleme de instabilitate. Să luăm exemplul unui procesor cu FSB de 133 MHz și cazul nefericit în care nu avem un sistem de răcire performant, ci

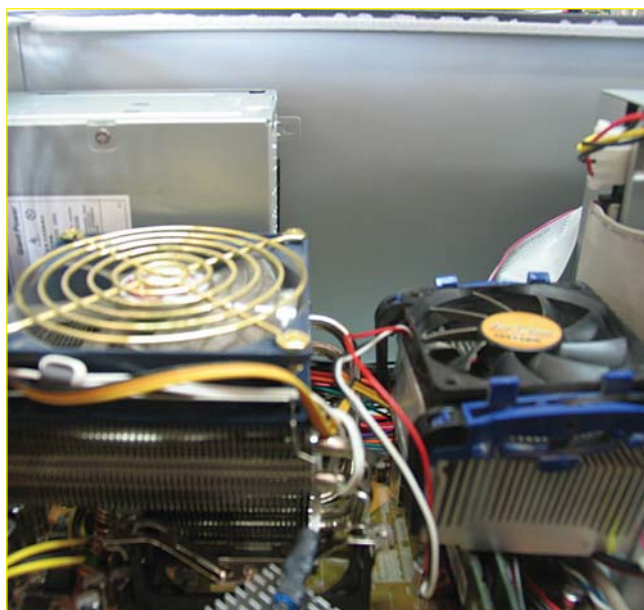
doar pe cel clasic.

În acest caz sigur nu vom putea supratracta procesorul cu mai mult de 10 procente sau poate deloc.

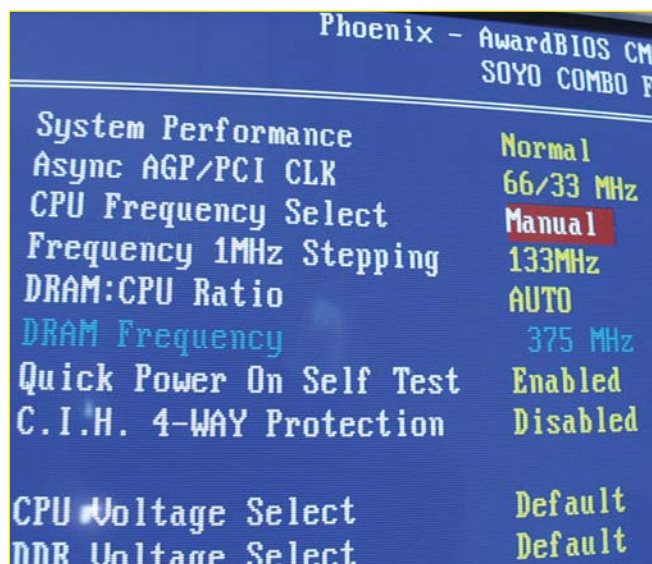
Aici trebuie să menționez că o creștere a FSB-ului cu 10 procente nu necesită mărirea tensiunii procesorului decât dacă sistemul se blochează sau prezintă unele probleme la inițializare (boot); însă din propria experiență, de câte ori am supratractat un procesor cu doar 10 procente față de viteza reală nu am întâmpinat nici o problemă și nu a fost necesară creșterea tensiunii!

Ventilator interior în fața carcasei cât și în spatele ei

În stânga cooler performant, iar în dreapta cooler obișnuit pentru procesor Pentium 4

Frecvență normală

Pentru efectuarea supratactării, trebuie să intrăm în BIOS în meniul unde se află setările FSB-ului și ale tensiunii procesorului. Nu pot să dau o denumire exactă a meniului din BIOS unde găsesc aceste setări, pentru că fiecare BIOS este personalizat de producătorul plăcii de bază. Astfel, creștem viteza FSB-ului cu 10 procente de la 133 la 146MHz, repornim sistemul și cu ajutorul unui program de testare cum ar fi 3DMark'03 (pe care îl găsiți pe CD-urile acestui număr) testăm performanța calculatorului în acest caz.

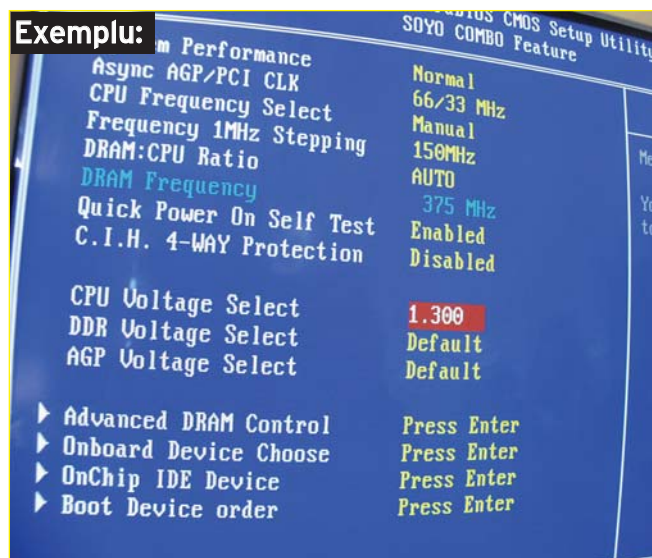
După terminarea testului/lor, dacă sistemul nu s-a blocat sau nu a prezentat nici o eroare a imaginii, atunci putem fi siguri că am realizat o supratactare stabilă a sistemului. Bine, mai trebuie să avem în

vedere că vremea e rece afară (probabil și pe la mulți dintre noi, prin apartamente :-)) și că probabil la vară sistemul s-ar putea să se blocheze... De aceea vă recomand încă odată să vă achiziționați un cooler "sănătos", cel puțin pentru sezonul de vară. În continuare voi prezenta un exemplu mult mai... ambițios. Să presupunem că dispui de un procesor PIII 600MHz și o placă de bază care ne permite supratactarea acestuia.

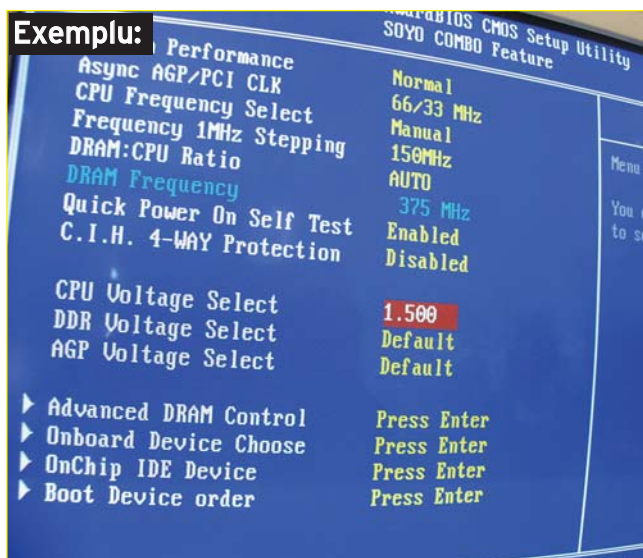
Înainte de a începe procesul de supratactare, trebuie să vă achiziționați un cooler performant, cum am specificat la punctul 4. Procesorul PIII 600MHz are un multiplu 6x și un FSB de 100 MHz, iar pentru a-l supratacta cu 40 de procente trebuie să îi ridicăm FSB-ul la 140MHz. În momentul respectiv,

Precizez că pe vremea când a fost lansat acest procesor pe piață era dificil să găsești o placă de bază care să îți permită o supratactare eficientă, deoarece nu erau mulți producători care să ofere această facilitare.

frecvența procesorului va fi de 840MHz. Pe lângă setarea FSB-ului trebuie să configurăm și tensiunea procesorului, care are valoarea între 1,60 și 1,75 V depinde de soclul și modelul procesorului, dar să presupunem că tensiunea acestuia este 1,6 V. Creșterea tensiunii trebuie făcută treptat, adică creșteți tensiunea, treptat, în pași de 0,1 V și reporniți, pentru a verifica stabilitatea sistemului.

Exemplu de tensiune normală

Exemplu de tensiune supratactată de la 1,3 V la 1,5 V

Dacă sistemul nu mai pornește, înseamnă că ai ridicat prea brusc tensiunea (exemplu: 0,2 V) și coolerul pe care îl ai nu este capabil să răcească suficient procesorul sau ai ridicat FSB-ul procesorului prea brusc (exemplu: cu 20 sau 30 MHz).

Deci pentru a evita eventualele probleme trebuie să respecti acest ghid, altfel trebuie să apelezi la metode neortodoxe, cum ar fi să resetezi BIOS-ul pentru ca sistemul tău să poată porni.

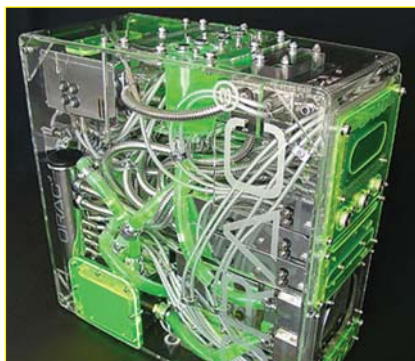
După creșterea tensiunii trebuie să verifici - desigur - stabilitatea sistemului supratăctat în sistemul de operare, prin testarea acestuia cu câteva softuri de specialitate cum ar fi 3DMark, SiS of Sandra etc.

Dacă toate testele decurg normal și sistemul funcționează perfect, atunci trebuie să repeți testele și după câteva zile de operare normală pentru a te asigura că supratăctarea pe care ai realizat-o este fiabilă și stabilă.

Dacă apar probleme de genul: sistemul "îngheață", apar distorsiuni ale imaginii etc., atunci trebuie să reduci tensiunea procesorului treptat până când astfel de probleme dispar și procesorul operează stabil.

6. Creșterea frecvenței FSB

Creșterea frecvenței FSB este în strânsă legătură cu creșterea tensiunii (capitolul anterior). Spun asta pentru că în momentul în care creșteți frecvența FSB-ului, acesta - firește - consumă mai multă energie, iar singura posibilitate de a forța suplimentar alimentarea acestuia este creșterea tensiunii. Această creștere a FSB-ului trebuie făcută treptat (din 10 în 10 MHz sau din 5 în 5 MHz) simultan cu creșterea treptată a tensiunii.

Carcasă cu răcire lichidă

În momentul în care atingeți limita de supratăctare - care depinde de sistemul de răcire - (poate fi chiar unul cu răcire lichidă, dacă îți permiți, nu doar cel pe care l-am descris la punctul patru) s-ar putea ca sistemul să nu mai pornească sau să prezinte erori fatale în timpul rulării sistemului de operare! De aici poți descrește frecvența FSB-ului procesorului până când acesta va funcționa normal.

Nu uita, concomitent cu frecvența FSB-ului, să scazi sau să crești tensiunea procesorului până când acesta operează normal.

7. Sistemul de operare

Cel mai bun sistem de operare pentru overclock!

Ani de-a rândul am testat sisteme hardware și versiuni ale sistemului de operare Windows pentru supratăctarea sistemului. Îmi pare rău că nu vă pot spune nimic despre sistemele de operare Linux pentru că nu le-am utilizat în asemenea teste, însă dintre cele produse de Microsoft, cel mai bun sistem de operare pentru supratăctarea sistemului este Windows 98 urmat de Windows XP Pro.

Windows XP Pro este mai sensibil la supratăctare decât Win 98, însă nu poate da același randament ca și Windows 98.

Pentru cei care doresc să obțină o supratăctare cât mai stabilă și mai apreciazabilă le recomand Win 98, care de altfel este ideal și pentru jocuri.

8. Supratăctarea plăcii grafice

Acest tip de supratăctare este recomandat tuturor celor care se joacă pe calculator. Deosebirea între supratăctarea procesorului și a plăcii grafice este că acest tip de supratăctare se poate face de obicei cu ajutorul unui software specializat sau din driverul plăcii grafice și nu din BIOS, ca în cazul procesorului.

De asemenea, și procesorul central poate fi supratăctat cu ajutorul unui software.

O altă deosebire este că la placa grafică putem supratăctat doar memoria și nucleul. Spun asta pentru că nu putem mări din software tensiunea nucleului, ci doar frecvența acestuia. Pentru a vă scuti de bătaie de cap la căutarea unui software specializat în supratăctarea plăcii grafice, vă prezint programul RivaTuner 2.0 RC versiunea 15.3 care permite modificarea fără probleme a frecvenței procesorului grafic și a memoriei grafice.

Programul RivaTuner se găsește pe CD-urile din acest număr al revistei! Pentru a intra în meniul care permite supratăctarea plăcii grafice, te rog să privești imaginea numărul 1. După accesarea meniului System Tweaks trebuie să bifezi caseta "Enable drive-level hardware overclocking" (privește imaginea numărul 2) și să dai clic

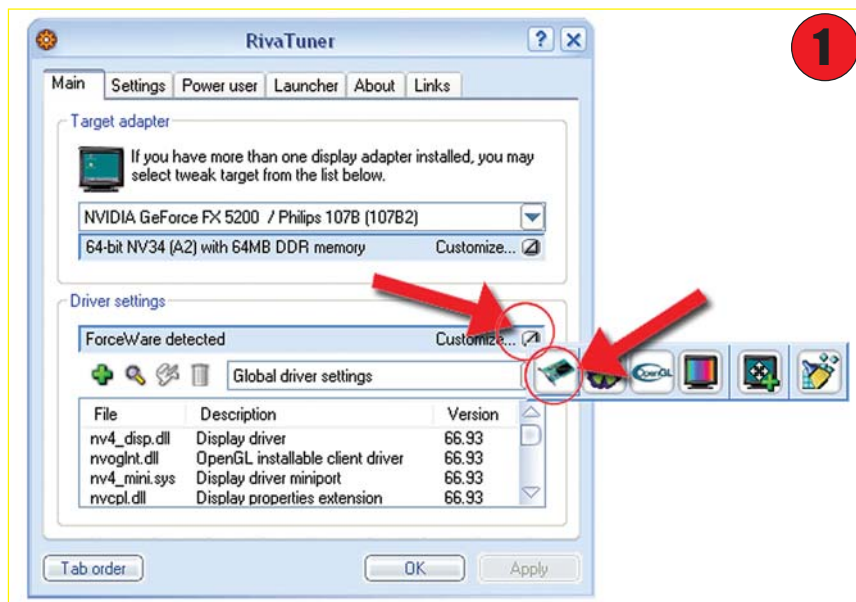
pe butonul "Detect now" (privește imaginea numărul 3) pentru ca programul să poată detecta frecvențele actuale ale procesorului grafic cât și ale memoriei.

În timpul procesului de detectare, imaginea de pe ecran se va stinge, ceea ce este normal. În continuare, programul va afișa frecvențele actuale ale procesorului grafic și memoriei. În partea de sus a ferestrei poți configura atât frecvența procesorului grafic, și a memoriei.

După creșterea acestora cu 10-15 MHz este bine să testezi stabilitatea plăcii grafice, prin apăsarea butonului test (în partea de jos a ferestrei) dacă nu apar distorsiuni ale imaginii, continuați până la apariția acestora.

Procesul de creștere a frecvenței se face treptat, adică prima dată mărești frecvența procesorului grafic până când imaginea afișată va fi eronată sau apar erori de afișare în testele specializate.

După atingerea acestui punct maxim trebuie să reduci cu câte 10 MHz frecvența procesorului grafic până când funcționarea acestuia va fi stabilă. Dacă imaginea rămâne în continuare eronată, trebuie să repornești sistemul și să reduci frecvența procesorului cu 10-20 MHz față de valoarea

la care imaginea a fost eronată.

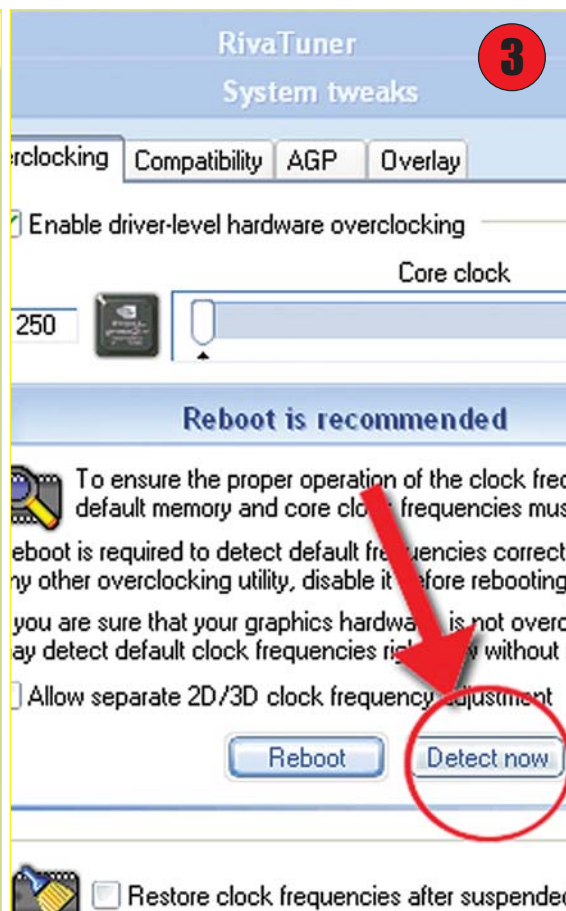
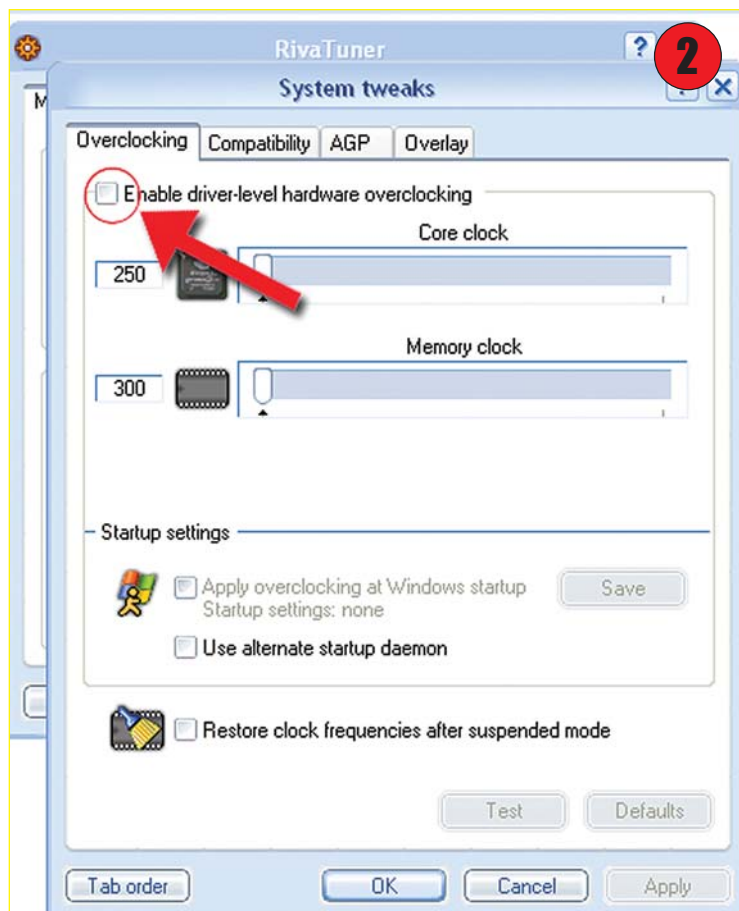
Repetă procesul și în cazul frecvenței memoriei grafice. După terminarea fiecărui proces apasă butonul "Apply" și testează performanța plăcii grafice cu noile setări în programele de specialitate cca. 2 ore.

Dacă apar erori de imagine, atunci reduci pe rând frecvența procesorului grafic și a memoriei grafice cu 10-15 MHz și

repeti testul.

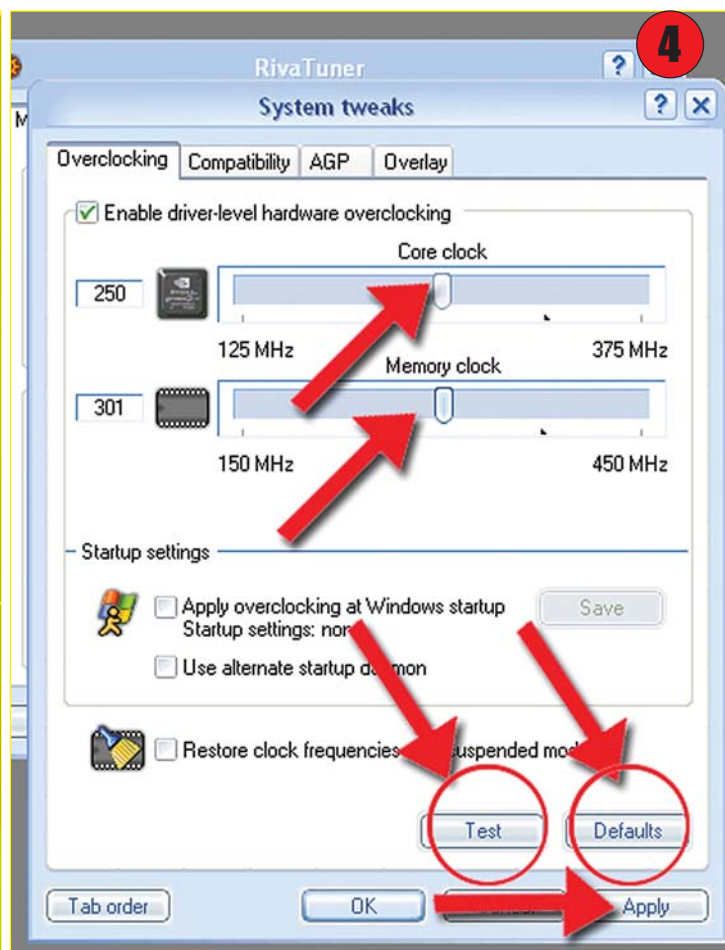
Continuă acest proces până ce imaginea din teste rămâne afișată corect, pentru a afla cu exactitate frecvențele maxime suportate de procesorul și memoria grafică.

În caz de urgență, de la butonul "Defaults" poți reseta frecvențele originale ale nucleului cât și ale memoriei grafice (privește imaginea numărul 4).

Carcasă nVentiv Mach II

9. Ce obținem în urma supratactării și care sunt riscurile?

În urma supratactării plăcii grafice putem obține o performanță îmbunătățită cu 5 până la 20 % sau mai mult, în funcție de sistemul de răcire al plăcii grafice; la fel se poate spune și despre unitatea centrală de procesare (procesorul).

Trebuie să știi că performanța nu crește proporțional cu supratactarea.

Chiar dacă în urma supratactării frecvenței procesorului, să presupunem că aceasta va crește cu 50%, performanța crește doar cu 10 - 20%, ceea ce este acceptabil.

Picătura de performanță în plus pe care ne-o oferă supratactarea presupune riscuri pe care și le asumă utilizatorul.

Nu am auzit de procesoare arse sau plăci grafice distruse în urma supratactării efectuate din BIOS, însă trebuie să îți repet că acest risc ți-l asumi și riști să pierzi garanția produsului!

10. Produse dedicate pentru supratactare și un ultim cuvânt...

Există carcase care integrează sisteme de răcire cu lichid, chiar am prezentat prin 2003 dacă îmi aduc bine aminte o carcasă care se numea nVentiv Mach II și care răcea un Athlon FX 2,2 GHz supratactat la 2,8GHz la -47 grade Celsius.

Problema este că prețul unei asemenea carcase depășește 1.000 EURO, însă vreau să vă spun că supratactarea este un fel de loterie a utilizatorului IT, care poate să aibă "norocul" unui procesor care se lasă supratactat fără probleme, sau "ghinionul" unui care se blochează dacă îl supratactezi cu 1MHz.

Deci, totul depinde și de norocul pe care îl ai la produsul pe care îl cumperi, deci în ultimă instanță, șansa este cea care îți permite să supratactezi procesorul central, grafic, sau memoria grafică etc. Toate procesoarele sunt la fel, toate plăcile grafice sunt asemănătoare, însă dacă îți cumperi o

placă grafică produsă de un fabricant specializat, ai toate șansele să obții o placă grafică mult mai performantă, deoarece producătorul respectiv se îngrijește să instaleze radiatoare și pe memorii sau un cooler mai performant pe procesorul grafic. La procesoare, lucrurile stau un pic diferit, adică atunci când îți permiți un cooler mai bun, ai toate șansele să supratactezi procesorul cu 100-200 MHz în plus și să câștigi astfel un plus de 5-10 procente la performanță.

Există și riscuri, însă eu nu m-am întâlnit cu ele... poate numai dacă nu respecti pașii de supratactare!

Totuși reține că poți să pierzi garanția produsului dacă riști să îți supratactezi orice componentă (bineînțeles, supratactabilă!)

Pentru asistență suplimentară, îți stă la dispoziție adresa mea de e-mail. ■

Dorel Puchianu jr.
dorel@myc.ro

Ghid de inițiere în Linux

PARTEA I

Din câte ai putut observa, în My Computer și în alte reviste de specialitate s-a discutat destul de mult despre Linux. Siturile de știri de pe Internet vuiesc zi de zi de știri de genul "Linux a fost adoptat de orașul Munchen" sau "Linux este mai sigur decât Windows". Nu am să mă ascund după deget: sunt un împătimit Linux și un suporter al mișcării open-source, iar primul lucru care m-a adus aici este faptul că după un timp mi-am dat seama că mă descurc mai bine și mai ușor în Linux decât în orice alt sistem de operare.

Un analist IT a declarat în public că Microsoft-ul și dezvoltatorii software vor trebui să se adapteze valului de software gratuit care a lovit lumea de mai bine de doi ani, că vor trebui să se obișnuiască cu ideea că Linux câștigă teren pe zi ce trece și nimeni nu îl poate opri. Acum vă spun același lucru în cuvinte mai puțin

amenințătoare: adaptați-vă ca să fiți pregătiți!

Din zecile de scrisori pe care le-am primit la redacție, în majoritatea am regăsit același lucru: cererea voastră pentru un ghid Linux dedicat începătorilor. Mi-a luat o lună și ceva ca să adun datele care mi-au permis să încep acest lung articol, o lună în care a trebuit să îmi aduc aminte ce înseamnă să fii începător în Linux, să îmi aduc aminte de problemele evidente de care m-am lovit și cum mi-ar fi plăcut atunci să mi le explice cineva.

E rândul meu să dau mai departe ceea ce am învățat...

De ce Linux?

Din mai multe motive... Cel mai evident este o viață mai liniștită. Fără viruși care să te sâcăie, fără antivirusi care să-ți consume inutil resursele PC-ului, fără spyware și

adware și alte soiuri de programe malițioase cu care te-ai obișnuit în Windows. Un alt motiv ar fi gratuitatea. Desigur, la noi pirateria e în floare. De ce să dau bani pe Windows XP Professional când pot să-l copiez de la vecini? Chiar ca și firmă mă supun riscului de a fi vizitat de BSA și încarc pe toate PC-urile Windows. Oameni buni - intrăm în Uniunea Europeană. În curând lumea IT atât de lejeră pe care am cunoscut-o e pe cale să se schimbe. Nu utilizatorii mici sunt cei care vor pierde cel mai mult, ci firmele. Controalele vor începe și nu mulți vor fi aceia cu acte în regulă. Cea mai mare satisfacție pe care aș putea să o am într-un asemenea caz - de ar fi să mă transpun în pielea unui patron - ar fi aceea de a fi capabil să zămbesc în fața controlorelor și să le spun că eu nu am nevoie de licență... doar folosesc Linux. Și nu... nu am plătit nimic pentru acest sistem de operare sau programele instalate pe el ci le-am copi-

at gratuit de pe Internet. Mai mult, pot să le modific cum vreau.

Și dacă tot vorbim de modificarea lor, un alt avantaj pe care Linux și software-ul open source îl prezintă este modularitatea și abilitatea de a le recompila. Dezvoltatorii de software știu despre ce vorbesc. Vorbesc de posibilitatea de a verifica ce nu e bine atunci când un program se blochează. Posibilitatea de a prelua un cod sursă, un program, și a-l adapta nevoilor noastre. Dacă cineva m-ar întreba ce înseamnă Linux i-aș răspunde: libertate deplină.

Nu în ultimul rând, Linux înseamnă a-ți depăși limitele. A învăța ceva nou. A fi la curent cu ultimele descoperiri ale unei comunități care se întreține singură. A face parte din ceva.

Cui îi este dedicat acest ghid?

Tuturor celor care vor să învețe. Celor care s-au saturat de viruși și reînstalări de sistem. Celor care vor mai mult. Celor care s-au saturat de ecrane albastre și mesaje de eroare, celor care nu mai au de învățat nimic altceva din alte sisteme de operare. Acest ghid este pentru cei care pot să-l suporte.

Nu va fi ușor. Oricât de bine voi încerca să vă explic, va exista ceva care nu a înțeles ceva, ceva care va avea întrebări de pus. Nu vă fie teamă, vă stau la dispoziție. Nu vă fie rușine să întrebați, la fel am fost și eu odată. E mai grav să îți pleci capul și să te prefaci că ai înțeles decât să treci,

nepregătit la un nou capitol.

Despre ce se va discuta în acest ghid?

Despre tot ce înseamnă Linux. Despre cum să îl instalezi, cum să îl configurezi. Despre plusurile și minusurile lui, aplicațiile care rulează pe el. Despre felul în care poate fi folosit la puterea lui maximă, despre avantajele pe care le aduce și foloasele lui în lume. Acest ghid te va transforma dintr-un simplu utilizator Windows într-un power-user Linux. Cât de departe

vei ajunge, acest lucru depinde numai de tine.

Începutul...

Înainte de toate aș vrea să clarific câteva lucruri. Sau mai bine zis, să spulber câteva mituri care s-au format în jurul acestui sistem de operare.

1. Linux e greu de instalat.

Crede-mă, dacă ai reușit să instalezi singur Windows XP vei reuși și cu Linux. De exemplu, instalarea Lycoris (care este o distribuție Linux - vom vorbi de distribuții ceva mai încolo) se face din 5 clicuri de mouse. Mai mult, îți permite să joci Solitaire în timp ce se instalează, ca să nu te plictisești.

Debian pe de altă parte - o altă distribuție Linux - nu este recomandat începătorilor. Instalarea este acompaniată de un ecran în mod text și trebuie să știi ce faci ca să o duci la bun sfârșit.

Al treilea caz este al distribuțiilor Live CD care nu necesită instalare, ci rulează direct de pe CD (cumar fi Knoppix, SlaX sau Gnoppix).

2. Linux îmi va strica instalarea Windows, îmi va distruge datele.

Din nou greșeală. Dacă nu alegi deliberat să îți formatezi partițiile cu date sau încerci să te hazardezi dincolo de limitele

Un desktop Linux, nu atât de diferit de cel din Windows

cunoștințelor tale în timpul instalării ai o șansă destul de mare să te trezești fără jocuri, filme, muzică și documente. Dacă ai răbdare și citești instrucțiunile din acest ghid, nimic rău nu se poate întâmpla. Am instalat de zeci de ori Linux în viața mea și niciodată nu am pățit nimic rău, nici măcar la început când eram și eu novice. Tot ce a trebuit să fac a fost să-mi înving teama și să mă conving că sistemul se află sub comanda mea și nu invers.

3. Linux este gratuit și prin urmare nu atât de bun ca alternativele comerciale.

Linus Torvalds - creatorul sistemului de operare Linux

Există mulți oameni care confundă "gratuit" cu "ieftin". Iar ce e ieftin de multe ori nu se ridică la nivelul așteptărilor. Cea mai interesantă replică pe care pot să o dau este următoarea. Avem aer în jurul nostru și mai există aer îmbuteliat. Cel îmbuteliat este mai pur, mai curat, mai plăcut, însă costă bani. Cel pe care îl inspirăm zi de zi îl putem alege - aer poluat de oraș sau aer curat de munte. În ambele cazuri, e gratuit și poți să inspiri din el cât vrei. La fel și cu Linux. Mai simplu: gândește-te că există milioane de oameni care îl folosesc - trebuie prin urmare să fie bun de ceva. Linux a devenit regele serverelor devansând sis-

temele de operare comerciale dintr-un bun motiv. Ca să nu mai vorbim de faptul că este din ce în ce mai mult adoptat ca și soluție desktop.

4. Linux este pentru avansați și nu are o interfață grafică.

Mda... veșnica prejudecată. Un coleg mi-a spus odată același lucru: "Ce, Linuxul nu are o interfață grafică iar eu nu vreau să lucrez în linie de comandă...". Să vezi și să nu crezi, Linux are o interfață grafică. Are chiar mai multe, iar două dintre ele sunt mult mai avansate decât cele din Windows XP. Asta din motiv că Windows XP nu a mai fost updatat serios de mai bine de cinci ani, iar comunitatea Linux a crescut în tot acest timp.

Linux nu este numai pentru avansați. A afirma acest lucru echivalează cu "Windows este doar pentru experți". Oameni buni - este tot un sistem de operare. Cât despre linia de comandă, rămâne la latitudinea voastră să alegeți dacă vreți sau nu să o folosiți.

5. Nu există programe sau jocuri pentru Linux.

Microsoft încă domină piața software a lumii. Windows și OS X se bucură de recunoștința dezvoltatorilor iar utilizatorii au o adevărată pleiadă de aplicații din care pot alege. Însă nici Linux nu duce lipsă de software. De la cele mai mărunte editoare de text și până la ultimele jocuri, Linux le are pe toate. Vrei să joci Warcraft III sau Doom III sub Linux? Te voi învăța cum să o faci.

6. Va trebui să renunț la Windows și să cumpăr software nou pentru Linux.

Nu. Linux și Windows pot coexista lejer pe același hard disc. Le poți folosi pe ambele, uneori chiar fără să rebootezi calculatorul. Cât despre programe, 99% din programele dezvoltate pentru Linux sunt gratuite. Nu trebuie să le cumperi și nu te oprește nimeni să le împarți cu prietenii. Mai mult, ești încurajat să le distribuie la fel cum probabil faci cu freeware-ul pentru Windows.

Dacă ți-e greu totuși să te desparți de programele din Windows îți voi arăta cum să le rulezi și să le folosești în Linux.

De când fac parte din redacția "My Computer" m-am confruntat cu o serie de întrebări ale căror răspunsuri formează prima lecție a Linux-ului pentru începători. Multă lume nu înțelege ce este acest sistem de operare, sau are neclarități legate de termenii tipici strâns legați de Linux. Să încercăm să răspundem la cele mai frecvente întrebări:

Ce este Linux?

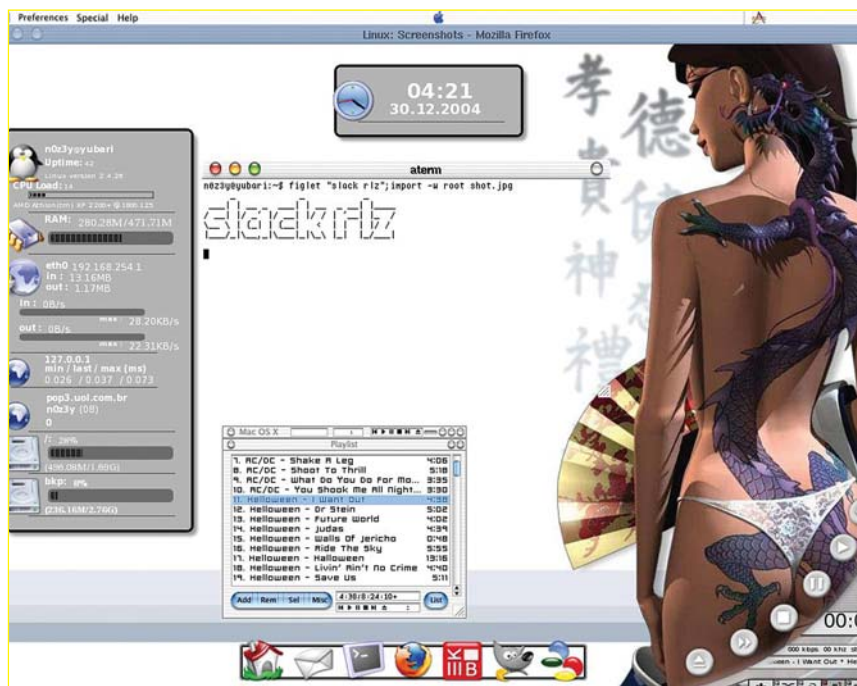
Linux este un sistem de operare gratuit creat de Linux Torvalds în 1991, cu adânci rădăcini în UNIX. În prezent, datorită licenței GPL, milioane de oameni contribuie la dezvoltarea acestuia. De la programatori și până la artiști grafici sau beta-testeri, toți ajută la realizarea unui sistem de operare mai bun, mai rapid, mai folositor.

Ce înseamnă open-source?

Open source înseamnă orice cod sursă care este pus la dispoziția utilizatorilor spre studiere și modificare. Înseamnă o sumedenie de programe gratuite pe care le poți modifica, recompila și distribuie în mod gratuit, fără a fi nevoit să mai plătești pentru ele. Majoritatea programelor open-source sunt dezvoltate în prezent pentru platforme Linux dar acestea se găsesc și sub alte sisteme de operare cum ar fi Windows, OS X, BSD sau BeOS. Cele mai bune exemple de programe open-source le reprezintă aplicațiile Mozilla (Firefox, Thunderbird, Sunbird, browserul Mozilla) și proiectele Apache sau Fedora.

Ce este licența GPL?

General Public License este un act digital care acompaniază software-ul open-

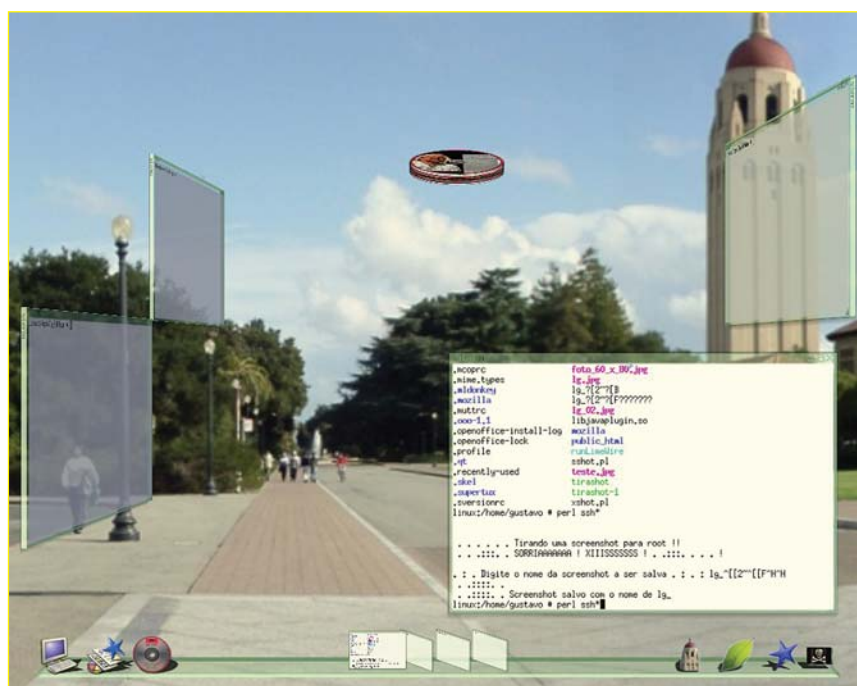

source. Prin acest act ți se acordă dreptul de a folosi după bunul plac aplicația în cauză, dreptul la redistribuire, modificare și recompilare. Practic, singura restricție care ți se impune ca utilizator este ca atunci când redistribui programul, fie el în cod sursă sau compilat, să atașezi arhivei acestuia o copie a licenței GPL. Convenabil aș zice...

Ce este o distribuție?

În lumea Linux, "distribuție" este un

sinonim al cuvântului "versiune". După cum există Windows 98, Windows ME sau XP, la fel avem distribuțiile Slackware, RedHat, Debian, Gentoo, Fedora, Mandrake sau SuSE (pe lângă multe altele). În esență, o distribuție este o versiune Linux dezvoltată de una sau mai multe persoane, customizată după bunul plac. Xandros este o distribuție Linux dedicată începătorilor și a fost concepută special pentru aceștia. RedHat/Fedora se concentrează asupra tuturor claselor de utilizatori, de la începători la mediu spre avansat, de la

desktop-uri și până la servere. Debian și Slackware sunt distribuții dedicate avansaților, administratorilor de sistem, dar pot fi cu ușurință transformate în stații desktop. Eu de exemplu am optat acasă pentru Slackware deoarece îmi permite să customizez sistemul cum doresc, cu câteva grade mai mult decât mi-ar permite Mandrake de exemplu. Mai mult, este una dintre cele mai rapide distribuții Linux disponibile, și deopotrivă una dintre cele mai vechi.

Ce distribuție să aleg?

Tu va trebui să îți alegi singur distribuția preferată. Pentru început ar fi bine să începi cu ceva mai ușor, de genul Xandros. După ce ai învățat destule poți avansa încet spre Mandrake, Fedora sau SuSE. Fiecare oferă alte facilități care să-ți ușureze munca. Xandros are reputația de a fi "un Windows" al distribuțiilor Linux - prin asta mă refer la faptul că este cel puțin la fel de ușor de instalat și utilizat.

Linux este într-adevăr gratuit?

Da, Linux este gratuit. Contrar unor studii dubioase care circulă pe Internet, sistemul de operare Linux este gratuit. Poți oricând să intri pe un sit al unei distribuții și să copiezi întreg sistemul de operare fără nici o taxă. Licența GPL este cea care menține totul sub control. Ea specifică că

trebuie acordat accesul utilizatorilor cel puțin la codul sursă al sistemului de operare.

Ce înseamnă "să plătești pentru Linux"? Înseamnă ca în cazul în care "ți-e lene" sau nu ai destulă bandă să copiezi CD-urile de pe Internet, poți să apelezi la firme de distribuție care ți le vor inscripționa și trimite

prin poștă la prețuri modice. Ubuntu Linux de exemplu este o distribuție a cărei firmă producătoare se oferă să îți trimită gratuit CD-ul acesteia. Nu există "taxe ascunse" - credeți-mă am comandat și eu câteva și mi-au venit prin poștă. (N.A.: pentru a afla mai multe despre Ubuntu Linux vezi articolul din numărul din februarie al revistei).

Ce te mai costă când vine vorba de Linux? Dacă ești firmă și se ivesc probleme, ai trei posibilități:

1 - consulți forumurile de specialitate, pui întrebările potrivite pentru a afla o soluție;

2 - angajezi un om care să se ocupe de serverul tău Linux (bănuiesc că dacă ai firmă și folosești Linux vrei să scapi de cheltuieli și probleme software) și care să fie plătit pentru a întreține rețeaua și stațiile PC;

3 - te abonezi la unul din serviciile oferite de RedHat sau Novell, moment în care ești asigurat 100%.

Ultimul caz este cel mai puțin probabil în România dar să îl explicăm. Canalele de "customer support" oferite de RedHat sunt identice cu cele oferite de Microsoft sau orice altă mare firmă producătoare de software. Cum se comportă un asemenea serviciu: ai probleme, pui mâna pe telefon și suni la numărul gratuit pe care ți l-au dat ei. Ei te întreabă cu ce te pot ajuta iar tu le spui că nu îți mai merge cutare program, browserul nu se mai deschide, a căzut curentul și cine-știe-ce minune ai mai pățit. Iar ei te ajută. Sunt obligați să te ajute deoarece îi plătești să o facă. Asemenea servicii costă bani, fie că folosești Linux, Windows sau OS X, însă sunt cele mai eficiente.

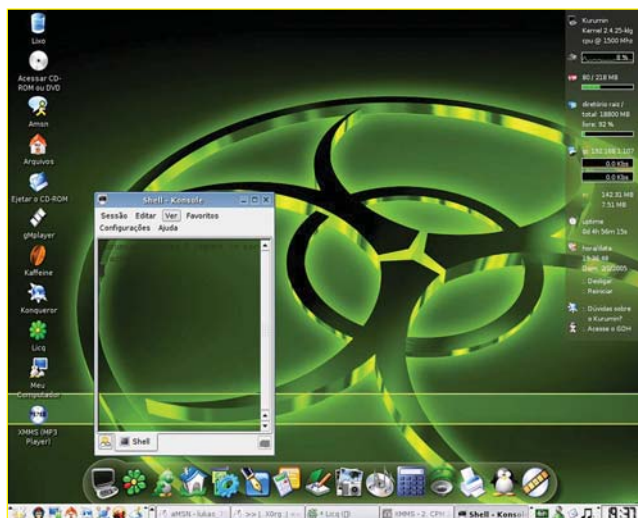
În ultimul rând, "Linux costă" dacă distribuția oferă anumite aplicații care NU sunt open-source. Dacă tot am vorbit de Xandros, să vă reamintesc ce este cu această distribuție (pe care am discutat-o acum un an în revistă).

Xandros se livrează în două forme: versiunea gratuită pe care poți să o iei de pe Internet și să o "arzi" pe un CD fără să plătești nimic, și versiunea pe bani care încorporează programe dezvoltate de firme specializate. Un asemenea program inclus în Xandros Deluxe este CrossOver Office (din nou - despre care am mai vorbit în MyC) - o aplicație care permite rularea aplicațiilor Windows în Linux. Programul se vinde și separat și costă cam 60 de dolari, deci nu poate fi livrat gratuit cu Xandros Deluxe. Dacă cumperi Xandros Deluxe obții în fapt un sistem de operare gratuit având CrossOver Office instalat.

Ar mai fi RedHat Enterprise Edition - o distribuție Linux destinată firmelor mari și administratorilor de servere, distribuție care conține anumite utilitare de manipulare a datelor, care sunt destul de costisitoare.

Uitând că am vorbit de bani, concluzia este că nimeni nu te obligă să plătești pentru Linux. Mai mult, dacă ai o afacere pro-

prie, Linux plătește pentru tine deoarece te scapă de o groază de cheltuieli.

Ce programe îmi oferă Linux?

De la aplicații de editare grafică și până la cele de birotică, în Linux vei găsi aceeași varietate de programe pe care o întâlnești sub alte sisteme de operare. Editoare de sunet, playere audio și video, browsere și clienți de e-mail, chiar și antivirusi care să scaneze partițiile Windows care ar putea fi infectate. Nu lipsesc nici jocurile: Doom III este disponibil și pe Linux alături de alte jocuri mult-apreciate de gameri.

Pe lângă aplicațiile uzuale de care toți avem nevoie, Linux se bucură de o serie de programe care imprimă o modularitate fantastică sistemului. Această modularitate este posibilă datorită dinamicii și structurii sistemului de operare. De exemplu dacă doresc să introduc într-o listă mărimea și numele unor fișiere din toate directoarele de pe hard disc care încep cu "S" o pot face extrem de simplu, fără să folosesc programe de pe Internet. Sau - dacă doresc să știu ce situri am vizitat la o anumită oră, ce programe am lansat, ce procese mi-au consumat cel mai mult din memorie, tot ce trebuie să fac este să arunc un ochi în log-urile sistemului care îți oferă o listă detaliată a fiecărei mișcări pe care o faci. Sunt extrem de folositoare atunci când vrei să știi de ce s-a blocat cutare program.

Nu numai că poți folosi Photoshop în Linux, dar poți opta pentru o alternativă gratuită care din anumite puncte de vedere este mai bună decât Photoshop - renumitul Gimp. În loc de Notepad avem avansatul editor Kate, în loc de MS Office există

OpenOffice (care oferă printare în fișiere PDF și suportă mai multe formate), în loc de IE avem Firefox sau dacă ne-am plictisit de Outlook Express putem folosi Evolution sau Thunderbird. Pentru fiecare program din Windows-ul proaspăt instalat există mai multe alternative gratuite.

Nu vreau să renunț la Windows, sunt mulțumit de el.

Ei bine, nu te obligă nimeni. Linux și Windows pot coexista pe același hard disc. Linux poate instala un meniu de bootare din care poți alege care din cele două sisteme de operare vrei să îl folosești. Mai

mult, Linux vede partițiile Windows și poate interacționa cu ele. În nici un punct al acestui tutorial nu s-a sugerat să renunți în totalitate la Windows. Există foarte mulți utilizatori Linux care mai folosesc încă Windows pentru jocuri sau programe care nu au un corespondent în Linux.

Ceea ce va trebui să înțelegi încă de la început este faptul că Linux ți se va părea diferit de Windows. De la structura de directoare până la posibilitățile extinse ale

managerilor de ferestre și diversitatea acestora, Linux este atât de diferit de Windows pe cât este OS X diferit de DOS. Asta nu înseamnă neapărat "greoi". Aș spune că dacă ar fi să punem față în față doi oameni care nu au mai lucrat cu calculatorul și pe unul să îl înveți Linux iar pe celălalt Windows pe parcursul a două luni, primului i-ar lua cu o săptămână mai mult ca să ajungă la nivelul de înțelegere al celuilalt. Dacă ai experiență Windows (prin "experiență" înțeleg aici mai mult decât faptul că de trei ani ești as în Starcraft și Counter-Strike) te vei descurca și în Linux după ce ai învățat câte ceva.

Dacă te aștepti ca totul să fie ușor nu citești ghidul potrivit. Linux este extrem de ușor, doar dacă ești dispus să îl înveți. Oricum, după ce te vei fi obișnuit cu Linux vei ajunge probabil la aceeași concluzie ca și mine: "nu știam că PC-ul meu poate să facă ASTA".

Probabil că te-ai așteptat la altceva de la primul curs Linux din MyC, poate te-ai așteptat să "intrăm direct în brânză" de la prima lecție, să te înveți cum să instalezi sau să lucrezi cu comenzile de bază. Înainte de astea totuși trebuia să te fac să înțelegi ce anume este Linux, ce înseamnă open-source, ce posibilități și dezavantaje oferă. Trebuia să știi dacă merită sau nu să te apuci de un asemenea curs ca să nu rămâi dezamăgit ulterior.

Din numărul următor vom trece efectiv la primii pași pe care trebuie să-i faci pentru a-ți instala un sistem de operare gratuit și flexibil care îți va oferi mai multe satisfacții decât Windows XP sau OS X. Așa că... răbdare până la luna viitoare! ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Măști în Photoshop

În Photoshop măștile reprezintă una dintre cele mai puternice unelte pentru editarea imaginilor. Ele sunt o altă modalitate de realizare a selecțiilor, o metodă care oferă o precizie mai mare. În loc să definești selecția printr-o suprafață "colorată" uniform, o vei defini prin 256 de "nuanțe de gri". Măștile în fond sunt niște imagini bitmap suprapuse imaginii originale, în care pixelii negri blochează vizibilitatea, pixelii albi sunt transparentți, iar zonele suprapuse de gri sunt afectate parțial, în funcție de luminozitatea pixelilor. Unelte sau comenzile efectuate asupra zonei negre a măștii nu vor avea nici un efect, aplicate asupra zonei transparente vor avea efect 100% și aplicate asupra zonelor intermediare vor avea ca rezultat un procent dat de nuanța de gri corespunzătoare. Măștile sunt mai ușor editabile decât selecțiile obișnuite și oferă o mai mare flexibilitate. Cu toate că numele "mască" spune multe despre comanda respectivă, el determină, la fel de ușor, o confuzie la folosire. Este ușor de înțeles că o mască va proteja o zonă a imaginii, dar în viața de zi cu zi nu suntem obișnuiți cu măști pe nivele de transparență. Ce sens ar avea o astfel de mască pe fața unui om? Într-o imagine, măștile nu sunt vizibile, aici se văd doar efectele pe care acestea le au în com-

poziția unei imagini. Măștile sunt doar o unealtă temporară, care nu va fi salvată în interiorul imaginii (doar dacă folosești un format special pentru fișiere).

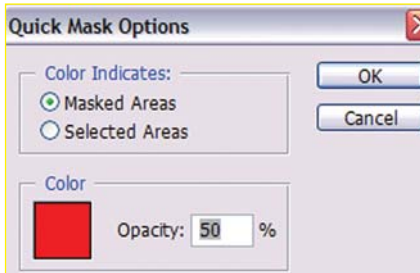
Măști rapide!

După cum îi spune numele, Quick Mask este o metodă rapidă de creare a unei

măști. În acest mod de lucru nu va trebui să parcurgi pași intermediari. La apăsarea tastei [Q] intri în modul [Quick Mask], în care vei putea folosi celelalte unelte pentru editare. La început utilizatorii sunt derutați datorită culorii (setată implicit roz) cu care "pictezi". Zonele marcate cu pensula, de culoare roz, vor reprezenta zonele selectate. Chiar dacă

Utilizarea modului Quick Mask

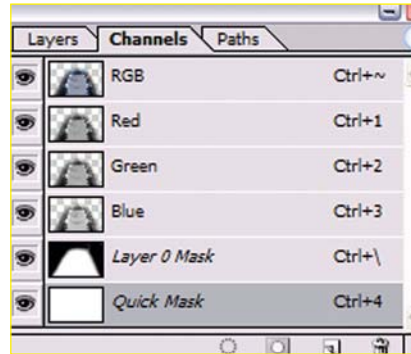
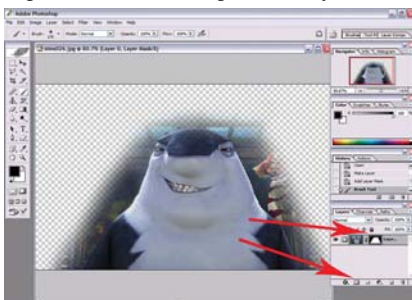

Selectarea opțiunilor în modul Quick Mask

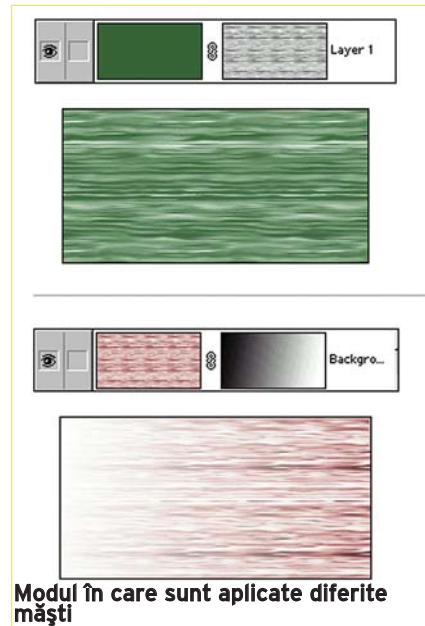
toate culorile selectate pentru prim-plan și fundal se transformă automat în alb și negru la selectarea unelei, urmele lăsate de pensulă vor fi roz. Tasta [X] va schimba între aceste culori, negrul reprezintă zonele care nu vor fi selectate, iar albul selecțiile. La reapăsarea tastei [Q] vei ieși din modul [Quick Mask] și vei forma automat selecția. În cazul în care imaginea pe care dorești să o editezi conține în mare parte culoarea roșie, îți va fi greu să folosești Quick Mask-ul. Pentru acest caz va trebui să schimbi opțiunile, prin dublu-clic asupra iconului din bara de unelte. Aici vei putea seta culoarea dorită pentru mască și nivelul de opacitate al acesteia.

Măști de la A la Z

Există 3 tipuri de măști: [Layer Mask], [Vector Mask] și [Channel Mask]. Acestea rezultă din aplicarea transparenței pentru diferite situații. În cazul layer-elor (straturilor) masca este formată dintr-o imagine bitmap pe tonuri de gri, care poate fi editată după bunul plac. Poți aplica diferite filtre, gradienti și folosi uneltele de editare pentru a realiza efectul dorit. După acomodarea cu utilizarea măștilor plasate pe straturile imaginii, nu vei mai folosi radiera. Un avantaj al măștilor este posibilitatea de aplicare a modificărilor, care nu sunt permanente pentru imaginea sursă. Pentru a crea o mască unui strat al imaginii, selectează din meniul [Layer] - [Add Layer Mask], comanda [Reveal All] sau [Hide All]. Poți folosi și butonul [Add Layer Mask] de la partea inferioară a paletei [Layers]. Nu

poți adăuga o mască dacă layer-ul selectat este imaginea de fundal (background). Pentru acest caz va trebui să convertești stratul într-unul normal. Dacă trasezi o selecție pe layer-ul activ și apoi selectezi opțiunea de creare a unei măști noi, selecția se va transforma în mască. Unealta cea mai folosită la formarea măștilor este pensula. Cu o setare a opțiunii [Flow] la o valoare între 10% și 20% vei putea combina două straturi, unul într-altul, fără treceri bruște. O altă unealtă des folosită la crearea măștilor este gradientul. Astfel vei realiza o compoziție în care o anumită selecție se pierde în fundal. Fărțile mai închise ale gradientului vor bloca treptat vizibilitatea pixelilor. Și comanda [Color Range] este des folosită la formarea măștilor. Aceasta permite selectarea pixelilor de culoare similară. Pentru a reedita o mască selectează-i iconul din caseta [Layers], însă atenție!, dacă acesta nu este selectat vei modifica stratul, nu masca. Dacă apeși butonul [Shift] și efectuezi un clic pe mască, o vei anula temporar, iar dacă apeși tasta [Ctrl] + clic pe mască, o vei transforma în selecție. Dacă apeși tasta [Alt] și efectuezi un clic pe mască, aceasta va fi afișată în locul imaginii și vei putea trage concluzii mai bune despre modul în care ai putea să o modifice. La creare, implicit, masca este legată de layer-ul respectiv, pentru a fi mutată odată cu el. Pentru a dezlega masca de imagine apasă butonul de legătură situat între cele două. Pentru a șterge o mască, trage și aruncă icon-ul reprezentativ pe butonul cu coșul de gunoi din fereastra [Layers]. În Photoshop poți chiar să "maschezi o mască", adică să încarci o selecție dintr-o mască în timp ce lucrezi într-o mască. Poți crea o mască dintr-un canal de culoare. Tehnica este folosită mai ales la selectarea părului persoanelor dintr-o fotografie. O modalitate de creare a unei măști permanente, este salvarea ei într-un "alpha channel". În acest fel vei putea refolosi masca și în alte locuri. Metoda funcționează și la

Modul în care sunt aplicate diferite măști

folosirea în modul Quick Mask. În urma definirii unei măști, la selectarea ferestrei [Channels] vei observa un nou canal, dar care nu este permanent. El va dispărea la reapăsarea tastei [Q]. Pentru a-l salva, trage și aruncă canalul care conține selecția pe butonul [New Channel]. Astfel îl vei putea refolosi pentru o altă selecție.

Spre deosebire de măștile layer-elor, cele ale vectorilor au marginile dure, definite de o formă vectorială. Imaginile rezultate vor avea marginile bine definite, iar măștile rezultate au caracteristica de a nu se degrada odată cu transformările suferite. Poți crea o mască vectorială folosind orice unealtă de editare vectorială. Poți transforma și textul într-o mască vectorială; pentru aceasta alege din meniul [Layer] - [Type] - "Convert to shape".

Măștile pentru canale sunt cel mai greu de realizat, pentru că necesită mai multă muncă. Acestea sunt folosite pentru realizarea selecțiilor dificile, precum sunt firele de păr, blana, sau frunzele unui copac. La realizarea unei astfel de măști, trebuie să studiezi canalele de culoare, și să-l selectezi pe acela care prezintă cel mai mare contrast cu fundalul (în cazul părului). După dublarea lui, editează-l folosind uneltele obișnuite și apasă butonul [Load channel as selection]. Partea cea mai atractivă din timpul folosirii măștilor este flexibilitatea, numai imaginația este limită pentru crearea unor efecte deosebite. ■

Remus Zoica
remus@myc.ro

McAfee Firewall și AntiSpyware 2005

Nu aş putea să spun că sunt un fan împătimit al Windows-ului, însă există destule motive pentru care nu am încercat şi alte sisteme şi, în acelaşi timp, nu am ajuns încă la momentul în care Windows-ul să nu-mi ofere ceea ce am nevoie, inclusiv motive bine întemeiate să trec la alt sistem de operare.

Dar acest articol nu are ca temă disputa dintre sistemele de operare, ci vizează un aspect destul de delicat: securitatea calculatorului. Şi spun delicat, fiindcă pe măsură ce treci de la stadiul de utilizator începător la cel de avansat, această problemă nu pare să se lămurească, ci mai degrabă să se complice.

O altă problemă legată de securitate este determinarea graniţei dintre realitate şi ficţiune.

Câteodată, anumiţi utilizatori sunt atât de paranoici şi de speriaţi că cineva le-ar putea fura identitatea încât îşi instalează trei programe antivirus şi două firewall-uri, pentru ca atunci când îi întrebi dacă au conexiune la Internet să-ţi răspundă cu seninătate: Nu! Dar cu atât mai bine (mai sigur)!

Există anumite trepte de securitate şi

acestea sunt în concordanţă cu necesităţile fiecărei situaţii în parte. Dacă, de exemplu, calculatorul tău nu este conectat la Internet ci doar te mai vizitează câte un prieten care îţi aduce un joc pe un USB flash, atunci un program antivirus e suficient. Dacă însă eşti la o firmă unde trebuie să gestionezi o bază de date importantă, o soluţie Firewall este mai mult decât necesară.

Deci prima idee pe care trebuie să o reţii: importanţa datelor este direct proporţională cu siguranţa calculatorului (mediului de stocare).

Un alt motiv pentru care dorim să ne protejăm calculatorul de intruşi, este efectul dăunător pe care aceştia îl au asupra resurselor sistemului. Multe PC-uri din ziua de astăzi pe care rulează Windows (mai ales versiunile fără SP2) sunt adevarate ferme de viruşi şi spyware. Porneşte Windowsul greu, ventilatorul se turează mai tare iar programele nu mai răspund suficient de prompt? Mai mult ca sigur că s-au cuibărit nişte "vizitatori" pe hard discul PC-ului tău.

Nu în ultimul rând deranjante şi adesea chiar enervante sunt efectele spyware-ului şi adware-ului care se manifestă prin tot

felul de banere şi casete cu reclame ce apar din senin, mai ales atunci când navighezi pe Internet şi chiar dacă browserul tău are un "pop-up blocker".

Securitatea la nivel de PC, poate fi împărţită în trei categorii: softuri antivirus, firewall-uri şi softuri antispyware, fiecare dintre acestea responsabile pentru o anumită categorie de dăunători. În acest articol m-am gândit să prezint două produse din suita McAfee Internet Security Suite 2005, şi anume firewall-ul şi softul antispyware.

McAfee 2005

Alegerea softului potrivit pentru PC-ul tău este un proces influenţat de mai mulţi factori, performanţa, funcţionalitatea, preţul şi disponibilitatea fiind cei mai importanţi.

McAfee este liderul mondial în producerea de softuri dedicate securităţii calculatoarelor (ceea ce totuşi nu înseamnă că aceste produse sunt şi cele mai bune). La sfârşitul lunii decembrie a anului trecut, compania a prezentat la o conferinţă ce a avut loc în Arabia Saudită, suita McAfee Internet Security 2005 compusă din patru

Interfața programului AntiSpyware împărțită în 5 categorii

module, McAfee VirusScan 9.0, McAfee Personal Firewall Plus, McAfee SpamKiller 6.0 și Privacy Service.

Suita MIS 2005 poate fi descărcată de pe situl www.mcafee.com sau poate fi comandată pe CD de la distribuitori. Cu toate că nu există o versiune trial, programele McAfee VirusScan 9.0, McAfee Personal Firewall Plus, McAfee SpamKiller 6.0 și Privacy Service sunt disponibile ca și download-uri individuale putând fi încercate pentru o perioadă de 30 de zile fiecare.

Trebuie să recunosc că am întâmpinat ceva probleme la instalare, și asta din cauza faptului că aveam instalat un alt software antivirus, și anume Symantec AntiVirus 9.0. Oricum mi-am dat seama că s-a creat un conflict între cele două programe antivirus deoarece nu l-am dezinștalat pe cel pe care-l avusesem înainte. Nu sunt însă probleme în cazul în care te decizi să instalezi să zicem, doar firewall-ul și anti-

spyware-ul și să păstrezi antivirusul pe care îl ai. Aceasta este de fapt și soluția pe care am adoptat-o personal. Nu am instalat McAfee VirusScan 9.0, ci am păstrat Symantec AntiVirus 9.0.

Au mai fost raportate câteva probleme cu SQL Server care șterge de pe hard disc înregistrările pe care trebuie să le faci pentru fiecare pachet în parte. Având în vedere că oricând pot să apară tot felul de probleme la adresa <http://forums.mcafeehelp.com/index.php> poți să navighezi pe forumul unde vei putea cerceta mai îndeaproape subiectul.

Interfața principală poartă numele McAfee Security Center, aceasta fiind casetă de unde poți să setezi și să accesezi diferite opțiuni (în funcție de ceea ce ai ales să instalezi, mai puțin programul AntiSpyware, care este separat).

AntiSpyware

După cum am menționat, în această ediție am să mă concentrez asupra soluțiilor McAfee Personal Firewall Plus și asupra softului antispyware.

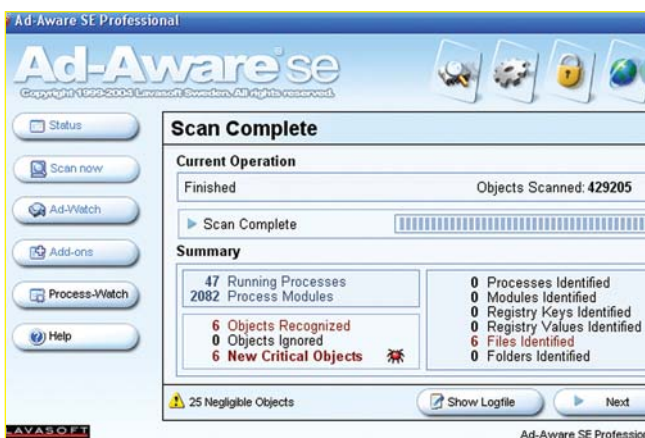
Despre efectele negative pe care le are spyware-ul asupra PC-ului și utilizatorului am discutat mai pe larg în numărul trecut însă pentru cei care nu au avut posibilitatea să citească articolul respectiv, le voi enumera în rândurile următoare.

Din cauza faptului că spyware-ul rulează în fundal, acesta consumă atât din resursele sistemului îngreunând rularea aplicațiilor, cât și din banda de Internet în cazul în care există o astfel de conexiune.

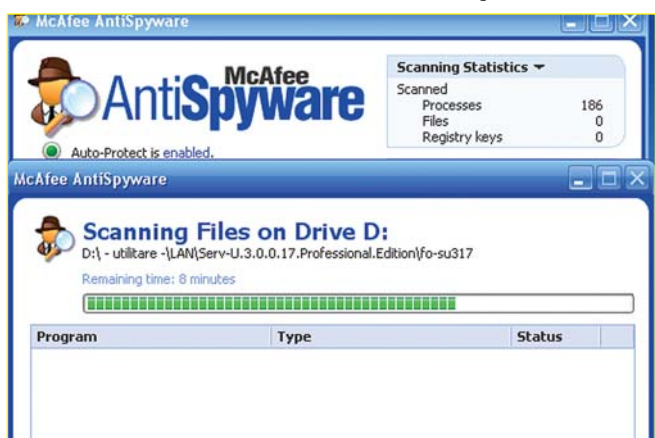
Deranjante bineînțeles sunt și pop-up-urile și casetele publicitare care apar din senin, fie că navighezi sau nu pe Internet.

Efectele care nu se văd și pe care nu le simțim direct, sunt colectările de date pe care le fac unele dintre aceste programe, date care sunt trimise la diferite servere în scopuri publicitare, de obicei.

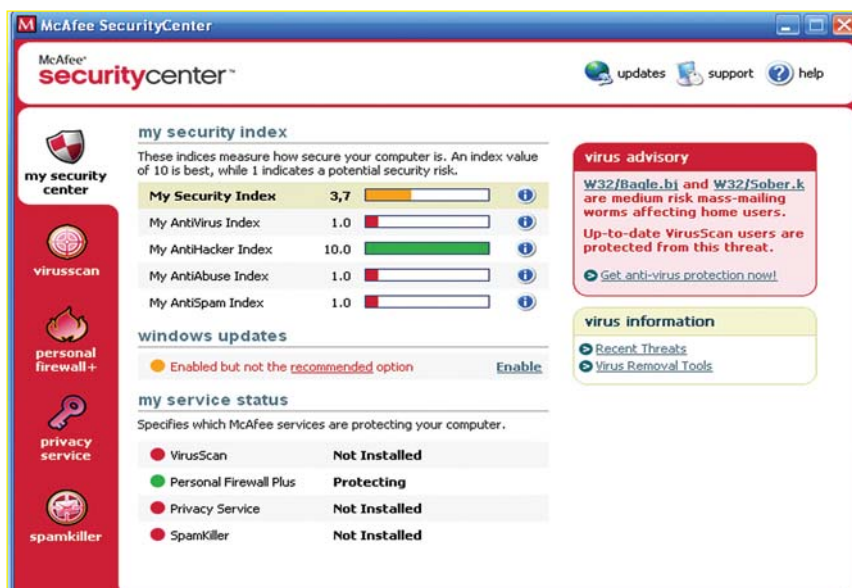
Înainte de a instala un soft antispyware, mai ales dacă este vorba de unul care protejează calculatorul în timp real (cum este și programul de față) este bine să te asiguri că sistemul este curat. Adică, după ce instalezi un Windows e recomandabil să nu te conectezi la Internet până ce nu instalezi și softurile antispyware, antivirus și un firewall. Iar restul programelor să fie instalate din surse sigure, pentru ca abia apoi să te conectezi la Internet și să definitivezi instalările. Inclusiv cei de la Microsoft sfătuiesc utilizatorii ca înainte de a instala SP2 să se asigure că sistemul nu este infectat cu paraziți. Și asta deoarece au fost raportate nenumărate cazuri în care utilizatorii au instalat SP2 și au întâmpinat tot felul de

Programul Ad-Aware a identificat 6 paraziți

McAfee AntiSpyware scanează drive-ul D

McAfee Security Center

probleme, începând de la blocări ale unor programe și mergând până la resetări din senin ale PC-urilor. Și astfel au apărut zvonurile cum că SP2 ar crea probleme când, de fapt, instalarea pe un sistem instabil e cauza tuturor relelor și nu update-ul în sine.

Însă cum este foarte posibil să fi apelat la o soluție antispyware fără să reinstalezi Windows-ul, am să abordez această situație, adică am luat cazul unui calculator deja infectat.

Aș putea spune că un program antispyware este bun atunci când îndeplinește următoarele condiții:

- protejează împotriva a cât mai multor dăunători;
- protejează în timp real;
- este actualizat des;

McAfee AntiSpyware îndeplinește toate aceste trei condiții însă cu mici excepții. Pentru a-l putea evalua am decis să-l compar cu un program care, după părerea mea este unul dintre cele mai bune la această categorie, și anume Ad-Aware SE Professional. Ce m-a interesat în primul rând a fost să văd care dintre cele două programe detectează mai multe tipuri de spyware. Iar ca să împușc mai mulți iepuri dintr-o lovitură, am apelat la un șiretlic. Am scanat prima dată sistemul cu un program, l-am dezinfectat și apoi l-am scanat din nou cu celălalt program. În felul acesta am putut să-mi dau seama și de numărul de paraziți pe care îi detectează un program sau altul, dar și de cât de eficiente sunt atunci când vine vorba de dezinfectare. Rezultatele au fost mulțumitoare în sensul

că ambele programe au detectat în proporție de 95% cam aceleași probleme, iar după dezinfectare, nici unul nu a mai găsit vreun program dăunător pe care celălalt soft antispyware să nu-l fi îndepărtat.

Protejarea PC-ului în timp real este un proces mai delicat, și nu se realizează ca în cazul programelor antivirus. Acestea din urmă te anunță în momentul în care calculatorul tău este în pericol de a fi infectat. Ai putea argumenta că un tip de spyware pe care programul nu îl are în baza de date, nu va fi detectat decât după o actualizare a definițiilor. Problema însă a fost că am scanat un sistem în care McAfee AntiSpyware a detectat și îndepărtat Internet Optimizer, pentru ca, peste o săptămână, la o nouă scanare, programul să găsească din nou acest parazit. Oricum aceste cazuri au nu fost decât excepțiile care întăresc regula, așa că le-aș putea cataloga drept nesemnificative.

Programul propriu-zis este extrem de ușor de folosit chiar și de un utilizator începător. Interfața principală este împărțită în 5 categorii. Din prima activezi protecția în timp real și afli când a fost realizată ultima actualizare a programului. Următoarele două categorii sunt detalii statistice despre numărul de paraziți de care este ferit PC-ul tău, procesele, fișierele și intrările din registre care au fost scanate. A patra categorie este de fapt cea mai importantă, de aici realizându-se setările de rigoare. Dacă vrei să afli mai multe despre spyware și modul în care McAfee tratează această problemă, o poți face accesând opțiunile ultimei categorii.

De la meniul "Change settings" din cadrul celei de-a patra categorii, vei putea să bifezi câteva opțiuni în funcție de necesitățile sistemului tău (de exemplu, modul sau frecvența de scanare). Opțiunea cea mai importantă de aici este activarea protecției în timp real (în caseta "Auto-Protect" bifează opțiunea "Enable Auto-Protect" în cazul în care aceasta nu este bifată deja).

În momentul în care sunt disponibile actualizări, vei fi anunțat printr-o casetă în partea din dreapta-jos a ecranului, și e recomandabil să descarci update-urile.

După cum bine știi, multe dintre programele gratuite conțin adware sau spyware, acesta fiind așa-numitul cost ascuns al respectivelor softuri. Dacă ai instalat cu bună știință astfel de programe (Kazaa sau FlashGet sunt doar două dintre cele mai cunoscute exemple) trebuie să ai grijă fiindcă atunci când vei scana, programul le va detecta ca și spyware și le va șterge din calculator. Alte programe nu vor mai funcționa după ce vei șterge programele "spion" cu care au fost livrate.

Am să închei prezentarea acestui soft, tot cu o recomandare: scanează sistemul în profunzime măcar o dată pe săptămână!

McAfee Personal Firewall Plus

În ceea ce privește siguranța calculatorului, aceasta nu va atinge aproape niciodată procentul de 100%, decât atunci când scoți cablul de rețea (asta presupunând că nu ai rețea wireless). Când te-ai conectat la Internet, iar PC-ul nu este protejat de un firewall, șansele ca anumite persoane sau "roboți" să pătrundă în calculatorul tău sunt foarte mari. Și, practic, firewall-ul exact asta este: un set de reguli înglobate într-un software (sau dispozitiv hardware), pe baza cărora poți să dai sau să restricționezi accesul la calculator.

Cei care cred că utilizarea doar a unui program antivirus sau doar a unui firewall este suficientă se înșală amarnic. Aceste două tipuri de "paznici" se completează reciproc, unul protejând împotriva atacurilor, iar celălalt detectând și îndepărtând ce a scăpat primului.

Dacă setarea și configurarea unui program antivirus este un proces la îndemâna oricui, configurarea unui firewall (chiar și pentru Windows) e unul mai complicat, o setare necorespunzătoare putând da naștere unor diverse probleme (instabilitate a sistemului, conectarea la diverse

Configurarea cu ajutorul asistentului

situri, accesul la Internet a unor programe, rețeaua locală etc.).

Înainte de a studia concret programul, cu riscul de a mă repeta și de a-i plictisi pe cei care știu aceste lucruri, aș vrea să vedem încă o dată modul în care un calculator este în pericol.

Calculatorul este vulnerabil pe două mari planuri: sistemul de fișiere și partea de rețelistică (protocoalele care definesc comunicarea prin rețea). Dacă de sistemul de fișiere au grijă softurile antivirus, firewall-urile protejează porturile (de rețea) ale unui calculator, FTP (21), HTTP (80), TELNET (23), POP3 (110), SMTP (25) etc.

Un hacker poate "intra" într-un calculator printr-un port deschis, astfel încât, concret, un firewall nu face altceva decât să închidă porturile nefolosite, iar pentru cele folosite să definească anumite reguli. O astfel de regulă ar putea fi de exemplu aprobarea conexiunilor prin portul 21 către exterior și blocarea celor care vin din exterior prin acest port, ceea ce înseamnă că vei putea descărca fișiere de pe Internet, însă alții nu vor putea descărca de la tine.

Firewall-urile personale, cum este și McAfee, folosesc filtrul de pachete, adică analizează datele și decid dacă permit sau nu unui pachet de date să "colinde" în voie.

De obicei, acest tip de firewall te va întreba dacă dorești sau nu să dai acces unui program la Internet. Foarte mulți utilizatori sunt deranjați la început de faptul că, după ce au instalat un firewall, le apare din 5 în 5 minute o casetă în care sunt întrebați dacă doresc să permită accesul la Internet a unui program X sau Y, și preferă să renunțe decât să fie bătuți la cap. Aceasta este însă o decizie greșită, deoarece astfel de casete apar mai des la început și se răresc pe parcurs, odată ce s-au stabilit regulile pentru programele pe care le

folosești și care necesită o conexiune la Internet.

Deși totul poate părea destul de simplu, lucrurile se complică puțin în momentul în care, să presupunem, dorești să te conectezi de la serviciu la calculatorul de acasă prin utilitare de control la distanță, ca VNC sau Remote Admin. Dacă te vei da bătut ușor vei sfârși prin a dezactiva firewall-ul și a-ți lăsa calculatorul neprotejat.

McAfee Personal Firewall Plus, ca de altfel oricare alt firewall, poate fi folosit în două situații: când ești conectat direct la Internet, sau când ești client al unui server. Dintre aceste două situații prima este mai critică, deoarece în cazul celei de-a doua, mai mult ca sigur că pe serverul care gestionează rețeaua este instalat un firewall, ceea ce înseamnă că automat toate calculatoarele din rețeaua respectivă sunt protejate. Oricum, dacă ești suficient de paranoic sau, pur și simplu, nu ai încredere în

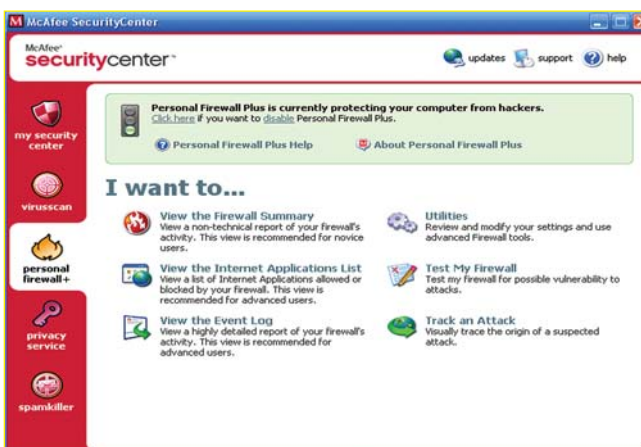
administratorul de sistem, instalarea a încă unui zid de protecție este binevenită.

Utilizatorii mai puțin inițiați ar putea începe configurarea accesând meniul "Utilities" - "Run Setup Assistant" un tutorial minimal și intuitiv de configurare în 5 pași.

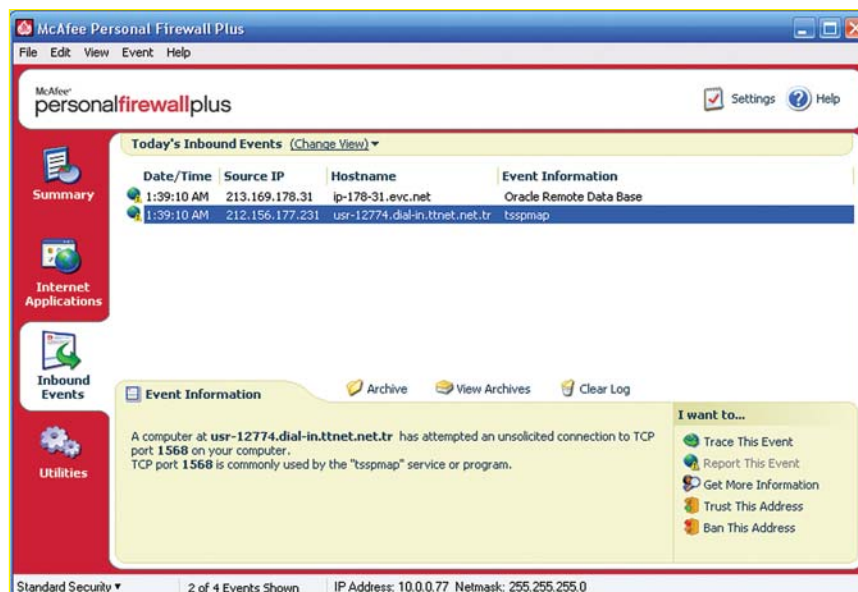
Caseta principală la care ajungi făcând un clic pe butonul Personal Firewall + în cadrul ferestrei McAfee Security Center este împărțită în 7 categorii.

Chiar de la primul meniu poți să dezactivezi protecția sau să accesezi fișierele de ajutor. Există destul de multe opțiuni și până te vei obișnui cu ele meniul, cu toate că este destul de accesibil, ți se va părea confuz.

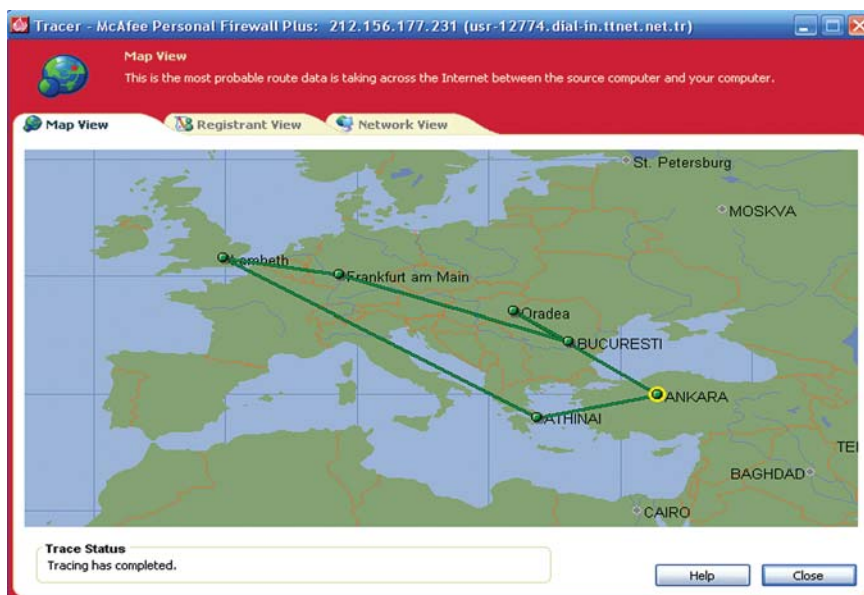
Meniul "View the Firewall Summary" este dedicat începătorilor, iar "View the Internet Applications List" îi vizează pe avansați. De la primul poți să afli date generale și mai puțin tehnice despre activi-

Interfață McAfee Personal Firewall Plus

O conexiune la portul TCP 1568

Traseul pe care l-a parcurs pachetul de date între expeditor și destinatar

tatea Firewall-ului, cum ar fi informații despre traficul blocat (porturi și adrese IP) și chiar să accesezi un tutorial online.

Un lucru care m-a deranjat în mod deosebit în ceea ce privește ergonomia, este lipsa unui buton "Back", astfel că am fost nevoit ca de fiecare dată când am accesat un meniu și am vrut să revin la cel inițial a trebuit să o iau de la capăt. Un minus așadar la acest capitol.

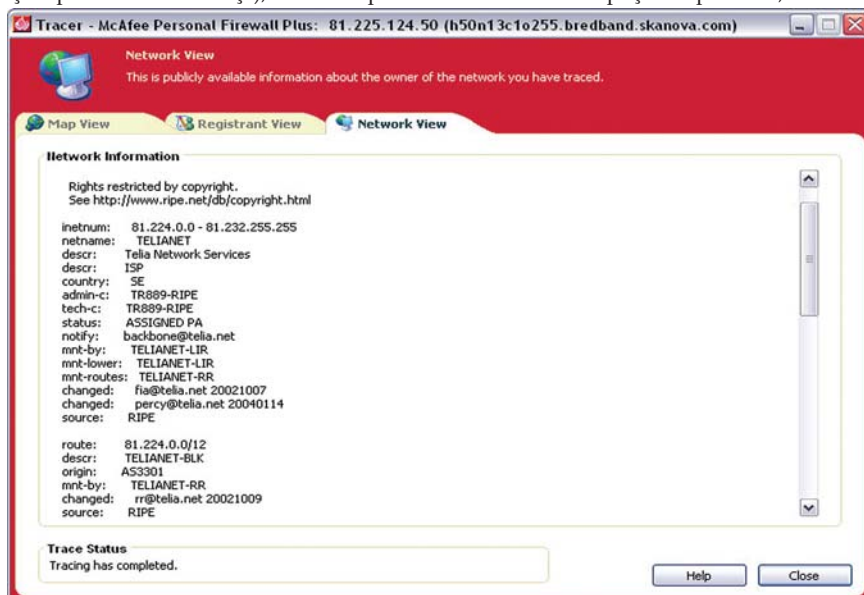
În meniul "Internet Applications" ai acces la aplicațiile pentru care ai setat anumite reguli.

Făcând clic-dreapta pe o aplicație poți să stabilești nivelul de interacțiune al acesteia cu Internetul: acces deplin (poate să trimită și să primească informații), acces de tip uni-

directional (outbound - aplicația trimite date însă nu poate să primească) sau blocarea totală a accesului (aplicația nu comunică în nici un fel cu Internetul).

În partea din dreapta sus se află meniul "Settings" de unde poți să stabilești gradul de securitate alegând una dintre cele 5 opțiuni: open, trusting, standard, tight sau lockdown (care echivalează practic cu deconectarea de la Internet).

Opțiunea "Alert Settings" te ajută să definești modul în care dorești să fie afișate informațiile, despre tipurile de accese și permisiile. Poți să alegi doar alerte roșii, alerte roșii și verzi, sau toate tipurile de alerte (roșii, verzi, albastre). Cele albastre sunt cele mai puțin importante, iar cele

Lista cu informații detaliate despre emitentul unei cereri

roșii necesită toată atenția.

Opțiunea "Inbound Events" îți pune la dispoziție informații detaliate despre adresele care au încercat să se conecteze prin diverse porturi la PC-ul tău.

Mai mult, selectând "Trace this event" vei avea posibilitatea să vezi și ruta pe care au parcurs-o datele între calculatorul emitent și PC-ul tău. Utilizatorii avansați pot să studieze lista detaliată cu informații despre "expeditor" accesând tab-ul "Network View".

"Traffic Monitor" este o altă opțiune foarte utilă care te informează asupra traficului și programelor care comunică cu Internetul. Poți să-ți faci astfel o idee despre aplicațiile care generează trafic, viteza medie și maximă de transfer, grafice și statistici detaliate pentru fiecare aplicație în parte.

Problemele cu care te vei confrunta cel mai des vor fi permisiile pentru aplicațiile despre care nu știi nimic, și care încearcă să se conecteze la Internet. Opinia mea este să blochezi provizoriu aceste aplicații, iar dacă nu ai simțit nici un efect negativ, să lași lucrurile așa.

În cazul în care aplicația re apare, sau nu ai reușit să te conectezi și să lași pe altcineva să se conecteze la PC-ul tău va trebui să te documentezi asupra problemei, eventual să întrebi un prieten mai priceput sau să cauți informații despre programul respectiv cu un motor de căutare.

Concluzii

Nu am să dau note celor două aplicații prezentate aici, însă pot să spun că, după mai bine de o lună de testare, sunt mulțumit de ambele utilitare. Sistemul pe care am instalat Windows XP (SP2) este stabil, și nu am remarcat o deteriorare a modului de funcționare, semn clar că programele de protecție își fac din plin datoria.

Pe de altă parte, setarea corespunzătoare a firewall-ului poate fluctua între un proces simplu și unul întortocheat, doar experiența fiind cea care îți poate înlesni munca.

Iar un lucru este sigur: nimeni nu s-a născut învățat, iar dacă într-o zi nu-ți vei lua inima-n dinți și te vei hotărî să-ți instalezi un firewall, s-ar putea să rămâi pe dinafară pentru totdeauna! ■

Laurențiu Bancu
laurentiu@myc.ro

Optimizarea browserului

Iarăși pop-up-ul ăsta enervant! Calculatorul s-a blocat și munca mea de două ore s-a evaporat! Nu pot să deschid PDFu` nicicum! Browserul nu mă lasă să inserez o imagine în pagină! Acestea sunt doar câteva dintre problemele cu care ne confruntăm zi de zi pe Internet. Fără a avea pretenția că în urma lecturării acestui articol vei scăpa de durerile de cap, sunt sigur că va avea cel puțin un efect de calmare...

Pe parcursul a mai bine de un an și jumătate, am avut ocazia să prezint și să compar diferite navigatoare, să trag concluzii și eventual să dau câteva sfaturi în ceea ce privește modul în care "călătorim" pe Internet. Oricum, de fiecare dată, nu am putut să dau un verdict clar, ci te-am îndemnat să folosești mai multe browsere și pe perioade mai îndelungate de timp pentru a-ți face o părere și a putea fi sigur că ai ales cât de cât corect.

Reacțiile venite din partea voastră în urma redactării acestei serii de articole au fost destul de diverse (nici nu mă așteptam să fie altfel...). Acestea nu fac altceva decât să reflecte lucrurile pe care utilizatorii le au în comun, dar și preferințele care de care mai variate. Nu am făcut un top al preferințelor cititorilor în ceea ce privește browserul folosit (sau și dacă am făcut nu

am să spun rezultatul, pentru a nu risca să fiu acuzat de manipulare... :). Însă unul dintre puținele lucruri cu care au fost de acord toți cei care au scris (fără nici o excepție), a fost renunțarea definitivă la "good old" Internet Explorer.

Dar în acest număr nu mi-am propus să văd care dintre browsere este mai bun, ci dacă ai ales unul anume, ce poți face pentru a-l determina să-ți ofere ceea ce ai nevoie (în primul rând, cât mai puțină bătaie de cap!).

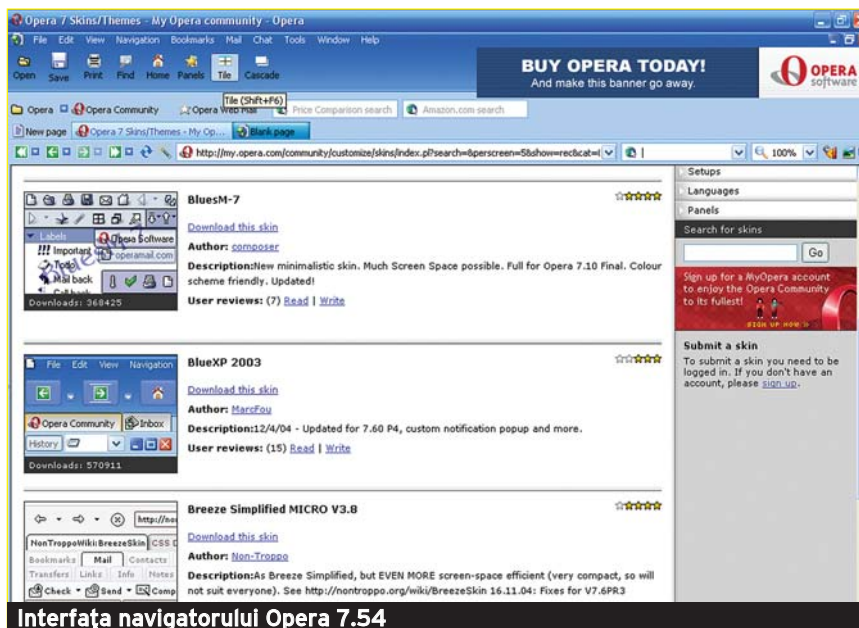
Platforme și versiuni

Piața browserelor este dominată în momentul de față de câteva browsere bazate în speță pe trei platforme: IE, Gecko și Opera (asta în ceea ce privește sistemul de operare Windows). Iar browserele reprezentative, și nu mă refer aici la popularitate, ci la performanță, sunt Avant Browser, Firefox și Opera. Pe utilizatorii care încă mai folosesc Internet Explorer-ul îi sfătuiesc cu insistență dacă nu doresc să folosească Firefox sau Opera, măcar să încerce Avant-ul, bazat tot pe engine-ul IE (www.avantbrowser.com - prezentat în detaliu și în revistă).

Oricât de obiectiv aș vrea să fiu, la un moment dat tot va trebui să fac comparație

între aceste engine-uri sau browsere, deoarece unele oferă facilități deosebite, sau conțin bug-uri care nu pot fi compensate decât prin folosirea unui navigator alternativ. Am să încep articolul amintind chestiunile elementare și, treptat, am să discut și despre lucruri mai avansate, astfel ca fiecare dintre voi să poată să-și regleze browserul după preferințele proprii.

Cel dintâi lucru pe care trebuie să-l faci neapărat, indiferent de numele navigatorului, este să te asiguri că ai instalată ultima versiune. Pentru aceasta trebuie să vizitezi din când în când siturile oficiale și să-ți actualizezi navigatorul. Dintre cele trei browsere pe care le aminteam anterior, doar în cazul Avant-ului actualizările sunt mai dese (deși în ultimul timp nu am mai avut parte de nici o versiune nouă), și chiar dacă schimbările nu sunt majore, este mai mult decât recomandabil să faci upgrade-ul. Oricum în Avant există o opțiune care te ajută să afli dacă o nouă versiune este disponibilă fără să mai accesezi situl oficial, și anume [Help] - "Check for new version". Avant Browser - www.avantbrowser.com, Firefox - <http://www.mozilla.org/products/firefox/>, Opera - <http://www.opera.com/>, acestea sunt siturile pe care vei găsi informațiile care te interesează despre browserul favorit.

Interfață

Un lucru pe care am avut ocazia să-l constat de câțiva ani încoace e influența interfeței asupra utilizatorului. În caz de egalitate, mulți dintre aceștia au ales un browser cu o interfață mai plăcută decât unul cu o funcționalitate mai mare. Cu siguranță că acestea sunt niște aspecte subiective, însă fiecare este liber să aleagă ce dorește.

Dacă ești cumva în această categorie și ai fi tentat să schimbi navigatorul doar pentru faptul că al vecinului are o interfață mai plăcută, stai liniștit deoarece toate trei îți dau posibilitatea de a le schimba "arătarea".

Opera este lider detașat la această categorie. Și nu mă refer la numărul de skin-uri puse la dispoziție, ci la diversitatea și expresivitatea fiecărui skin în parte. De la adresa <http://my.opera.com/community/customize/skins/> poți să descarci și să instalezi interfața care-ți place și care te caracterizează cel mai bine. De la meniul [View] - [Skin], poți să alegi una dintre interfețele descărcate. În cazul în care nu ești mulțumit sau pur și simplu dorești să te numeri printre autori, ai posibilitatea de a crea tu însuși skin-uri și de a le posta pe sit. Adresa <http://my.opera.com/community/dev/skin/> îți va fi de folos în acest sens, iar pentru a putea posta va trebui să te înregistrezi pe sit (<http://my.opera.com/community/login/index.pl?newuser=true>).

Mai puține și mai simple sunt interfețele disponibile pentru Firefox, însă cred că merită să încerci și altceva decât skin-ul

implicit. De la adresa <https://addons.update.mozilla.org/themes/showlist.php?application=firefox&version=1.0&os=Windows&numpg=10&category=All>, poți să descarci și să instalezi interfața favorită. Poți să accesezi și să schimbi interfețele instalate de la meniul [Tools] - [Themes].

Dacă ești mai comod și nu dorești să te complici cu programul Avant Browser Skin Factory pe care îl poți descărca gratuit de la adresa <http://www.avantbrowser.com/download.html>, va trebui să te limitezi la una dintre cele 8 interfețe preinstalate în browserul Avant ([Tools] - [Skins]).

Când a fost creat, Firefox-ul a avut la bază ideea: "sunt simplu dar pot deveni complex". Avant-ul și mai ales Opera au fost gândite invers. Astfel, dacă consideri că interfețele ultimelor două sunt prea încărcate și ai dori să scapi de niște elemente care nu-ți sunt de folos, poți să le modifice relativ ușor. În ambele cazuri faci clic-dreapta pe bara de unelte și alegi opțiunile "Customize Toolbars" (Opera), sau "Customize Buttons" (Avant).

Funcționalitate și viteză

Când spun funcționalitate am în vedere mai multe aspecte: ușurința în utilizare, personalizare, opțiuni și facilități. După aproape 10 ani de utilizare a browselor am avut oportunitatea să constat care ar fi acele opțiuni minime de care ai nevoie pentru a naviga în liniște. Desigur că există mai multe categorii de utilizatori, iar cerințele acestora diferă în funcție de nivelul de cunoștințe și de interes. Dacă un utilizator

începător sau ocazional se mulțumește cu bara de adresă și butoanele "Stop" și "Reload", un utilizator avansat este interesat de funcții suplimentare (care-l ajută să economisească timp), precum și de securitate sau viteză. Este adevărat pe de altă parte că există plugin-uri de care nimeni nu se poate lipsi, dar și opțiuni mai mult sau mai puțin utile.

Oricum nu am să fac nici o discriminare între utilizatori, ci am să enumăr funcțiile și opțiunile necesare (dar nu numai) din care fiecare poate să-și aleagă sau să citească despre acelea care îi sunt utile sau îi stărnesc interesul.

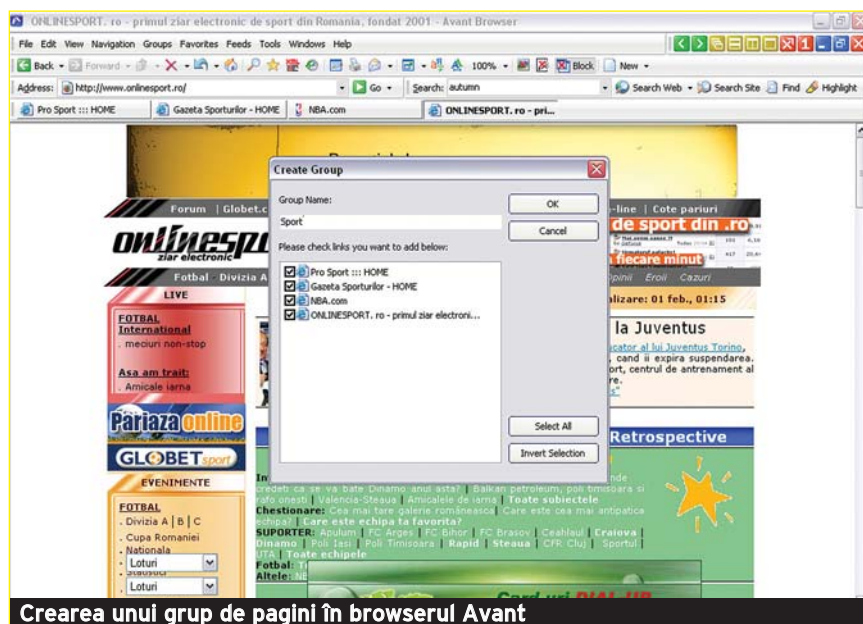
Deci? De ce avem nevoie?

Pagini multiple în aceeași fereastră ("tabbed browsing"). Navigarea aproape nu mai poate fi concepută fără acest mod. În locul unor ferestre multiple care să se înghesuie pe bara de sarcini, paginile deschise vor apare în aceeași fereastră sub formă de tab-uri.

Salvarea sesiunii de lucru și grupuri. O altă opțiune de care nu te poți lipsi și care-ți permite să salvezi o sesiune de lucru pe care poți să o continui ulterior. Aceasta este foarte utilă și în cazul în care se blochează navigatorul sau se întrerupe curentul :-). Firefox-ul nu oferă de la început această facilități însă ea poate fi obținută prin instalarea unei extensii. De la adresa <http://extensionroom.mozdev.org/more-info/sessionsaver> poți să descarci extensia, pe care o vei instala de la meniul [File] - [Open File...] - "sessionsaver-02-dev.xpi". Apoi, accesând meniul [Tools] - [SessionSaver] - "Preferences" poți să setezi

Dacă vrei să îmbunătățești viteza Firefox-ului există un mic truc, foarte ușor de pus în practică:

1. Scrie în bara de adresă "about:config" și apasă tasta [Enter]. Derulează pagina și caută următoarele secvențe de cod:
network.http.pipelining network.http.proxy network.http.pipelining.maxrequests
(în mod normal, browserul adresează unui server o singură cerere pentru o pagină, însă când activezi funcția "pipelining", va adresa mai multe cereri, ceea ce va determina creșterea vitezei de afișare - sistem asemănător programului FlashGet)
2. După aceste intrări setează valorile după cum urmează:
"network.http.pipelining" -> "true"
"network.http.proxy.pipelining" -> "true"
"network.http.pipelining.maxrequests" (aici trebuie să treci numărul maxim de cereri pe care să le adreseze browserul)
3. Fă un clic-dreapta și selectează "New" - "Integer". Denumeste-o "nlayout.initialpaint.delay" și setează valoarea 0 (această valoare este timpul după care navigatorul procesează informația primită).

Crearea unui grup de pagini în browserul Avant

diefrite opțiuni de salvare a unei sesiuni.

Grupurile sunt facilități similare sesiunilor care-ți permit să selectezi mai multe situri și să le salvezi, pentru ca ulterior să poți deschide un set de pagini salvate printr-un singur clic. Față de sesiuni, grupurile îți oferă mai mult control asupra paginilor pe care dorești să le accesezi.

Pop-up stopper-ul (utilitarul pentru blocarea paginilor de publicitate). Toate browserele moderne integrează această facilități și, mai mult, îți permit să stabilești ce anume dorești să blochezi și ce nu. Cu toate că mulți utilizatori trec peste aspectele de configurare ale browserului, cazul de față este cel mai bun exemplu că tratarea superficială a acestui aspect îți poate crea probleme serioase. Am primit e-mailuri de la cititori care se plângeau că nu pot accesa diferite situri în ciuda faptului că aveau instalate ultimele plugin-uri. "Buba" este că browserele sunt setate implicit să blocheze tot ce "aduce" a pop-up. Avant-ul poate fi cel mai bine configurat din acest punct de vedere (accesază meniul [Tools] - [Avant Browser Options...] - "Popup Blocker").

În afară de aceste opțiuni importante și

elementare mai sunt și altele care se adresează în special utilizatorilor care petrec mult timp navigând pe Internet. Dintre ele mai importante ar fi caseta de căutare instantă cu diferite motoare de căutare, evidențierea unui text în pagină, RSS, client de e-mail, client de IRC etc.

Viteza de navigare este un alt aspect de care sunt interesați în special utilizatorii avansați. Și în plus este semnificativă pentru conexiunile între 56Kbps și 128 Kbps. Oricum speranțele ca lucrurile să se îmbunătățească din acest punct de vedere în următorii doi-trei ani sunt destul de temeinice, așa că acest capitol va fi istorie pe atunci.

Momentan însă realitatea este alta, așa că să vedem care sunt micile trucuri care pot să îmbunătățească cât de cât viteza cu care navighezi. Nu am să aduc în discuție acceleratoarele web, ci am să mă rezum la metodele clare și eficiente de a mări viteza de navigare. De la început trebuie să te avertizez că mărirea vitezei va avea și efecte adverse, și mă refer aici la calitate.

Browserele îți permit să blochezi sau să dezactivezi afișarea imaginilor, a animațiilor Flash, GIF, JavaScript, sunete etc. Iar cum acestea reprezintă cam 70-90% din mărimea unei pagini și nu vor mai fi încărcate, vei câștiga un plus substanțial de viteză.

De exemplu, în Opera, de la meniul [Tools] - [Quick preferences] (sau apăsând tasta [F12]), poți să alegi ce anume să încarci browserul tău și ce nu.

Plugin-uri

Există anumite pagini al căror conținut nu poate fi vizionat fără așa-numitele plugin-uri. Dacă ar fi să dau o definiție, aş putea spune că un plugin este un program creat de cineva și integrat într-o altă aplicație. Plugin-urile oferă funcționalitate suplimentară ce nu este disponibilă în aplicația respectivă. În ceea ce privește browserele, plugin-urile cele mai importante sunt:

Windows Media Player - pentru redarea de fișiere audio și video. (<http://www.microsoft.com/windows/windowsmedia/player/download/download.aspx>)

RealPlayer - pentru redarea de fișiere audio și video. (<http://www.real.com/freeplayer/?rppr=rnwk>)

QuickTime - redarea de fișiere video. (<http://www.apple.com/quicktime/download/>)

Shockwave - animații și conținut interactiv. (<http://www.macromedia.com/shockwave/download/download.cgi?>)

Flash - animații și conținut interactiv. (http://www.macromedia.com/shockwave/download/download.cgi?P1_Prod_Version=ShockwaveFlash)

Adobe Reader - afișarea fișierelor .pdf (<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>)

Java Sun Microsystems - rularea de aplicații și applet-uri care utilizează tehnologie Java. (<http://java.sun.com/j2se/1.4.2/download.html>)

Concluzie

Personalizarea și optimizarea navigatorului nu este un proces bine definit. Există lucruri clare pe care trebuie să le faci (de exemplu să instalezi plugin-ul Flash 7 pentru a putea accesa situri realizate în ultima versiune a binecunoscutului soft), însă sunt probleme și setări pe care le poți face după bunul plac și în funcție de necesități (de exemplu instalarea de extensii în Firefox). Poate că ar fi fost oportun să amintesc câte ceva și despre intimitate și securitate, însă din cauză că spațiul nu-mi mai permite am să abordez mai pe larg subiectul cu altă ocazie. Dacă ai nelămuriri, întrebări și sugestii ești invitat să-mi scrii la adresa de mai jos. ■

Laurențiu Bancu
laurentiu@myc.ro

Popularitatea companiei Blizzard este notorie. Jocurile produse de ea au făcut și continuă să facă ravagii printre gameri. Jocuri precum Starcraft, Warcraft sau Diablo nu mai au nevoie de nici o prezentare.

Acum când World of Warcraft domină topul vânzărilor (poate doar Half Life 2 este mai popular) și toate privirile sunt îndreptate către jocuri spectaculoase, există o hartă specială creată pentru Warcraft III care a adunat în jurul ei o comunitate uriașă de gameri. Și spun uriașă deoarece, dacă avem în vedere faptul că este doar o hartă, mania care s-a creat în jurul ei este aproape inexplicabilă.

Ce este DotA?

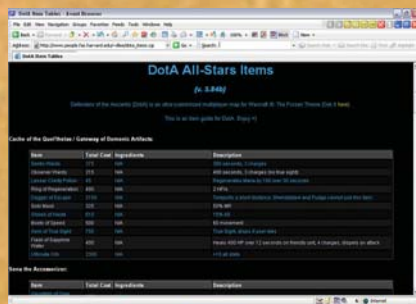
DotA este numele hărții și este prescurtarea de la "Defense of the Ancients". Scopul jocului este destul de simplu: există două tabere, "sentinel" și "scourge" care încearcă să distrugă baza principală a adversarului (în special cele două obiective

"the world tree" în cazul sentinelor, și "the frozen throne" în cazul scourge-ului). În momentul în care unul dintre aceste două obiective este distrus, jocul ia sfârșit (mai există un mod special în care jocul se poate termina prematur, însă despre acesta voi vorbi puțin mai târziu). Unitățile (de două tipuri pentru fiecare rasă, range și meele) vin la intervale regulate din trei direcții, și nu pot fi controlate de jucători. În mod obișnuit, jucătorii pot să-și aleagă unul dintre cei 30 de eroi disponibili pentru fiecare rasă, singura unitate pe care o pot controla până la sfârșitul partidei (există totuși anumite excepții, ca în cazul eroilor care "generează" unități ce pot fi controlate, sau atunci când se joacă în echipă și unul dintre coechipieri părăsește jocul, eroul acestuia poate fi controlat de un alt jucător).

Pe măsură ce răpui mai mulți adversari, "level-ul" eroului crește, acesta putând să-și dezvolte și să-și întărească anumite abilități, diferite de la caz la caz. Nivelul maxim la care poate ajunge un erou este 25. De asemenea, cu banii adunați de pe urma victimelor sau a clădirilor doborâte, jucă-

torul are posibilitatea să achiziționeze și să combine tot felul de artefacte care măresc puterea, inteligența sau agilitatea eroilor.

Pe scurt, cam aceasta ar fi povestea jocului, eventual aș mai putea menționa faptul că numărul maxim de jucători este de 10 (5 vs. 5), că nu are rost să joci împotriva calculatorului (AI-ul e la pământ, eroul PC-ului nici măcar nu se mișcă de lângă fântână :), și că după ce ai ajuns la un nivel respectabil poți să pleci în căutarea lui Roshan, un monstru gigantic de piatră, pe care dacă reușești să-l dobori, fiecare membru al echipei va primi 800 "gold"; dacă eroul tău își dă duhul, va trebui să aștepti o perioadă de timp (cu cât eroul are un level mai mare, cu atât va trebui să aștepti mai mult) pentru ca acesta să reapară lângă fântâna din bază unde poți să te vindeci sau să-ți încarci mana. În caz că nu dorești să aștepti prea mult și dispui de suma necesară, poți să-l cumperi de la tavernă (50 + 50 x level-ul eroului; de exemplu, ca să cumperi un erou de level 13, după ce acesta a trecut în lumea celor drepti, ai nevoie de 700 gold).

Eroi, artefacte, strategii

Când am jucat DotA pentru prima dată, pot să spun că nu am fost foarte impresionat, ba dimpotrivă am avut tot felul de divergențe cu prietenii, în care susțineam că harta ar fi dezechilibrată și că este o mare prostie. Era însă doar părerea unui newbie (dar despre newbie și n00b, ceva mai încolo).

Cu timpul însă lucrurile au intrat în normal și "microbul" în sânge... :). În momentul în care am început să scriu acest articol, de la ideea aceasta am pornit: de unde atâta dependență? Ce are această hartă atât de special? De ce și jucători cărora nu le plăcea Warcraftul s-au apucat să joace DotA? Sincer să fiu nu am aflat încă motivul, însă poate dacă voi încerca să enumăr succint părțile atractive și amuzante ale acestui mod de joc, îți vei putea face o idee despre cum poți să devii "dependent" de DotA.

Fără îndoială atracția principală este numărul mare de eroi dintre care poți să alegi. O listă cuprinzătoare și detaliată cu toți eroii și abilitățile acestora poți să găsești la adresa <http://oxigen.f2o.org/as/units.html> (hmm, parcă totuși lipsește doi...). Oricum la momentul redactării acestui articol, versiunea stabilă care se joacă oficial este 5.84b, versiunea 6.0 fiind doar în stadiul de teste. Dacă vrei să afli ce este nou în această versiune (inclusiv bug-urile descoperite până acum :) o poți afla chiar de la Guinsoo, programatorul hărții, de la adresa <http://forum.lowyat.net/lofiversion/index.php/t120218.html>.

Un lucru demn de apreciat este faptul că fiecare erou are personalitatea proprie, nume ales cu grijă, iar artefactele trebuiesc combinate în funcție de atributele eroului (lista completă de artefacte și combinații ale acestora o poți găsi la adresa http://www.people.fas.harvard.edu/~dlee/dota_items.cgi). Bineînțeles că au apărut tot felul de discuții începând cu cele de genul: care este cel mai tare erou într-o dispută 1 vs. 1, cel mai tare erou în echipă, cel mai bun artefact

(eficiență/preț), ordinea de achiziționare a artefactelor etc. Am studiat și eu mai îndeaproape problema și mi-am dat seama că, cu cât studiezi mai mult, cu atât mai mult am de învățat... și e din ce în ce mai greu să dai un răspuns la întrebările de mai sus.

Ar trebui să spun că jocul devine mai palpitant și se echilibrează odată ce numărul jucătorilor crește. În varianta 1 vs. 1, aș putea vorbi chiar de noroc, în sensul că un anumit erou poate să domine un alt erou, însă în combinații toți eroii sunt valoroși, important este să știi să joci cu fiecare.

După ce vei trece de nivelul de începător vei putea testa cu prietenii în rețea sau pe Battle.net diverse moduri, precum "allplayer" (-ap) în care jucătorii pot să-și aleagă orice erou vor de la ambele rase, "all-random" (-ar) în care jucătorii primesc un erou oarecare (pe care îl pot schimba în schimbul a 500 gold tastând comanda -repick), -deathmatch (în momentul în care un erou moare, jucătorul primește un altul păstrându-i-se level-ul și artefactele - în acest mod, în momentul când eroii de la o rasă au fost epuizați, echipa respectivă pierde) etc.

Nu am să intru prea mult în detalii, fiindcă trebuie să joci pentru a prinde gustul și a-ți dezvolta propriile strategii.

Partea amuzantă

Un alt motiv pentru care consider că DotA creează dependență este partea amuzantă a acestui mod de joc. Iar dacă secvențele amuzante le vei descoperi jucând, ce mi s-a părut într-adevăr deosebit este, ceea ce numesc eu, teoria "n00b-ilor". Dacă ai mai jucat sau ești profesionist, deja acest termen probabil că ți-a provocat măcar un zâmbet. Dacă nu, urmează!

Conform unor prelungi și adânci studii, "n00b" nu este același lucru cu "newbie". Al doilea termen face referire la un jucător începător care nu știe prea multe însă dorește să învețe. Și cu toate că și eu știu ce

este și cum să identifici un n00b, am să citez de pe forumul oficial DotA (<http://www.dota-allstars.com/forums/> - aici poți să afli aproape toate secretele jocului).

"Noobii (noobs), pe de altă parte, sunt acei jucători care știu puțin dar nu au nici o intenție de a învăța mai mult. Ei doar așteaptă ca alții să le facă munca și să fie și lăudați pentru aceasta [...]. Adesea, dar nu întotdeauna, noobii vor încerca să comunice în limbajul lor primitiv, cunoscut sub numele de noobish. Este o variantă a limbajului hacker-ilor care evidențiază gradul lor de inteligență și dorința de a învăța. Iată în continuare un exemplu de noobish. Să nu încerci să înțelegi: nu te vei descurca fără un profesionist lângă tine.

stFU /\an, i r teh r0xx0rz liek emin3m, u cna go tO EHLL OR ATLE4St help m3 wit h t h I S ! ! 1 1 1 ! ! ! ! ! ! ! 1 ~ ~ 1 ! ! ~ ~ ! ! L O L L O L L O L O L I O L L O l l l l l u n 0 0 b ...". :)

În acest ghid amănunțit sunt prezentate în continuare locurile în care pot fi întâlniți noobii, comportamentul, obiceiurile și religia lor, strategii și modalități de a-i ocoli (<http://www.dota-allstars.com/forums/index.php?showtopic=15988&hl=comprehensive+guide>). Dacă vei citi ghidul cu atenție sunt sigur că te vei distra bine, însă când vei juca în compania acestor personaje, s-ar putea să nu mai fie așa amuzant...

Tot aici pe forum vei mai găsi "simptome în urma cărora poți să știi dacă ai jucat prea mult DotA", dar bineînțeles și informații și strategii care te vor transforma dintr-un newbie într-un Guru.

În concluzie, nu aș putea spune dacă "microbul" DotA este un lucru bun sau rău. Nu-ți rămâne decât să descarci harta de la adresa www.dota-allstars.com (o găsești și pe CD-urile revistei), să strigi "adunarea!", și să te lămurești singur! :)

Laurențiu Bancu
laurentiu@myc.ro

O poveste tristă (sau, de ce a murit discheta...)

Am citit de curând undeva, nu-mi aduc aminte exact unde, următoarea legendă: "În 1971, IBM a introdus primul disc de memorie, cum se numea atunci, sau floppy discul - cum îl cunoaștem în ziua de azi. Primul floppy era un disc de plastic de 8 inci; datele erau scrise și citite de pe suprafața discului. Obiectul a fost botezat floppy datorită flexibilității lui. Era considerat un dispozitiv revoluționar, în primul rând din cauza portabilității lui, și a ușurinței cu care puteau fi transferate datele de la un computer la altul."

Apoi stați așa frații mei! Dacă luăm în considerare faptul că acum 30 și ceva de ani, mulți dintre noi nu eram nici măcar în stadiul de proiect, ar trebui ca atunci când întâlnim o dischetă să facem o adâncă plecăciune (și sunt chiar serios când spun acest lucru!). În schimb, ce primește biata dischetă de la utilizatorii anului 2005? Lăsându-i la o parte pe "ciudații" care încă mai folosesc discheta pentru a transfera date de pe un PC pe altul, ca să nu mai pomenesc de cei care mai cred încă în mitul "sistem de operare pe o dischetă" (?!), și nu că ideea nu ar fi interesantă (de exemplu, o astfel de dischetă cu sistem de operare pe ea o poți introduce într-un calculator CASIO, și ai în acest fel un sistem multimedia complet, căruia nu-i mai lipsește decât un Maus wireless), există o comunitate care încearcă să descopere alte lucruri la care ar putea fi folosită discheta.

Oricum, ideea mi s-a părut interesantă, așa că m-am gândit să fac un sondaj de opinie a cărui singură întrebare a fost: Discheta a murit! Ce credeți despre acest lucru?

IM, Oradea: - Serios? Nu știam! Cum a fost posibil așa ceva? (Nu sunt chiar sigur că a înțeles bine întrebarea...)

RV, Oradea: - Evenimente tragice se întâmplă peste tot în lume [...] Aaaaa! Discheta aceea care se introduce în calculator?! (Bună dimineața fule!)

LP, Oradea (Ăsta dă semne că ar putea pricepe câte ceva): - Eu încă mai folosesc discheta. Am o cutie de dischete pe care mi le-a făcut cadou prietena mea, și nu mă despart de ele oriunde m-aș duce! [...] - Nu! Nici măcar acolo nu! (no comment...)

SC, Oradea (pensionar, cred...): - Nu știu nimic, nu am nici o legătură. Io sunt om bătrân... (da, bineînțeles! Ce-o fi fost oare în capul meu?!)

Totuși, am primit și câteva răspunsuri interesante, dar având în vedere profilul rubricii, chiar nu sunt deloc amuzante, așa că nu am să mă obosesc să le transcriu aici.

Ok. Acum, serios... Vremea dischetei

a trecut. Trebuie să recunoaștem asta. Avem atâtea tipuri de carduri, discuri portabile, USB Flash-urile (adorabile sunt cele în formă de ursuleț sau iepuraș, de 4 GB fiecare) și ce e mai interesant de-abia acum începe.

Dar ca și orice lucru care a trăit momente de glorie, există un timp când trebuie să treacă în neființă și totodată în eternitate... ceea ce bineînțeles nu înseamnă că acel obiect nu poate fi folosit la altceva.

După cum spuneam pe la început, s-a înființat deja o asociație (non-profit), al cărei scop principal este de a găsi alte înțelegeri pentru discheta. Citez de pe situl oficial al asociației (www.discutii-ty.com) - în caz că nu puteți accesa situl, mai mult ca sigur că a fost flodată de RIAA :-)

5 lucruri la care ar putea fi folosită discheta

1. Păstrează-o pur și simplu la temperatura camerei, peste ani și ani nepoții tăi se vor plimba cu ea, cum se plimbă astăzi unii cu Mercedes Benz din 1912.

2. Trage de clăpetă de 100 de ori pe zi timp de 7 zile, aceasta îți va aduce mult noroc în viață. Ai grijă totuși să transmiți acest mesaj la încă 7 persoane, altfel norocul se poate transforma parțial în ghinion.

3. Scoate afară discul și uită-te prin acesta la eclipsă. Poți să i-l dai ulterior și celui de lângă tine să se uite și el. Mda, mai ai nevoie și de o eclipsă, pe lângă dischetă...

4. Leagă mai multe dischete una de cealaltă și folosește obiectul obținut pe post de lanț sau brățară.

5. Domino.

Istoria de la început nu era o legendă. Așa a debutat totul. Dar este la fel de adevărat că, în curând, discheta va deveni o legendă. Să nu spui că nu te-am avertizat!

DotFD (Defender of the Floppy Disc)

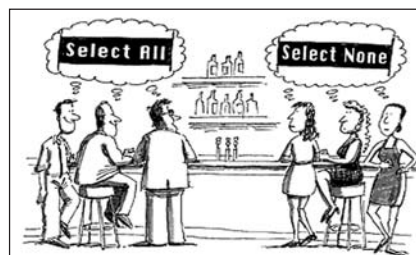
Coffee maker

Photoshop cu mâna

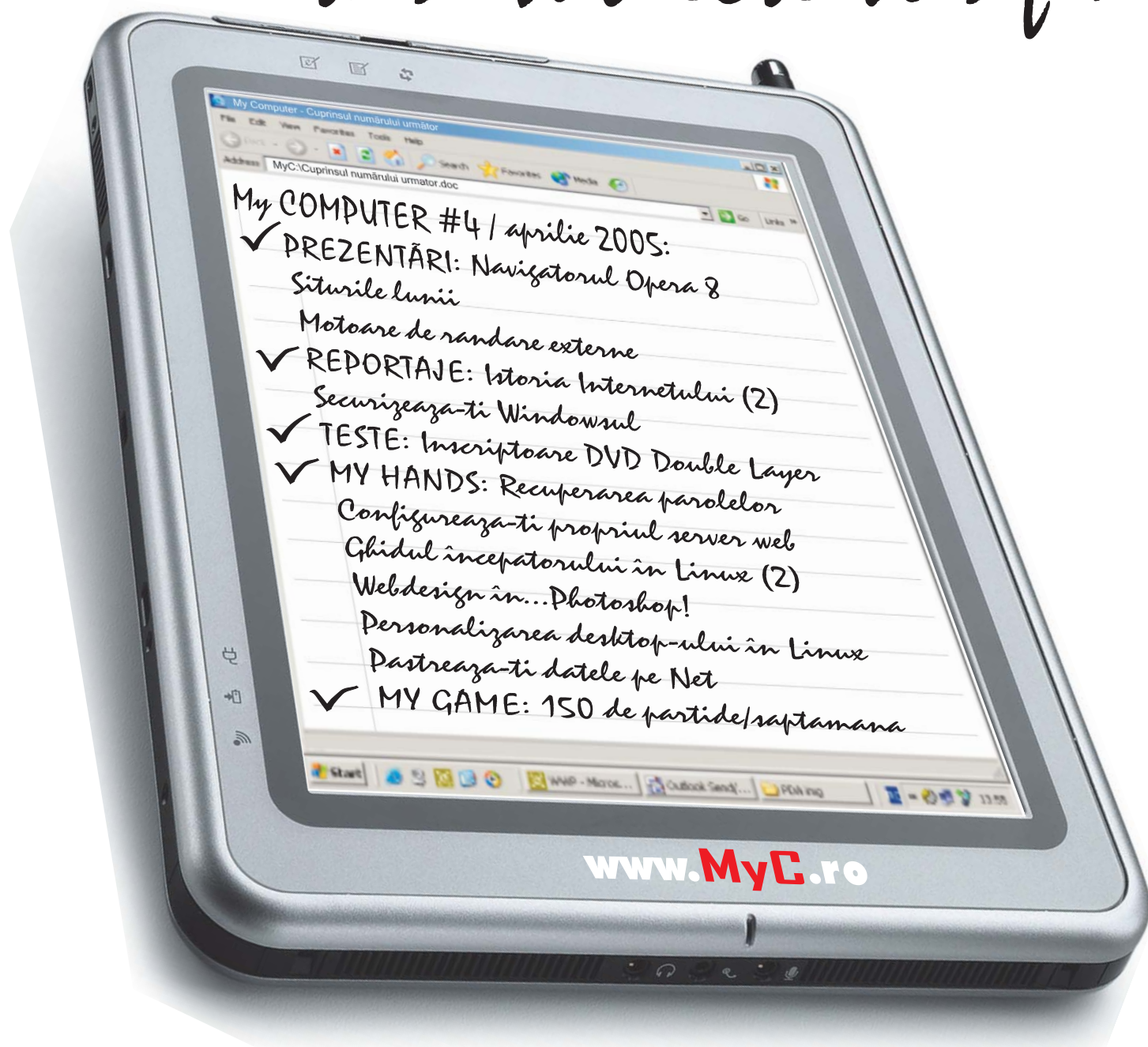
Photoshop cu mâna

select

Le mulțumim cititorilor noștri și te invităm și pe tine să ne spui ce ai mai găsit prin "Recycle Bin"-ul IT-ului din România și de pe aiurea!

În aprilie 2005 cele mai
tari subiecte vor fi:

Notă: Cuprinsul numărului viitor are un caracter informativ.
Redacția își rezervă dreptul de a modifica acest conținut.

MyC **COMPUTER**

24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână

www.MyC.ro/Forum

Eshti

ash teptat

online!